

FORSVARSMINISTERIET
AUDITØRKORPSET

Auditørkorpset

Årsberetning 2025

*Forsvarsministeriets Auditørkorps
afdelingsmærke.*

Indhold

Forord	5
1. Indledning.....	7
2. Oversigt over sanktioner i militære straffesager i 2025	13
3. Særlige fokusområder i 2025.....	15
4. Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov.....	25
5. Sanktioner for overtrædelse af straffeloven	37
6. Sanktioner for overtrædelse af den øvrige strafbelagte særlovgivning	43
7. Eksempler på sager afsluttet uden tiltale og frifindende domme	47
8. Undersøgelser i arbejdsskadesager	53
9. Efterforskning af sager i internationale missionsområder og humanitær folkeret	55
10. Supplerende oplysninger om sager omtalt i tidligere beretninger.....	58
11. Generalauditørens personvurderinger i hjemmeværnssager	63
Bilag.....	68

Forord

Auditørkorpsets (FAUK) hovedopgave er som selvstændig myndighed i Forsvarsministeriets koncern at understøtte disciplinen og opgaveløsningen i Forsvaret og samtidig sikre personellet retssikkerhed.

FAUK bidrager løbende til at understøtte koncernens myndigheder ved at gennemføre uafhængige undersøgelser af sager, hvor der kan være mistanke om, at militært personel har begået strafbare forhold.

For at kunne løse denne opgave optimalt er det vigtigt, at en undersøgelse kan iværksættes hurtigst muligt for at undgå bevistab og forældelsesmæssige spørgsmål. FAUK er derfor til stadighed opmærksom på, om myndighedernes bestemmelsesgrundlag er tilstrækkeligt dækkende, præcist og kendt af personellet. Det gælder også bestemmelser, der understøtter chefers forpligtelse til at indrapportere mistanke om strafbare forhold til FAUK. Det står naturligvis enhver frit at indgive anmeldelse eller at anvende koncernens whistleblowerordninger.

Auditørkorpsets kerneopgave er som uafhængig militær anklagemyndighed at efterforske og retsforfølge militære straffesager.

Auditørkorpset har derfor fokus på at sikre, at straffesagerne altid behandles korrekt, objektivt og retssikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Auditørkorpsets årsberetning har til formål at formidle resultatet af vores virksomhed og de sager, vi har behandlet i årets løb, og at give et statistisk overblik over de behandlede sager.

Der er i beretningsåret 2025 registreret både en stigning i antallet af nye strafferetlige undersøgelser og et mindre fald i antallet af strafferetlige sanktioner – *personsager*. Omvendt har der været en vis stigning i antallet af hovedforhandlinger i navnlig landsretterne.

Auditørkorpset har i 2025 haft tre fokusområder: krænkelsessager, sager om misbrug af narkotika og våbensager.

Krænkende - og navnlig kønskrænkende - adfærd har som bekendt været et tilbagevendende tema de senere år. Der var, trods en række forskellige forebyggende indsatser, en vis stigning i antallet af nye forhold i beretningsåret.

I forrige beretning blev der berettet om to meget alvorlige sager om voldtægt, hvor begge tiltalte blev frifundet *med dissens*. Vi fandt derfor grundlag for at indbringe dommene for landsretten. Der er faldet dom i begge sager, og begge tiltalte blev idømt langvarige fængselsstraffe. Højesteret skærpede senere dommen i en af sagerne.

Foruden disse sager blev der i årets løb indbragt en række sager om blufærdighedskrænkelse for domstolene. Nogle af sagerne blev afgjort i beretningsåret, mens enkelte sager først behandles i 2026. Mange af sagerne har været lang tid undervejs. Det skyldes, som nævnt i tidligere beretninger, at retsvæsenet fortsat er udfordret af domstolenes aktuelle berammelsestider.

Der har været relativt få sager om økonomiske uregelmæssigheder, hvilket må antages at kunne tilskrives de mange tiltag, der er foretaget på området. En af de mere usædvanlige sager af denne karakter var en ældre sag om modtagelse af bestikkelse i form af en luksusmiddag på en Michelin-restaurant i 2011. Denne sag nåede helt til Højesteret.

Misbrug af euforiserende stoffer er åbenbart uforeneligt med militærtjenesten. Auditørkorpset har derfor gennem en årrække haft særligt fokus på området og har løbende bidraget til forebyggende indsatser i samarbejde med Militærpolitiet og militære myndigheder. Antallet af personsager om narkotikamisbrug har været meget begrænset i beretningsåret.

Auditørkorpset har også i beretningsåret 2025 behandlet flere sager om ulykker med Sig Sauer pistolen. Sagsbehandlingen har blandt andet peget på mulighederne for at styrke sikkerheden gennem tilpasning af læringsplaner vedrørende uddannelse og betjening af Forsvarets pistoler.

I de senere år har der generelt været et betydeligt fald i antallet af sager om værnepligtiges ulovlige udeblivelse fra tjenesten. Denne tendens er fortsat i 2025, hvor der var relativt få personsager. Det kan samtidig noteres, at de, der udebliver fra tjenesten, bliver mødt med en hurtig og forudsigelig reaktion.

Antallet af nye hjemmeværnssager steg markant i 2025 i forhold til året før. Der er hovedsagelig tale om sager vedrørende ansøgere, som steg med knap halvtreds procent. Området er dog genstand for ikke ubetydelige udsving fra år til år, og stigningen skal ses i sammenhæng med den aktuelle markant øgede tilslutning til Hjemmeværnet.

Med henblik på at kunne løse sine opgaver og herunder sikre personellens retssikkerhed er Auditørkorpset til stadighed opmærksom på, om myndighedernes bestemmelsesgrundlag er tilstrækkeligt dækkende og præcist, og at dette i fornødent omfang er kommunikeret til personellet.

Uklare forvaltningsgrundlag kan også bevirke, at domstolene vælger helt eller delvist at frifinde den tiltalte. Der kan herom nærmere henvises til eksemplerne i beretningen.

Auditørkorpset følger i alle tilfælde op over for Forsvarets myndigheder og bidrager i øvrigt gerne med rådgivning i forbindelse med regelfastsættelsen.

Afslutningsvis bemærkes, at ikrafttrædelsen af et nyt kapitel i straffeloven om internationale sager bevirkede visse ændringer af militær straffelov.

God læselyst.

København, juni 2026

Lars Stevnsborg
Generalauditør

1. Indledning

Justitia

Bronzeskulptur af billedhugger Jette Vohlert. Vestre Landsret.
Foto: Flyvevåbnets Fototjeneste.

»**Auditørkorpsets kerneopgave er navnlig at efterforske og retsforfølge militære straffesager**«

Om Auditørkorpset

Forsvarsministeriets Auditørkorps – i daglig tale kaldet *FAUK* er den militære anklagemyndighed i Danmark. Auditørkorpset er en selvstændig myndighed under Forsvarsministeriet og er uafhængigt af Forsvaret og det militære kommandosystem. Formålet med dets virksomhed er på den ene side at understøtte disciplinen i Forsvaret og på den anden side at sikre personellens retssikkerhed.

Auditørkorpset redegør i den faglige årsberetning navnlig for de straffesager, der i årets løb er afsluttet med en sanktion (personsager). Beretningen indeholder også eksempler på sager, der er afsluttet uden tiltale, fordi efterforskningen er indstillet i medfør af retsplejelovens regler. Endvidere orienteres om nogle af årets nye sager. Årsberetningen har til formål dels at give et overblik over praksis i militære straffesager, dels at vejlede om de mulige konsekvenser af en tilsidesættelse af gældende militære pligter.

Læs mere om Auditørkorpsets virksomhed og de relevante retsregler i udgivelsen *Den Militære Straffe- og Retsplejeordning* på www.fauk.dk.

Sondring mellem militær straffelov og militær disciplinarlov

Den militære straffe- og retsplejeordning omfatter både militære straffesager og militære disciplinarsager. Der er en række sammenhænge mellem de to systemer. Det er for det første det samme personale, der er omfattet af de to love, det vil sige tjenestegørende militært personale inden for Forsvarsministeriets område. For det andet er det

Auditørkorpsets påtalekompetence omfatter

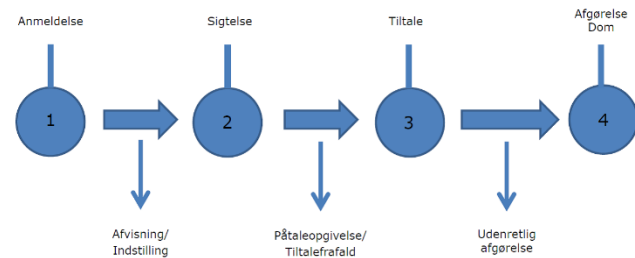
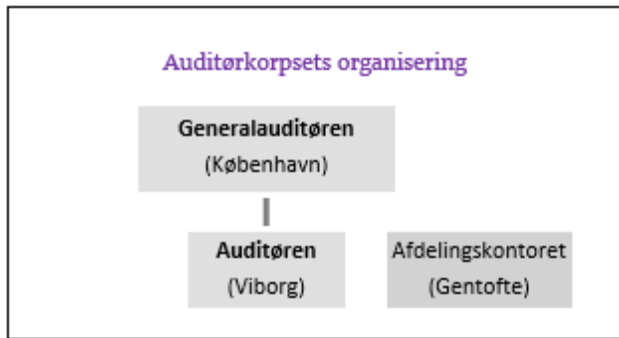
- sager, der vedrører overtrædelse af den militære straffelov og
- sager, der vedrører overtrædelse af den civile straffe- og særlovgivning, hvis overtrædelsen er begået af militært personel i tjenesten, i anledning af tjenesten eller på militært område.

Civilt personel og frivilligt hjemmevernspersonel er ikke omfattet af påtalekompetencen i fredstid.

Auditøren, der træffer endelig bestemmelse om, hvorvidt en sag skal behandles som en straffesag eller en disciplinarsag, og for det tredje kan der, efter at en straffesag er henlagt, indledes en disciplinarsag.

Mens de militære straffesager forfølges af Auditørkorpset, henhører de militære disciplinarsager under de militære chefer inden for Forsvarsministeriets område. Det er således den militære chef, der indleder og undersøger en disciplinarsag efter bestemmelserne i militær disciplinarlov som en *administrativ* undersøgelse. Forsvarets Personelkommando (PKOM) fører tilsyn med disciplinarordningen.

Der blev i 2023 udstedt en ny bekendtgørelse (nr. 704 af 8. juni 2023) om disciplinarmyndighed inden for Forsvarsministeriets område, hvorved det bl.a. fastlægges hvilke militære chefer på Forsvarsministeriets område, der tillægges myndighed som disciplinarchef. Bekendtgørelsen afløste en tidligere bekendtgørelse fra 2005. Der er tillige udsendt en vejledning i tilknytning til bekendtgørelsen.

Procesdiagram for straffesagsbehandlingen.

Sanktionerne i straffesager omfatter tiltalefrafald, bøde og fængselsstraf, mens disciplinarloven omfatter en række sanktioner fra *tilrettevisning* (den mildeste) til en *disciplinarbøde* på op til et maksimum på 1/10 af den pågældendes månedsløn for hvert forhold. Disciplinarbøder kan alene pålægges af chefer med rang af oberstløjtnant, kommandørkaptajn og derover samt militært ansatte uden for den militære rangfølge på tilsvarende niveau.

Hvis disciplinarlovens sanktionsmuligheder ikke er tilstrækkelige – f.eks. i tilfælde, hvor degradering eller afskedigelse kan komme på tale – kan der indledes en tjenestemandssag i medfør af tjenestemandsløven eller tages andre ansættelsesretlige skridt i PKOMs regi – evt. i forbindelse med hjemsendelse eller suspension.

Formålet med den samlede ordning er – hvad enten der er tale om en straffesag eller en disciplinarsag – at sikre disciplinen i Forsvaret.

Grønland og Færøerne

Den militære straffelov, den militære retsplejelov samt den militære disciplinarlov af 2005 er endnu ikke sat i kraft for Færøerne og Grønland. Dette betyder, at det for disse dele af rigsfællesskabet fortsat er militær straffelov og militær retsplejelov af 1973, som er gældende – herunder for udsendt personel i Grønland og på Færøerne. Der findes således ikke en disciplinarlov, der er gældende for disse rigsgdele. Det indebærer bl.a., at personalet ikke nyder de samme retsgarantier her som i Danmark.

Militære straffesagers gang

Auditørkorpset iværksætter efterforskning efter anmeldelse eller af egen drift, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af den militære anklagemyndighed, er begået. Når Auditøren modtager en anmeldelse om et muligt strafbart forhold, undersøges grundlaget for anmeldelsen. Anmeldelsen kan også være anonym, f.eks. når den er indgivet via en af koncernens whistleblower-ordninger.

I praksis foretages i en række tilfælde indledningsvis en nærmere undersøgelse af, hvorvidt der er grundlag for at indlede efterforskning i en sag. Det kan også skyldes medieomtale af en hændelse.

Sagerne bliver således screenet ved modtagelsen, og det vurderes, om der er grundlag for at indlede efterforskning. Kan det umiddelbart fastslås, at der ikke er grundlag for at indlede efterforskning, *afvises* sagen i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 1.

I andre tilfælde skal der foretages en nærmere undersøgelse, før der kan træffes afgørelse om tiltalingsproblemet. Indledes der efterforskning i en sag, har denne efter retsplejelovens § 743 til formål at klarlægge, om betingelserne for at pålægge strafansvar eller anden strafferetlig retsfølge er til stede, at tilvejebringe oplysninger til brug for sagens afgørelse samt forberede sagens behandling ved retten.

Det er i den forbindelse vigtigt, at man som chef i en enhed, hvor man er vidende om, at Auditørkorpset har iværksat en efterforskning, er bevidst om ikke uforvarende at røbe detaljer fra efterforskningen, når man som chef samtidigt har et behov for i et vist omfang at orientere personalet om fravær af personer, der er involveret i sagen, eller opfordre vidner til at rette henvendelse til Auditørkorpset. Det skyldes såvel hensynet til efterforskningen som hensynet til tavshedspligten, herunder f.eks. forbuddet i retsplejelovens § 1017 b mod offentligt at videregive oplysninger om identiteten på den forurettede i en sag om overtrædelse af straffelovens bestemmelser om seksualforbrydelser.

Efterforskningen af militære straffesager varetages af Auditørkorpsets politiuddannede efterforskere (auditørfuldmægtige). Auditøren trækker også på Militærpolitiet, der efter nærmere aftale og instruktion yder bistand under efterforskningen af konkrete straffesager og strafferetlige undersøgelser. Auditørkorpset bidrager på denne baggrund bl.a. til uddannelsen af Militærpolitiet i efterforsknings-teknikker.

En del af Auditørkorpsets sager indledes bl.a. på baggrund af færdselskontroller udført af Militærpolitiet.

Når efterforskningen af en sag giver anledning til en mistanke af en vis styrke, rejses der sigtelse i sagen.

Er der grundlag for at rejse tiltale, foreligger der flere muligheder. Sagen kan afgøres ved et udenretligt bødeforelæg eller i retten.

Bødeforelæg anvendes, hvis lovovertrædelsen ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde. Det indebærer, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis sigtede erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig parat til – inden for en nærmere angiven frist – at betale den forelagte bøde.

Er der ikke grundlag for at udsende et bødeforelæg – for eksempel hvis den sigtede ikke kan erkende sig skyldig, eller der skal nedlægges påstand om frihedsstraf – indbringes sagen for retten med et *anklageskrift* eller en *retsmødebegæring* (tilståelsessager).

Ved en hovedforhandling på baggrund af et *anklageskrift* har der traditionelt været krav om medvirken af domsmænd ved påstand om højere straf end bøde, eller i de alvorligste sager krav om nævninger.

Ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 blev retsplejelovens bestemmelser i bl.a. § 686, stk. 2, imidlertid ændret, så domsmænd fremover som udgangspunkt kun medvirker, hvis der bliver tale om højere straf end fængsel i 30 dage. Ved samme lov blev grænsen for nævningers medvirken forhøjet fra fire til seks års fængsel.

Ændringen indebærer bl.a., at en række sager, hvor der er spørgsmål om fængselsstraf på indtil 30 dage, vil kunne berammes og afgøres mere fleksibelt af retten uden indkaldelse af domsmænd, og at det vil være lettere at beramme yderligere retsmøder, hvis sagen under hovedforhandlingen må udsættes, f.eks. på grund af behov for yderligere bevisførelse.

En afgørelse som tilståelsessag på baggrund af en *retsmødebegæring* indebærer yderligere en simplere procesform, hvor der ikke medvirker domsmænd, og hvor der som udgangspunkt ikke foretages egentlig bevisførelse. Ganske få sager er de seneste år afgjort på denne måde.

Samlet set vil ændringerne i lov nr. 661 kunne indebære, at sagsbehandlingstiden i et antal sager forkortes.

I visse tilfælde kan sagen i stedet afgøres med et *tiltalefrafald*, dvs. at sagen afgøres uden påtale, selvom den pågældende anses for skyldig i sigtelsen. Tiltalefrafald udgør en strafferetlig sanktion.

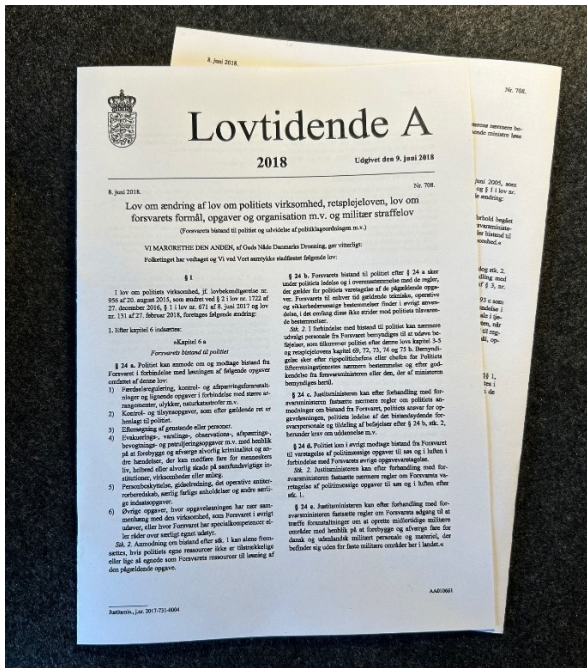

Lessons learned

En række af de undersøgelser, som Auditørkorpset gennemfører, indeholder også oplysninger og konklusioner, der kan være nyttige for Forsvarets myndigheder eller bør give anledning til ændring af procedurer mv. Militære myndigheder orienteres derfor om undersøgelsens udfald. Herigennem åbnes mulighed for, at militære myndigheder i fornødent omfang kan tilpasse operative procedurer efter de erfaringer, der er indhentet ved efterforskningen.

Særligt om Forsvarets bistand til politiet

I forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 708 af 8. juni 2018 om Forsvarets bistand til politiet og udvidelse af politiklageordningen mv., blev der med virkning fra 1. juli 2018 foretaget en ændring af militær straffelov, således at denne ikke finder anvendelse for forhold begået af tjenstgørende militært personel inden for Forsvarsministeriets område i forbindelse med, at personalet yder bistand til politiet efter §§ 24 a – 24 d i politiloven.

Disse særlige bestemmelser finder som udgangspunkt først anvendelse, når det militære personel er mødt til tjeneste på det sted, hvor vedkommende yder bistand til politiet og dermed er underlagt politiets ledelse.

Ændringen indebærer, at disse sager behandles efter den civile straffelov i den civile strafferetsplejes former og således, at kompetencen til at efterforske og påtale sådanne sager om strafbare forhold er flyttet fra Auditørkorpset til den Uafhængige Politiklagemyndighed (DUP) og den civile anklagemyndighed, som udgangspunkt statsadvokaten.

Den militære anklagemyndighed bistår DUP og statsadvokaten i disse sager. Det forudsættes bl.a. i lovens forarbejder, at DUP orienterer FAUK om oprettelse af nye sager og varsler om forventede afhøringer af forsvarspersonel med henblik på, at FAUK får mulighed for at deltage i de pågældende afhøringer.

Der er på denne baggrund indgået en samarbejdsaftale mellem myndighederne.

Siden lovændringen har der været forholdsvis få sager af denne karakter.

Efter indstilling fra DUP kan videre forfølgning af sagerne endvidere overlades til den militære anklagemyndighed til behandling i den militære retsplejes former, hvis viden om militærfaglige forhold eller militærspecifikke regler er af særlig betydning for sagen, og statsadvokaten og den militære anklagemyndighed er enige herom.

Der er i politilovens § 24 e hjemmel til, at der kan etableres midlertidige militære områder (MMO) – f.eks. på en havn – for at forebygge og afværge fare for dansk og udenlandsk militært personel og materiel, der befinder sig udenfor faste militære områder. Når der er etableret et midlertidigt militært område, finder reglerne i militær straffelov anvendelse på handlinger foretaget i dette område. Kompetencen til at efterforske og påtale sådanne sager om strafbare forhold tilfalder således Auditørkorpset.

Oversigt over anvendte forkortelser

AU – Auditøren
 GAU – Generalauditøren
 GM – Generalauditør Meddelelse
 FAUK – Forsvarsministeriets Auditørkorps
 —
 ETK – Forsvarets Etablissement- og Terrænkommmando
(Tidl. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, FES)
 FKO – Forsvarskommandoen
 FMI – Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse
 FRS – Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse
 MP - Militærpolitiet
 PKOM – Forsvarets Personelkommmando
(Tidl. Forsvarsministeriets Personalestyrelse, FPS)
 —
 DUP – Den Uafhængige Politiklagemyndighed
 PAC - Politiets Administrative Center

Eksempler på nye strafferetlige undersøgelser i 2025

Nedenfor redegøres der kort for nogle af de nye undersøgelser, som Auditørkorpset har iværksat i beretningsåret.

Januar

Alkoholpåvirkning i tjenesten

(AU 2025/000149)

Militærpolitiet anmeldte den 27. januar 2025 en værnepligtig, der fremstod så påvirket af alkohol, at han var ude af stand til at varetage tjenesten på fuldt forsvarlig måde. Den pågældende var mødt ind til sin vagt i synlig påvirket tilstand.

Den værnepligtige vedtog den 24. marts 2025 en bøde på 2.500 kr.

Februar

Ulovlig udeblivelse som følge af alkoholindtag

(AU 2025/000189)

Militærpolitiet anmeldte den 4. februar 2025 to menige for ulovlig udeblivelse fra tjenesten på kasernen som følge af alkoholindtagelse, idet de forud for en vagt, som omfattede anvendelse af skydevåben, fremstod påvirkede af alkohol.

Ved sagens oplysning kom det frem, at der ikke var tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at de pågældende værnepligtige på tidspunktet for vagtens begyndelse var påvirkede af alkohol.

Efterforskningen blev indstillet den 17. februar 2025, da der ikke forelå rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, var begået.

Marts

Efterforskning af sag om euforiserende stoffer som følge af interview

(AU 2025/000370)

En kaptajn anmeldte den 10. marts 2025 et muligt misbrug af euforiserende stoffer. Baggrunden for anmeldelsen var en forevisning af en video, der viste nogle værnepligtige, som angiveligt tog kokain i 2019 på kasernens område.

Mediet, der var i besiddelse af videoen, ønskede med henvisning til kildebeskyttelse ikke at udlevere videoen til Auditørkorpset. Videoen kunne derfor ikke indgå i efterforskningen af sagen.

Efterforskningen blev indstillet den 17. marts 2025, da det uden videoen ikke ville kunne sandsynliggøres, at der var begået en strafbar handling. Det blev endvidere lagt til grund, at et eventuelt strafbart forhold ville være forældet.

Bedrageri med rejseafregninger

(AU 2025/000509)

Auditørkorpset modtog den 28. marts 2025 en anmeldelse fra en kaptajn vedr. bedrageri med rejseafregninger. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen, og der blev rejst tiltale mod en sergentelev for flere tilfælde af bedrageri over en periode på 3 måneder. Sergenteleven erkendte forholdet og forklarede, at han via DSB havde bestilt togbilletter til transport mellem skolen og bopælen, og at han anførte disse udgifter på tjenesteafregninger og fik udgifterne dækket af Forsvaret, selvom han samtidig fik billetterne refunderet ved DSB og benyttede anden transport mellem skolen og sin bopæl. Samlet havde sergenteleven uberettiget fået udbetalt ca. 7.000 kr.

Sergenteleven blev ved Retten i Næstveds dom af 2. december 2025 idømt 20 dages betinget fængsel med en prøvetid på 1 år.

April

Voldsanmeldelse

(AU 2025/000624)

Den 23. april 2025 anmeldte en major en sergent for vold. Den pågældende blev sigtet for vold og særligt krænkende behandling af sideordnet, idet sergenten var anmeldt for bl.a. at have slået en anden sergent.

Ved Københavns Byrets dom af 19. november 2025 blev den pågældende idømt 40 dages betinget fængsel for vold.

Maj

Besiddelse af ammunition

(AU 2025/000779)

Københavns Politi anmeldte den 16. maj 2025, at man ved en ransagning på en adresse tilhørende en konstabel, havde fundet diverse ammunition tilhørende Forsvaret.

Konstabelen vedtog den 7. august 2025 en bøde på 750 kr. for bl.a. grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, pligtforsømmelse, for opbevaringen af ammunition på sin private bopæl. En sigtelse for tyveri blev i den forbindelse påtaleopgivet.

Juni

Efterforskning i krænkelssag

(AU 2025/000897)

En kaptajn anmeldte den 11. juni 2025 en seniorsergent for at have udvist verbal kønskrænkende adfærd over for to konstabler.

Seniorsergenten vedtog den 15. oktober 2025 en bøde på 3.500 kr. for krænkelssag af underordnede.

Juli

Uberettiget fotografering

(AU 2025/001064)

En værnepligtig blev den 15. juli 2025 anmeldt for at have udsat en anden værnepligtig for særligt krænkelssag behandling, idet pågældende havde fotograferet kollegaen, mens denne sov i sin seng og herefter videresendt billedet.

Den værnepligtige vedtog den 29. oktober 2025 en bøde på 2.000 kr. for overtrædelssag af militær straffelovs § 19.

August

Fund af håndgranater

(AU 2025/001156)

Auditørkorpset modtog den 20. august 2025 en særlig hændelsesmelding fra Forsvarets Operationscenter om fund af en pose indeholdende 5 håndgranater med detonatorer i et buskads på en kaserne. Håndgranaternes lot-numre var afslebet. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen med henblik på at klarlægge fundets nærmere omstændigheder, herunder at identificere den eller de personer, der stod bag forholdet.

Sagen verserer fortsat.

September

Uberettiget brug af firmakort

(AU 2025/001259)

Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse (FRS) anmeldte den 8. september 2025 et muligt misbrug af et firmahæftende betalingskort, idet en seniorsergent havde anvendt et tjenstligt udleveret betalingskort til betaling på en restaurant.

Det fremgik af anmeldelsen, at transaktionen var i strid med reglerne, men at forholdet skyldtes en fejl, som den pågældende selv gjorde opmærksom på indenfor kort tid.

Anmeldelsen blev derfor afvist den 16. september 2025.

Oktober

Uberettiget salg af Forsvarets effekter

(AU 2025/001495)

Auditørkorpset modtog den 22. oktober 2025 en anonym anmeldelse om muligt salg af Forsvarets effekter på DBA.dk. Som led i den indledende efterforskning blev Forsvarsministeriets Materiel og Indkøbsstyrelse (FMI) inddraget med henblik på at vurdere, hvorvidt de udbudte effekter tilhørte Forsvaret. Efter FMI's vurdering var der tale om effekter, som kunne være solgt af Forsvaret, men også lovligt kunne erhverves civilt.

Efterforskningen blev herefter indstillet den 31. oktober 2025.

November

Efterforskning om brug af kokain

(AU 2025/001595)

En major anmeldte den 4. november 2025 tre værnepligtige for at have indtaget kokain fra en sabel iført civilt tøj og sabelbandoler.

De værnepligtige vedtog efterfølgende hver en bøde på 9.000 kr. for besiddelse af 2 gram kokain, som de havde indtaget under øvelse med sabel.

December

Grov krænkelssag af foranstående

(AU 2025/001760)

En kaptajn anmeldte den 2. december 2025 en konstabel for at have udvist krænkelssag adfærd mod sin delingsfører til en fest på kasernen. Det fremgik af anmeldelsen, at den pågældende konstabel blandt andet skulle have spyttet i delingsførers retning og fremsat nedsættende ytringer mod foresatte.

På baggrund af efterforskningen blev der fremsendt et bødeforlæg til pågældende på 2.500 kr. for overtrædelssag af militær straffelovs § 13 ved at have udvist respektstridig adfærd overfor en foranstående. Bødeforlægget blev vedtaget den 10. februar 2026.

2. Oversigt over sanktioner i militære straffesager i 2025

Overblik over årets nøgletal

Undersøgelser

778

Sanktioner (personsager)

346

Terminologi

Når antallet af nye straffesager opgøres, tæller hvert forhold som en sag.

En sanktion – f.eks. en bøde – retter sig mod en enkelt person og kan omfatte et eller flere forhold, herunder overtrædelse af forskellige bestemmelser eller love. Der tales her om sanktionssager eller personsager.

Årets nøgletal

Der blev i 2025 oprettet 778 nye straffesager. Det er over niveauet i 2024, hvor der blev indledt 720 nye sager. Der blev i 2025 udmålt en sanktion (personsag) – der kan omfatte et eller flere forhold – i 346 sager. Dette er et fald på ca. 17 % i forhold til 2024, hvor der var 411 sanktioner. Faldet kan dels forklares med et stort fald i antallet af sanktioner i sager om ulovligt fravær efter militær straffelovs § 25, hvor antallet af sanktioner er faldet fra 57 i 2024 til 19 i 2025 og et nettofall på 20 sanktioner for overtrædelse af færdselsloven.

Der har gennem årene været en tendens til, at en række enkeltpersoner er ansvarlige for flere forhold. De 346 personer var således skyldige i 390 forhold, mens 411 personer i 2024 var skyldige i 453 forhold.

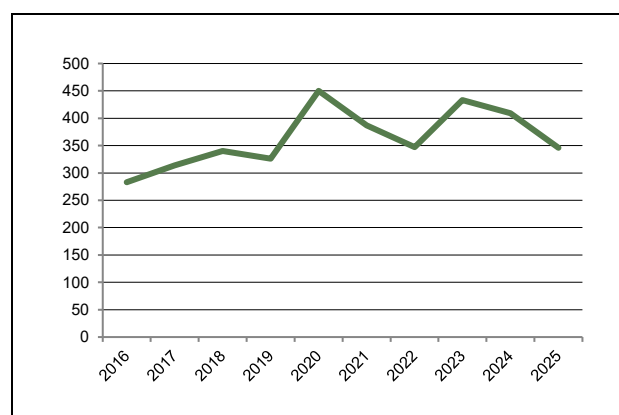
Der blev i beretningsåret afsagt 55 domme, hvilket er et fald i forhold til 2024, hvor der blev afsagt 84 domme, og 2023, hvor der blev afsagt 64 domme. 16 % af samtlige sanktioner (personsager) blev i 2025 idømt af domstolene, mens tallet for 2024 var 20 %.

Der var i årets løb hovedforhandling, dvs. retsmøde om sagens materielle forhold, i 42 sager, hvilket ligger lidt over niveauet for 2023 og 2024, hvor der var hhv. 36 og 38 hovedforhandlinger.

Tallet omfatter hovedforhandlinger i byretterne, landsretterne og Højesteret, herunder i sager, hvor der er sket frifindelse, eller hvor sagen er anket. 68 % af hovedforhandlingerne vedrørte overtrædelser af straffeloven. Foruden de hovedforhandlede sager, blev der afsagt dom i et antal bødesager, som blev afgjort uden tiltaltes tilstedeværelse.

Blandt de endelige domme i beretningsåret blev der i 19 tilfælde idømt fængselsstraf. I 2024 medførte 19 sager frihedsstraf.

Antallet af frifindelser er generelt relativt begrænset. I beretningsåret blev der dog afsagt 10 frifindende domme. Tre af dommene var i ankesager – heraf to, hvor der ligeledes var sket frifindelse i byretten. Omvendt er der i 2025 sket domfældelse i to ankesager, hvor den tiltalte blev frifundet i byretten i 2024. En af de frifindende byretsdomme fra beretningsåret er anket til landsretten af Auditørkorpset. Sagerne er nærmere beskrevet i afsnittet om frifindende domme. De øvrige sager blev afgjort udenretligt med bøvedtagelse og tiltalefrafald, dvs. at sagen blev afgjort uden påtale, selvom den pågældende anses for skyldig i sigtelsen.

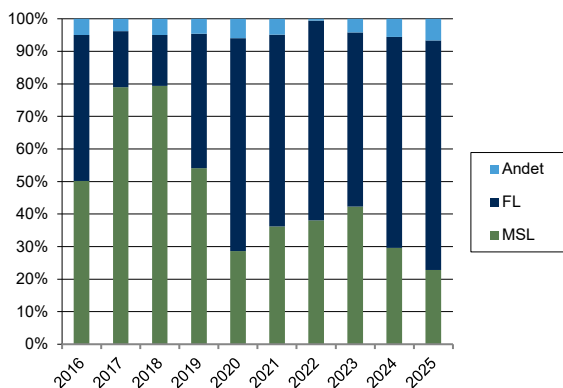

Figur 1. Sanktioner i militære straffesager (militær straffelov, færdselsloven og anden lovgivning) 2016-2025.

Der blev i beretningsåret registreret 244 sanktioner (personsager) for færdselsforseelser, hvorved 2025

placerer sig imellem tallene for 2023 og 2024, hvor der blev registreret henholdsvis 233 og 264 sanktioner. Se nærmere herom i afsnittet vedr. sanktioner for overtrædelse af færdselsloven. Andelen af militære straffesager, der vedrører færdselslovsovertrædelser, udgjorde ca. 71 % af årets samlede antal sanktioner. I 2024 var andelen 65%.

Der er registreret et betydeligt fald i det samlede antal sanktioner (personsager) for overtrædelse af militær straffelov, idet der i beretningsåret var 79 sanktioner mod 124 i 2024. Der er tale om det laveste niveau efter den militære retsplejereform i 2005. Faldet i 2025 skyldes et markant fald i antallet af sanktioner for ulovlig udeblivelse efter militær straffelovs § 25. Andelen af militære straffesager, der vedrører overtrædelse af militær straffelov, udgjorde ca. 23 % af årets samlede antal sanktioner. I 2024 udgjorde andelen 30%.

Figur 2. Procentuel fordeling af sanktioner for overtrædelser af henholdsvis militær straffelov (MSL), færdselsloven (FL) og anden lovgivning. 2016-2025.

Sondringen mellem militære straffesager og militære disciplinarsager

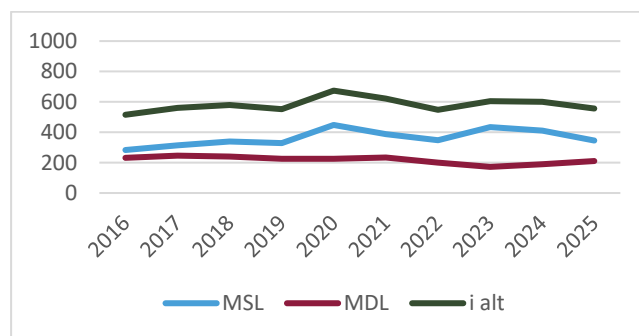
Mindre grove pligtforsømmelser behandles som udgangspunkt efter militær disciplinarlov, og sagerne henhører, som omtalt i indledningen, under den militære chef. Auditøren indleder som udgangspunkt kun en straffesag, når der er tale om et mere alvorligt forhold, og der er handlet forsætligt eller groft uagtsomt.

Der må således i hver enkelt sag foretages en konkret vurdering af forholdets grovhed og af graden af gerningsmandens tilregnelser, når det skal afgøres, om sagen skal behandles som disciplinarsag eller militær straffesag.

Viser det sig under efterforskningen af en sag, at en pligtstridig adfærd må vurderes at være af mindre grov karakter, eller at handlingen alene skyldes simpel uagtsomhed, oversender Auditøren sagen til disciplinarmyndigheden til eventuel videre foranstaltning. Auditøren oversendte 61 sager til disciplinarchefen i 2025.

Afgørelser i disciplinarsager i 2016-2025

Der blev i 2025 truffet i alt 210 afgørelser om anvendelse af et disciplinarmiddel, mod 180 året før. Vagtforsøelser og ulovligt fravær tegnede sig for godt 60% af sagerne, mens generel pligtforsømmelse udgjorde 25%.

Figur 3. Oversigt over det samlede antal sanktioner 2016-2025 samt fordelingen mellem militære straffesager (MSL) og militære disciplinarsager (MDL).

Kilde: FAUK/ PKOM.

3. Særlige fokusområder i 2025

Oversigt

Indledning

Stillings- og tjenestemisbrug mv.

Krænkende adfærd

Våben

Misbrug af euforiserende stoffer

Indledning

Forsvarsministeriets Auditørkorps er i den daglige sagsbehandling opmærksom på tendenser i Forsvaret, der kræver særlig opmærksomhed, og en række af disse særlige fokusområder indgår i Generalauditørens årlige indsatsplan for kvalitets- og legalitetssikring.

Auditørkorpsset har f.eks. i en årrække haft særligt fokus på en række forskellige former for misbrug af statens ejendom, herunder økonomisk uredelighed ("svindel"), misbrug af tjenestekøretøjer og tjenstlige betalingskort, salg af Forsvarets materiel og lignende.

Flere store sager om berigelseskriminalitet har også gennem årene lejlighedsvis sat fokus på ledelsens tilsyn med Forsvarets økonomiforvaltning mv., herunder det ansvar, der påhviler den enkelte chef for at sikre, at forvaltningen lever op til forskrifterne. Manglende tilsyn med økonomiforvaltningen vil således efter omstændighederne i sig selv kunne danne grundlag for en strafferetlig undersøgelse, ligesom domstolene tillægger alvorlige svigt i ledelsens tilsyn og kontrol med de foretagne dispositioner stor betydning ved straffastsættelsen i den enkelte sag.

Der er de senere år på baggrund af konkrete sager foretaget en række tiltag med henblik på at modvirke økonomiske uregelmæssigheder i Forsvarsministeriets koncern. Der er således blandt andet indført en obligatorisk kursuspakke med henblik på at sikre, at ministerområdets chefer kender de grundlæggende rammer for den offentlige forvaltning og handler i overensstemmelse hermed. Der er endvidere fastsat retningslinjer om en handlepligt i tilfælde af inhabilitet, når en medarbejder konstaterer, at vedkommende har en egeninteresse i en beslutning vedkommende behandler samt indførelse af en styrket økonomisk

kontrol ved indkøb, der bl.a. har omfattet uddannelse af alle disponenter og retningslinjer for firmahæftende betalingskort.

Eksempel på årlig kontrol (erklæring vedr. inhabilitet)

Som følge af din stilling, hvor du kan være involveret i indkøbs- og anskaffelsesprocesser, skal du ved besvarelse af denne mail bekræfte, at du har læst og forstået [FPSVEJL 400-5](#):

(FPSVEJL 400-5 vejledning om inhabilitet som følge af egeninteresse mv. 2024-07)

Der har også gennem årene været sat fokus på andre områder, herunder eksempelvis på våbenområdet i forbindelse med tyveri af våben, ammunition og eksplosivstoffer, anvendelse af private knive i Forsvaret, forskellige former for krænkelser og særlige ritualer, misbrug af narkotika, steroider samt ulykker og lignende.

En række af disse tendenser bør Forsvarets ledelse være særlig opmærksom på, og det er vigtigt, at Auditørkorpsset inddrages rettidigt i disse sager. Auditørkorpsset har derfor i en årrække løbende haft fokus på, om det tilstrækkeligt klart fremgår af forvaltningsgrundlaget, at det er et chefsansvar, at Auditørkorpsset *hurtigst muligt* inddrages, når der i konkrete tilfælde opstår mistanke om strafbare forhold. Problemstillingerne adresseres i den løbende dialog med Forsvarets myndigheder, herunder i forbindelse med høringer over relevante dele af forvaltningsgrundlaget, ligesom Auditørkorpsset i en række tilfælde har påpeget uhensigtsmæssige eller utilstrækkelige forvaltningsgrundlag over for Forsvarets ledelse.

I det følgende foretages en kort opridsning af forskellige former for tjenestemisbrug, navnlig misbrug af kreditkort samt årets fokusområder, der omfatter forskellige former for krænkende adfærd, alvorlige våbensager og sager vedrørende misbrug af euforiserende stoffer. Der kan uddybende henvises til eksempler på konkrete sager, der behandles i de relevante afsnit i beretningen.

Stillings- og tjenestemisbrug mv.

Auditørkorpset har også i 2025 behandlet sager om forskellige former for økonomisk uredelighed mv. Sagerne omfatter bestikkelse, tyveri, stillings- og embedsmisbrug, misbrug af Forsvarets køretøjer samt misbrug af de af koncernen udstedte tjenstlige betalingskort (kreditkort).

Der har dog foreligget relativt få personsager (sanktionssager) i beretningsåret.

I beretningsåret blev eksempelvis en tidligere major fundet skyldig i passiv bestikkelse ved at have modtaget en luksusmiddag fra en leverandør. Højesteret stadfæstede endvidere i sagen landsrettens dom på 10 dages betinget fængsel.

Forsvarets kantineordninger er i vidt omfang indrettet som et tillidsbaseret system, der forudsætter personellet's ærlighed ved betaling for mad. Forsvaret ser derfor med stor alvor på misbrug af denne tillid, og der må forventes at blive indgivet anmeldelse ved selv mindre tyverier fra kantinerne. I beretningsåret blev for eksempel en konstabel og en sergent dømt for tyveri ved at have slået et mindre beløb ind på selvbetjeningskassen, selvom de havde taget mad for et væsentligt større beløb. De domfældte har anket dommene til landsretten.

Ved udgangen af beretningsåret verserede syv personsager om økonomisk uredelighed ved domstolene, heraf to ved byretterne og fem i landsretterne. En af sagerne var anket af Auditørkorpset. Sagen drejede sig om en seniorsergent, der var blevet frifundet for embedsmisbrug efter straffelovens § 155 og grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, ved at have bestilt sit eget firma til at udføre opgaver for Forsvaret.

Særligt om misbrug af tjenstlige betalingskort

Der har i beretningsåret foreligget relativt få sager om misbrug af tjenstlige betalingskort. I alt blev seks personer straffet med bødestraf på mellem 1.500 og 2.500 kr. for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27.

For så vidt angår en beskrivelse af regler og proces på området henvises til beskrivelsen heraf i Årsberetningen for 2023.

Antallet af forhold vedrørende uretmæssig brug af firmahæftende betalingskort vil ofte svare til antallet af hævninger på kortet. Imidlertid kan det i en personsag forekomme, at et antal hævninger på et udleveret kreditkort -

f.eks. når hævningerne er foretaget løbende i et nærmere bestemt tidsrum – betragtes som foretaget i én sammenhæng, og derfor behandles og opfattes som ét forhold. I 2025 omfattede én tiltale mod én person i et forhold således 14 køb foretaget over internettet over en periode på 12 dage.

Sager vedrørende krænkende adfærd

Forsvarsministeriets Auditørkorps har siden 2019 haft et øget fokus på sager vedrørende krænkende adfærd, herunder særligt kønskrænkende adfærd, ligesom der på koncernniveau har været lanceret flere kampagner mod krænkende adfærd, som omfattede tiltag mod kønskrænkende adfærd, mobning, arbejdsrelateret vold og diskrimination.

Kampagnerne er bl.a. fulgt op af en vejledning om krænkende adfærd (FPSVEJL 061-1), der senest er revideret i september 2021 som følge af Arbejdstilsynets skærpede krav til chefers håndtering og forebyggelse af krænkende adfærd.

Uddrag af FPSVEJL 061-1 (september 2021)

"Krænkende handlinger

Der er tale om krænkende handlinger, når en eller flere personer groft eller flere gange udsætter andre personer for adfærd, som disse personer opfatter som nedværdigende.

Krænkende handlinger er en samlet betegnelse for vold, mobning, kønskrænkende adfærd og andre måder, som krænkelser kan forekomme på arbejdet.

Der kan både være tale om aktive handlinger og om at undlade at handle. Krænkende handlinger i relation til arbejdet omfatter mange forskellige handlinger.

...

Definition af kønskrænkende adfærd

Kønskrænkende adfærd er en samlet betegnelse for alle former for krænkende handlinger på baggrund af køn eller seksualitet. Køn og seksuel orientering skal forstås bredt og omfatter også LGBTQ+ personer. Kønskrænkende adfærd kan dække, både det man siger, og det man gør.

Kønskrænkende adfærd omfatter alle handlinger fra uønsket seksuel opmærksomhed, over kønskrænkende berøringer til seksuel tvang og voldtægt. Kønskrænkende adfærd kan også forekomme på de digitale medier, hvor afsenderen/afsenderne ikke altid er kendt.

Kønskrænkende adfærd kan være både tilsigtet og utilsigtet. Utilsigtet kønskrænkende adfærd har ikke til formål at krænke en person, men kan have den virkning. Der kan både være tale om aktive handlinger og om at undlade at handle."

Det fremgår bl.a. af vejledningen, at Auditørkorpsset altid skal underrettes, når der er tale om krænkende adfærd af grov karakter som eksempelvis seksuel tvang, kønskrænkende berøringer og digitale kønskrænkelser. Det gælder også for hændelser, der hører under kategorien vold og trusler, ligesom det kan gælde for hændelser, som har karakter af grov mobning. Der kan nærmere henvises til vejledningen.

Folketingets Forsvarsudvalg stillede herunder i 2021 spørgsmål til forsvarsministeren om udviklingen i sager vedrørende seksuelle krænkelser og chikane rapporteret til Forsvarsministeriets Auditørkorps (FOU Alm. Del – 2020-2021 – spørgsmål 271). Ministeren understregede i den forbindelse, at man som chef eller leder har handlepligt, hvis man bliver bekendt med en hændelse vedr. kønskrænkende adfærd.

FPS-vejledningen blev i januar 2022 fulgt op af Forsvarskommandoens bestemmelse (FKOBST U.721-0) om Forsvarets chefer og lederes handlepligt ved krænkende adfærd. Bestemmelsen understreger chefer og lederes ansvar og handlepligt og giver samtidig giver konkret vejledning om korrekt håndtering af krænkende adfærd. Vejledningen blev suppleret med en uddannelsespakke med titlen ”Træningsforløb i forebyggelse og håndtering af krænkende adfærd i Forsvaret”.

Uddrag af FKOBST U.721-0 (januar 2022)

”5. CHEFENS ANSVAR OG HANDLEPLIGT

Som chef har du handlepligt i forhold til at håndtere og tage ansvar for egne medarbejdere; dem, som du er samtaleleder for. Det er også forventningen, at du som chef og leder handler, hvis du bliver bekendt med sager eller hændelser blandt medarbejdere, som du ikke er samtaleleder for. Her skal du kontakte de respektive medarbejders chef(er), som har ansvaret for, at sagen eller hændelsen håndteres. For at sikre fuld klarhed over omfanget af hændelser ved en enhed eller myndighed, er det ligeledes forventningen, at du orienterer din nærmeste chef på M/C40X niveaue.

Overordnede chefer har et skærpet ledelsesansvar og forventes at håndtere sager, hvis nærmeste leder eller chef er forhindret heri. Medarbejdere kan altid tage kontakt til højere chef- og ledelsesniveauer, hvis en sag ikke håndteres af eller indbefatter nærmeste leder eller chef.

Chefer og ledere skal, når de bliver bekendte med sager vedrørende krænkende adfærd, sørge for at håndtere disse korrekt. Korrekt og ansvarlig håndtering indbefatter at chefer og ledere afklarer og forholder sig til hændelsen, vurderer behovet for inddragelse af kompetent faglighed, beslutter og iværksætter foranstaltninger samt følger op på hændelsen.”

TV2-udsendelse og samråd i Folketingets Forsvarsudvalg

Den 28. juli 2022 udsendte TV2 programmet *Operation X* om krænkelser i Forsvaret. Udsendelsen indebar en omfattende medieomtale og gav anledning til en stigning i antallet af anmeldelser. Således indgik der i perioden fra 1. januar 2022 til udgangen af juli samme år 20 forhold, mens der i perioden fra august 2023 til udgangen af året indgik 40 forhold om kønskrænkende adfærd.

Forsvarsministeren blev efter tv-udsendelsen indkaldt til samråd i Folketingets Forsvarsudvalg den 26. august 2022 til besvarelse af Samrådsspørgsmål P. Ministeren udtalte i denne forbindelse (*Forsvarsudvalget 2021-22, FOU Alm. del - endeligt svar på spørgsmål 317*) bl.a.:

”De sager, som bliver fremlagt i udsendelsen, belyser en alvorlig problematik, som vi bliver nødt til at handle på. Og den viser også, at håndteringen af krænkelssager ikke altid varetages, som den skal. Jeg tager på det kraftigste afstand fra den adfærd, der beskrives i dokumentaren og efterfølgende artikler på baggrund af udsendelsen. Krænkede adfærd hører ikke hjemme nogen steder og slet ikke i Forsvaret. Det er ganske enkelt uforeneligt med Forsvarets værdigrundlag.”

Ministeren understregede endvidere, at der på Forsvarsministeriets område er nultolerance over for enhver form for krænkende adfærd, og at chefer og ledere har handlepligt, hvis de bliver opmærksomme på krænkende handlinger.

Nultolerance og handlepligt

- **Nultolerance betyder**, at der skal handles i et hvert tilfælde af kønskrænkende adfærd. Alle chefer og ledere har pligt til at handle, hvis de bliver opmærksomme på kønskrænkende adfærd.
- **Forsvarsministeriet accepterer ikke** kønskrænkende adfærd, og det gælder alle ansatte, frivillige og reserven. Det gælder hændelser i hverdagen, og hvis arbejdspladsvurderingen eller andre målinger viser, at krænkende adfærd har fundet sted.

Ministeren bekendtgjorde endelig, at der blev indført en markant praksisændring i denne type sager:

Følgende gælder hele Forsvarsministeriets område

1. Praksis for ansættelsesretlige konsekvenser skærpes. Det betyder, at fysiske krænkelser som udgangspunkt vil være afskedigelsesgrundlag. Der kan også ske afskedigelse i andre alvorlige krænkelssager.

2. Den skærpede praksis vil betyde, at der i flere tilfælde end i dag vil blive draget ansættelsesretslige konsekvenser, inden sagerne er færdigbehandlet strafferetligt.

3. Mens sagerne undersøges, vil der være øget fokus på at sikre, at krænkeren og den krænkede ikke arbejder side om side (typisk ved kønskrænkelser). Det vil betyde, at der i højere grad vil blive anvendt midlertidig (evt. frivillig) omplacement og tjenestefritagelse i undersøgelsesfasen.

4. Chefer og ledere forventes at agere i overensstemmelse med Forsvarets og Forsvarsministeriets værdigrundlag og at være deres særlige ansvar bevidst i forhold til handlepligt i sager om krænkende adfærd. Derfor vil manglende efterlevelse af handlepligten kunne medføre ansættelsesretlige reaktioner.

Kilde: FPS HR Nyhedsbrev, september 2022

Ansættelsesretlige reaktioner ligger som anført uden for Auditørkorpsets regi.

Samråd i Forsvarsudvalget 18. juni 2024

I anledning af et samrådsspørgsmål (FOU, Alm. del – 2023-2024 – Samrådsspørgsmål D) blev der den 18. juni 2024 afholdt samråd i Forsvarsudvalget om sager om krænkende adfærd i Forsvaret.

Forsvarsministeren orienterede herunder om det indførte årlige tilsyn med håndteringen af kønskrænkende adfærd forankret i Forsvarsministeriets Personalestyrelse, nu Personelkommandoen, og oplyste, at styrelsen ligeledes var i færd med at udarbejde en hjemmeside, hvor der kan findes yderligere oplysninger om ministerområdets sager på området. Hjemmesiden er oprettet 18. februar 2025 og kan tilgås på:

<https://www.forsvaret.dk/da/organisation/personelkommandoen/publikationer2/arbejds miljo/kka-statistik/>

Ministeren tilkendegav endvidere også fremover at ville orientere Forsvarsudvalget om udviklingen på området.

Rapport om kønskrænkende adfærd 2025

Forsvarets Personelkommando (PKOM) gennemførte i 2025, i lighed med 2023, en koncerndækkende undersøgelse af kønskrænkende adfærd. Undersøgelsen, der blev publiceret den 18. december 2025, viste, at 11,2 % af de medarbejdere, som havde svaret på undersøgelsen, havde oplevet mindst én hændelse af uønsket seksuel opmærksomhed og chikane inden for de seneste 12 måneder. Opgjort på køn havde 22,3% af de kvindelige respondenter og 7,8% af de mandlige respondenter oplevet mindst én hændelse af uønsket seksuel opmærksomhed og chikane. Blandt personer, der identificerede sig som andet end kvinde eller mand, havde 13,9% oplevet mindst én hændelse af uønsket seksuel opmærksomhed og chikane. Undersøgelsen

tegner dermed det samme billede som undersøgelsen fra 2023.

Hærrapport om Køn, Minoriteter og Kultur i Hæren.

Hærkommandoen indgik i 2025 en aftale med Danmarks Videnscenter for køn og ligestilling om at gennemføre en undersøgelse af faktorer om køn og kultur i Hæren. Rapporten, der blev udgivet i april 2025, anførte i en af sine konklusioner bl.a., at kvinder i Hæren, både de fastansatte og værnepligtige, er markant mere udsat for hændelser med uønsket seksuel opmærksomhed og chikane end gennemsnittet for kvinder i andre brancher. Niveaue for de fastansatte kvinder i Hæren ligger på niveau med de hårdest ramte brancher i Danmark (transportmiddel- og anlægsbrancherne), kun overgået af restauranter og barer. For de værnepligtige kvinder er niveaue langt over alle andre brancher i Danmark.

Værnepligtsundersøgelsen 2025

Forsvaret gennemførte i 2025 endvidere en undersøgelse af værnepligtsuddannelsen fsva. trivsel og krænkende adfærd. Undersøgelsen viste generelt et mindre fald i andelen af værnepligtige, der under værnepligtsuddannelse har oplevet sig udsat for krænkende – herunder kønskrænkende – adfærd, om end der fortsat er en markant forskel på omfanget af den oplevede kønskrænkende adfærd, idet kvinder relativt set udsættes godt tre gange så ofte som mandlige værnepligtige for mindst én oplevelse af uønsket seksuel opmærksomhed og chikane.

Personelkommandoens tilsyn vedrørende kønskrænkende adfærd

På Forsvarsministeriets foranledning fører PKOM årligt tilsyn med myndighedernes forebyggelse og håndtering af kønskrænkende adfærd (KKA).

PKOM udgav i januar 2026 en tilsynsrapport for kønskrænkende adfærd i 2024 indeholdende bl.a. en vurdering af myndighedernes indsats vedrørende forebyggelse og håndtering af kønskrænkende adfærd samt anbefalinger i forhold til det videre arbejde på området, herunder i forhold til et koncerntælles bestemmelsesgrundlag på området, fortsat kommunikation, vidensdeling mv.

Tilsynet for 2025 er iværksat, men en tilsynsrapport for 2025 var ved beretningens udgivelse endnu ikke offentliggjort.

Forsvarsudvalgets behandling af emnet i 2025

Som opfølgning på ovennævnte samråd, afgav forsvarsministeren den 24. oktober 2025 en skriftlig redegørelse om ligestilling og kønskrænkende adfærd. Forsvarsministeren anførte heri bl.a.:

”På Forsvarsministeriets område er der nultolerance over for kønskrænkende adfærd. Kønskrænkende adfærd forstås i den forbindelse som alle former for adfærd fra uønskede tilnærmelser eller kønskrænkende berøringer til seksuel tvang. Det betyder, at chefer og ledere har pligt til at handle, hvis de bliver opmærksomme på kønskrænkende adfærd. Det gælder både i forhold til situationer i hverdagen, og når arbejdspladsvurderinger eller lignende undersøgelser viser, at kønskrænkende adfærd har fundet sted.

Forsvaret skal være en arbejdsplads, hvor det er trygt for alle at gå på arbejde, og hvor ingen bliver udsat for grænseoverskridende adfærd. Derfor er det vigtigt, at alle krænkelssager kommer frem, så de kan blive håndteret. Krænkende adfærd anses som uacceptabelt og skal anmeldes. Det betyder også, at anmeldelser om krænkende adfærd bliver taget alvorligt.”

Fra Forsvarsministerens redegørelse om ligestilling og kønskrænkende adfærd af 24. oktober 2025:

”For at skabe en attraktiv arbejdsplads for alle skal Forsvaret tage hånd om tilfælde af seksuel chikane og krænkelser. Derfor er der nultolerance over for kønskrænkende adfærd i Forsvaret. Mange tiltag er allerede sat i gang for at forebygge og håndtere uønskede hændelser. Arbejdet er ikke slut. Der er behov for, at Forsvarets stærke fællesskab er trygt for alle. Ingen skal møde på arbejde med bekymring eller frygt for uønsket seksuel opmærksomhed.”

Den strafferetlige behandling af krænkelssager

Spørgsmålet om, hvorvidt en given handling eller adfærd må karakteriseres som *krænkende* vil i en række tilfælde bero på et konkret skøn. Det gælder også spørgsmålet om, hvorvidt den krænkende handling må karakteriseres som *kønskrænkende*.

Dette skøn kan også få indflydelse på spørgsmålet om, hvorvidt en krænkende handling er strafbar, og om handlingen i givet fald bør søges retsforfulgt efter den militære eller den civile straffelov. Sondringen beror på en afvejning af flere kriterier, herunder gerningsindholdet i straffebestemmelsen, handlingens karakter og grovhed og den *subjektive* tilregnelser, dvs. om forholdet er begået forsætligt eller uagtsomt, og graden af uagtsomhed. Handlingens karakter og grovhed samt tilregnelsen indgår også i forhold til hvilken sanktionspåstand, der skal nedlægges i den konkrete straffesag.

Hvis handlingen er omfattet af gerningsbeskrivelsen i en af straffelovens bestemmelser, skal der som udgangspunkt rejses tiltale for overtrædelse af straffeloven frem for den militære straffelov. Der kan

dog også forekomme tilfælde, hvor der skal rejses tiltale efter både civile og militære straffebestemmelser. Det gælder, hvis den militære forseelse kan tillægges *selvstændig* betydning, således at den ikke fuldt ud kan anses for omfattet af de civile bestemmelser.

Forsvarsministeriets Auditørkorps har skærpet fokus på sager om krænkende adfærd, herunder i forhold til kvalitetssikring og fremdrift i sagerne. Denne sagstype ender imidlertid oftere end andre straffesager med hovedforhandling ved domstolene, og domstolenes generelt lange berammelsestider kan derfor påvirke de enkelte sagers samlede sagsbehandlingstid i negativ retning.

Bestemmelser i straffeloven

Grove tilfælde af kønskrænkende adfærd vil efter omstændighederne kunne være strafbare efter bestemmelserne i straffelovens 24. kapitel om seksualforbrydelser, herunder straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser eller en af de øvrige bestemmelser, herunder voldtægt.

Straffelovens § 216 om voldtægt er i de seneste år ændret flere gange og blev med virkning fra 1. januar 2021 ændret, så det ikke længere var en forudsætning for anvendelse af bestemmelsen, at samlejet var opnået ved vold eller trussel om vold. Siden 2021 har bestemmelsen således omfattet samleje med en person, der *ikke har samtykket* heri.

Normalstrafferammen for voldtægt er fængsel indtil 8 år. Hvis der er tale om samleje med et barn under 12 år (stk. 2) eller tale om, at voldtægten har haft en særlig farlig karakter, eller der i øvrigt foreligger særligt skærpende omstændigheder, er straffen fængsel indtil 12 år (stk. 3).

Efter straffelovens § 216, stk. 4, skal der ved fastsættelse af straffen lægges vægt på den særlige krænkelser, der er forbundet med lovovertrædelsen. Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 635 af 8. juni 2016 med det formål bl.a. at forhøje normalstraffen for voldtægt begået ved at tiltvinge sig samleje ved vold eller trussel om vold.

Sanktionsniveauet er senest ved lov nr. 263 af 11. februar 2026 skærpet på en række områder. Loven tilsigter bl.a. at fordoble sanktionsniveauet for digitale sexkrænkelser mod personer, der er fyldt 18, ligesom straffen for voldtægt begået ved vold eller trussel om vold tilsigtes forhøjet med 50%.

Bestemmelser i militær straffelov

Krænkende handlinger, der ikke vurderes strafbare efter den civile straffelov, kan efter omstændighederne straffes efter militær straffelov, som indeholder en række bestemmelser, der beskriver centrale militære

pligter for militært personel, og som – ud over beskyttelsen af medarbejderne i Forsvaret – bl.a. har til formål at sikre den militære disciplin og Forsvarets omdømme mv.

Det er særligt følgende bestemmelser i militær straffelov, der kan føre til sanktioner for krænkende adfærd

- § 13: respektstridig opførsel
- § 15: forskelsbehandling, chikane mv. af underordnet
- § 17: undladelse af at gribe ind over for underordnets krænkende behandling af andre
- § 18: forsætlig krænkelse af underordnet
- § 19: sideordnets krænkende behandling
- § 27: pligtforsømmelse i øvrigt

Hvis en krænkende handling eller adfærd *ikke* kan henføres under militær straffelovs §§ 13, 15, eller 17-19, kan den efter omstændighederne være strafbar efter opsamlingsbestemmelsen i § 27 om grov pligtforsømmelse.

Omfatter gerningsindholdet i en krænkelsessag både overtrædelse af militær straffelov og den civile straffelov, kan der, som anført, efter omstændighederne straffes for overtrædelse af både den militære og den civile straffelov. Det skyldes, at formålet med straffebestemmelserne i den militære straffelov i høj grad er at sikre disciplinen i Forsvaret og Forsvarets omdømme, hvorfor der på baggrund af en konkret vurdering kan forekomme tilfælde, hvor der kan straffes for både overtrædelse af militær straffelov og eksempelvis blufærdighedskrænkelser efter straffelovens § 232.

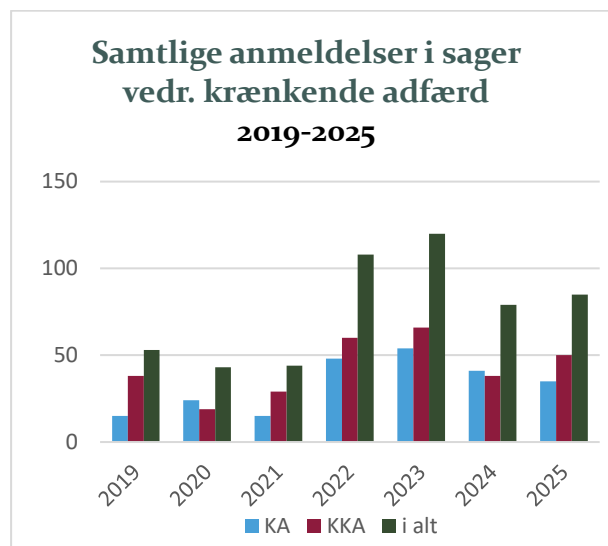
Anmeldelser og konkrete afgørelser i krænkelsessager i 2025

Auditørkorpset modtog i 2025 flere anmeldelser om forhold af kønskrænkende adfærd end året før – 50 mod 38 i 2024.

En række af de konkrete hændelser har ført til strafferetlige sanktioner for overtrædelse af straffeloven eller militær straffelov. Det er dog ikke alle anmeldelser, der giver grundlag for at føre en straffesag. Det kan der være flere årsager til. Det kan f.eks. skyldes, at gerningsindholdet i straffebestemmelsen ikke er opfyldt, eller at det vurderes, at det ikke vil være muligt at løfte bevisbyrden, f.eks. fordi parternes forklaring står over for hinanden - *påstand mod påstand* - eller at forholdet er begået i fritiden og derfor ikke er undergivet den militære strafferetlige jurisdiktion. F.eks. måtte en anmeldelse om voldtægt således lukkes uden sanktion i årets løb, fordi der ikke i sagen var vidner eller andre oplysninger, der kunne underbygge

hverken den muligt forurettede eller den anmeldtes forklaring om de begivenheder, der var anmeldt.

En række af de forhold, der ikke har ført til en strafferetlig forfølgning, er sendt til disciplinarmyndigheden til videre behandling.

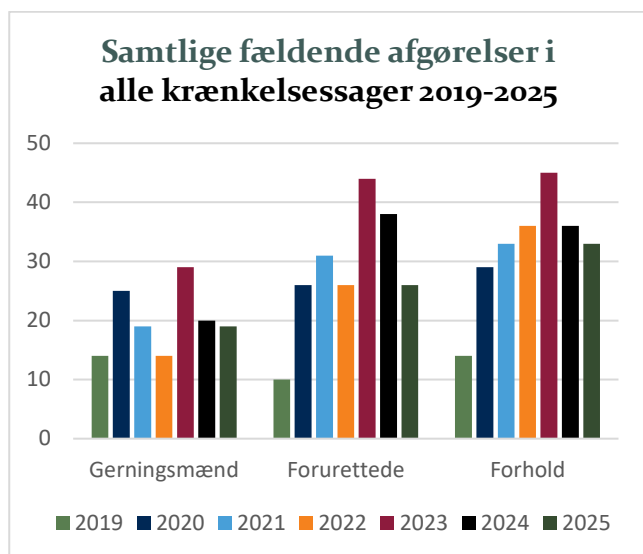
Figur 4. Oversigt over anmeldelser (oprettede sager / Journalnumre) vedrørende krænkende adfærd (KA) og kønskrænkende adfærd (KKA)

Sager afgjort med strafferetlig sanktion

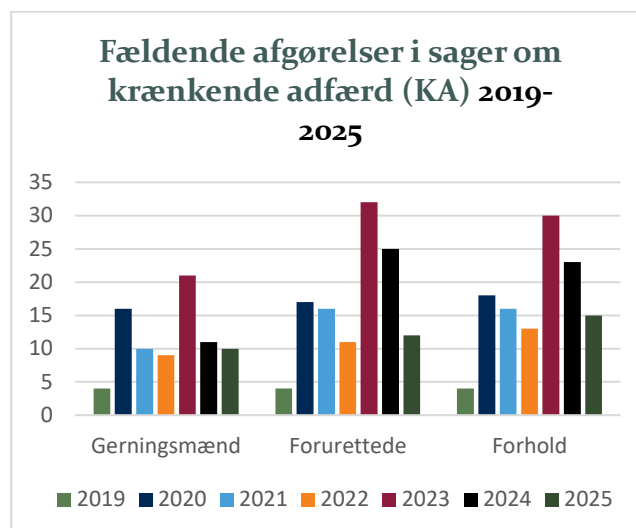
Der blev i 2025 udmålt en sanktion i 19 personsager, som omfattede 33 forhold af krænkende adfærd, herunder kønskrænkende adfærd begået overfor i alt 14 forurettede. Af personsagerne angik ni kønskrænkende adfærd, mens 10 angik anden krænkende adfærd. 14 af personsagerne vedrørte handlinger, der helt eller delvis er begået i 2024 eller tidligere. Det er et fald i forhold til året før, hvor der blev udmålt en sanktion vedrørende 38 krænkelsesforhold fordelt på 20 personsager.

Kønskrænkende forhold tegnede sig for 18 forhold i 2025 mod 13 forhold i 2024. Der er således tale om et fald i det samlede antal af forhold, men en stigning i antallet af kønskrænkende forhold, begået af det samme antal gerningspersoner som i 2024. Der har i 2025 været én enkelt sag med en seriekrænker, der tegnede sig for syv forhold.

Ved udgangen af beretningsåret verserede otte personsager vedrørende krænkende adfærd ved domstolene. Heraf omfattede tre sager kønskrænkende adfærd.

Figur 5. Fældende afgørelser i sager om krænkende og kønskrænkende adfærd fordelt på antal gerningsmænd, forurettede og forhold. Se endvidere figur 6 (KA) og figur 7 (KKA).

Figur 6. Fældende afgørelser i sager om krænkende adfærd, f.eks. vold, fordelt på antal gerningsmænd, forurettede og forhold.

1. Sanktioner for overtrædelse af straffeloven

I beretningsåret blev 13 personer fundet skyldige i samlet 18 forhold vedrørende krænkende adfærd efter straffeloven. 16 af forholdene vedrørte handlinger begået i 2024 eller tidligere. I flere af sagerne er der tillige dømt for overtrædelse af militær straffelov. En sergent blev f.eks. idømt 30 dages betinget fængsel for blufærdighedskrænkelse efter straffelovens § 223 og pligtforsømmelse begået overfor en praktikant.

Der faldt endvidere dom i yderligere fem voldssager efter straffelovens § 244, hvor de tiltalte blev fundet skyldig i samlet seks voldsforhold, og to trusselssager efter straffelovens § 266, hvor de tiltalte blev fundet skyldige i to forhold.

Eksempler på overtrædelse af straffelovens bestemmelser om sædelighedsforbrydelser

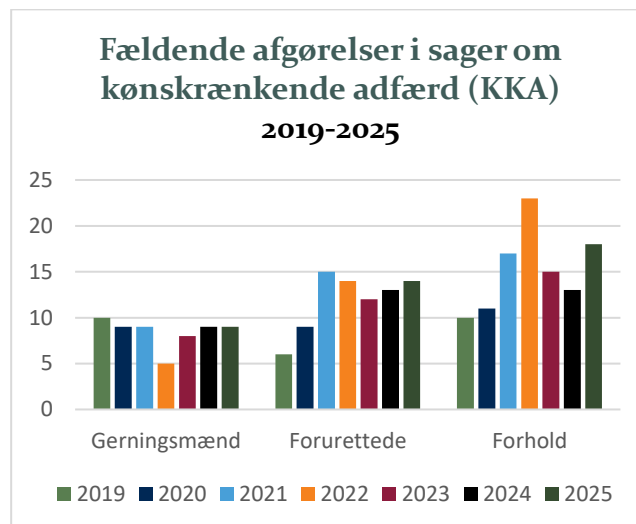
voldtægt efter straffelovens § 216

- på et toilet efter en fest at have gennemført samleje med en kvindelig kollega uden hendes samtykke.

blufærdighedskrænkelse efter straffelovens § 232

- at have blottet sine testikler ved ankomsten til en fest overfor de øvrige deltagere ved festen.

Der henvises uddybende til beretningens kapitel 5, hvor sagerne er nærmere beskrevet.

Figur 7. Fældende afgørelser i sager om kønskrænkende adfærd, f.eks. blufærdighedskrænkelse, fordelt på antal gerningsmænd, forurettede og forhold.

2. Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov

Seks personer blev fundet skyldige i samlet 10 forhold af krænkende adfærd efter militær straffelov, herunder fire forhold om kønskrænkende adfærd. Alle sager blev afgjort med bødestraf. Mindst to af forholdene vedrørte handlinger begået i 2024 eller tidligere.

Eksempler på overtrædelse af bestemmelser i militær straffelov:

respektstridig opførsel efter militær straffelovs § 13

- foran menige og befalingsmænd at have knust et råt æg på hovedet af delingens næstkommanderende.

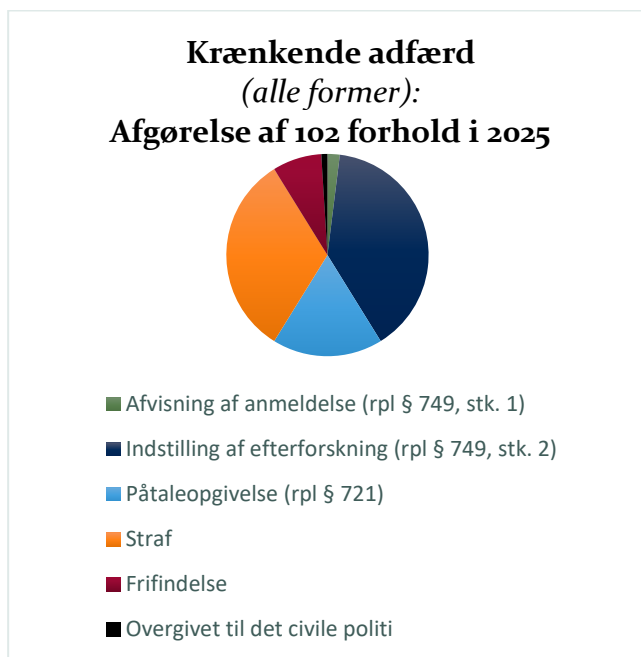
sideordnedes krænkende behandling efter militær straffelovs § 19

- uden tilladelse at have optaget et foto af en sideordnet, der sov på en seng på stuen.

anden grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27

- at have optrådt voldeligt i forbindelse med klargøring af stueeftersyn.

Der henvises til beretningens afsnit 4, hvor kriterierne for anvendelsen af de enkelte bestemmelser er beskrevet.

Figur 8. Fordeling af afgørelser (enkeltforhold) om krænkende adfærd i 2025. Oversigten omfatter dels kønskrænkende adfærd efter militær straffelovs §§ 13, 18, 19 og 27 samt straffelovens §§ 216, 223, 232, 264a og 264d, dels anden form for krænkende adfærd, herunder krænkende adfærd efter militær straffelovs §§ 13, 23 og 27 samt vold og trusler efter straffeloven §§ 244 og 266.

Sager afsluttet uden sanktion

Som det fremgår af figur 8, blev 69 forhold afsluttet uden en sanktion, herunder ved indstilling af efterforskningen eller påtaleopgivelse. Otte forhold blev afsluttet med frifindelse i enten byret eller landsret. Et antal forhold, hvor der er sket domfældelse i byretten eller landsretten, er under ankebehandling. Læs mere herom i afsnit 7 nedenfor.

Oversendelse til disciplinarchef

Som det fremgår af beretningens indledning, indledes som udgangspunkt kun en straffesag efter militær straffelov, når der er tale om et mere alvorligt forhold, og der er handlet forsætligt eller groft uagtsomt. Viser det sig under efterforskningen af en krænkelssesag, at

en pligtstridig adfærd må vurderes at være af mindre grov karakter, eller at handlingen alene skyldtes simpel uagtsomhed, oversendes sagen som udgangspunkt til disciplinarmyndigheden med samtidig orientering til PKOM Juridisk Center til eventuel videre foranstaltning. PKOM indleder herefter dialog med disciplinarmyndigheden om, hvorvidt hændelsen bør medføre en disciplinarretlig sanktion eller eventuelt have ansættelsesretlige konsekvenser.

Auditøren har i beretningsåret oversendt 23 krænkelssesforhold til disciplinarchefen. PKOM underrettes samtidig med henblik på kommandoens dialog med disciplinarmyndigheden.

Våbensager

Indledning

Auditørkorpset behandler årligt et antal sager vedr. personllets tilegnelse eller undladelse af at returnere ammunition og lignende efter afsluttede skydeøvelser. Der har gennem årene også været tale om tilegnelse af særligt farlige våben. Auditørkorpset har således tidligere behandlet sager vedr. tilegnelse af skydevåben og andre våben af særdeles farlig karakter.

Kort om våbenlovgivningen

Den grundlæggende kriminalisering af ulovlig våbenbesiddelse følger af våbenloven. Ved en ændring af straffeloven i 1997 blev der imidlertid indsat en bestemmelse i straffelovens § 192 a om overtrædelser af våbenlovgivningen under særligt skærpende omstændigheder, når overtrædelser vedrører skydevåben eller andre våben eller eksplosivstoffer af særdeles farlig karakter.

Særdeles farlige våben er ”våben, som har karakter af egentligt krigsmateriel, og som ikke lovligt kan besiddes af andre end militæret, herunder hjemmeværnet. Som eksempler kan nævnes panserværnsraketter, morterer, håndgranater, bomber, miner og automatiske skydevåben, herunder maskinpistoler og maskingeværer.”

§ 192 a er således senest i 2024 skærpet ved indsættelsen af en ny bestemmelse om skærpelse af straffen hvis flere skydevåben mv. besiddes på samme sted (våbenlagre), og strafferammen går derfor nu op til 16 års fængsel.

Mens våbenloven har en strafferamme af bøde indtil fængsel i 2 år, indebærer en henføring under straffelovens § 192 a, at strafferammen skærpes meget betydeligt. Siden indførelsen i 1997 er strafferammen i bestemmelsen fordoblet, således at den i dag har en strafferamme, der går fra en *minimumsstraf* af fængsel i 2 år indtil fængsel i 16 år.

Sager om ulovlige knive behandles efter knivloven.

Overtrædelser af våbenlovgivningen i 2025

Auditørkorpset har i beretningsåret behandlet enkelte sager om overtrædelse af den øvrige våbenlovgivning, herunder ulovlig opbevaring af våben og tilegnelse af ammunition.

Der er givet fem bøder og ét tiltalefratagelse for grov tjenesteforsømmelse for forhold, der vedrører håndtering og opbevaring af våben og ammunition.

Sager om overtrædelse af våbenlovgivningen oprettes typisk på baggrund af henvendelser fra politiet og forskellige myndigheder i Forsvaret, herunder via whistleblowerordningerne.

I en ankesag blev en sergent frifundet for overtrædelse af våbenloven og grov tjenesteforsømmelse ved at have taget flere skydevåben med hjem og fremvist dem til et netværksarrangement i en håndboldklub samt til en privat sammenkomst.

Sager vedrørende personellet betjening af våben

En særlig problemstilling, som har sammenhæng med Auditørkorpsets behandling af våbensager, vedrører de situationer, hvor der f.eks. i forbindelse med utilsigtet skudafgivelse opstår en sådan mistanke om overtrædelse af retningslinjerne for våbenbetjening mv., at der indledes en efterforskning af de nærmere omstændigheder ved skudafgivelsen.

Auditørkorpset har således gennem årene behandlet flere sager vedr. utilsigtede skudafgivelser i forbindelse med fejlbetjening af Forsvarets pistoler og geværer. Flere af disse sager har ført til bødestraf for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27.

Auditørkorpset har i de seneste år indbragt flere sager om utilsigtet skudafgivelse for domstolene. Dette bl.a. for at få rettens vurdering af i hvilket omfang en række konkrete omstændigheder skal have betydning for vurderingen af grovheden af en sag, hvor Forsvarets bestemmelser for afvikling af skydningen er tilsidesat. Det kan f.eks. være den omstændighed, at en skytte er under uddannelse til Forsvarets pistol.

For eksempel frifandt retten en tiltalt for grov pligtforsømmelse med den begrundelse, at den forudgående undervisning af tiltalte, herunder tørtræningen i forbindelse med hylstring af pistolen, ikke havde været tilstrækkelig. Auditørkorpset har, bl.a. på baggrund af denne afgørelse, rettet henvendelse til Forsvaret med anbefaling om, at man vurderede, om udfaldet af de konkrete sager gav anledning til tilpasning af læringsplaner mv., herunder med henblik på at styrke den teoretiske og praktiske pistoluddannelse for at

skærpe sikkerheden i forbindelse med våbenhåndtering, og for at forebygge utilsigtede skudhændelser.

Hærreglementet om uddannelse, betjening mv. af Forsvarets pistoler er efterfølgende ændret og udvidet fra 27 til 32 timers varighed. Der er herunder bl.a. tilføjet ekstra sikkerhedsinstrukser, ligesom det øvrige indhold er omskrevet og stillet mere pædagogisk op. Endvidere er der i reglementet sat ekstra fokus på anvendelse af pistolhylstret, i særdeleshed hvad angår træk og hylstring af pistolen. Der er i den forbindelse særligt sat fokus på aftræksfingerens placering, visuel kontakt til hylsteret ved hylstring samt teori og tørtræning af begge dele.

Auditørkorpset har efterfølgende, på baggrund af den nye retspraksis haft mulighed for at inddrage de elementer, som domstolene har tillagt betydning i efterforskningen og den juridiske vurdering af disse sager.

For så vidt angår de konkrete sager i beretningsåret, kan der nærmere henvises til afsnit 7 om eksempler på frifindende domme og afsnit 8 om undersøgelser i arbejdsskadesager.

Misbrug af euforiserende stoffer

Det følger af militær straffelovs § 20, at det er strafbart ved indtagelse af blandt andet euforiserende stoffer at bringe sig i en tilstand, hvor man ikke er i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde. Det følger endvidere af militær straffelovs § 22, at det er strafbart i tjenesten eller på militært område at være i besiddelse af eller indtage euforiserende stoffer.

»Misbrug af euforiserende stoffer er uforeneligt med militær tjeneste, idet Forsvarets personel i tjenesten varetager en lang række opgaver, der kræver skærpet opmærksomhed, herunder håndtering af våben og farligt materiel, hvor fejlbetjening kan få alvorlige konsekvenser«

Kilde: Lovforslag nr. L 48, februar 2023 – forslag til lov om ændring af militær retsplejelov § 15 om styrkelse af mulighederne for at pågribe militært personel, der er narkopåvirket i tjenesten.

Misbrug af euforiserende stoffer er henset til Forsvarets opgaver og ud fra sikkerhedsmæssige hensyn åbenbart uforeneligt med militærtjenesten, og Auditørkorpset har på denne baggrund i 2025 udpeget narkotikasager som et særligt fokusområde.

Som et led i Auditørkorpsets præventive arbejde gennemføres i samarbejde med Militærpolitiet lejlighedsvis uanmeldte kontroller på kaserner og etableringer for blandt andet at kontrollere, om kørende personel har kørekort eller er påvirkede af narkotika eller spiritus. Kontrollerne har i beretningsåret ikke ført til oprettelse af sager vedrørende overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Lovgrundlaget

Med virkning fra 1. juli 2023 blev anvendelsesområdet for militær retsplejelov § 15, stk. 1, udvidet, således at Auditøren og andre militære myndigheder kan kræve, at tjenstgørende militært personel, som fører motordrevet køretøj eller i øvrigt varetager opgaver, for hvilke der er fastsat særlige promillegrænser – ud over udåndingsprøve – afgiver spyt- eller svedprøve eller lader deres øjne besigtige.

§ 15, stk. 2, blev ligeledes udvidet, således at Auditøren og andre militære myndigheder kan fremstille tjenstgørende militært personel til udtagelse af blodprøve eller afgivelse af urinprøve, hvis vedkommende nægter eller ikke er i stand til at afgive udåndings-, spyt- eller svedprøve eller lade sine øjne besigtige.

Der er i lovens forarbejder henvist til, at misbrug af euforiserende stoffer ud fra bl.a. en sikkerhedsmæssig vurdering er uforeneligt med militærtjenesten, når Forsvarets personel varetager opgaver, der kræver skærpet opmærksomhed, herunder bl.a. i relation til håndtering af våben og farligt materiel, hvor fejlbetjening kan få alvorlige konsekvenser.

Er der konkret mistanke om eksempelvis overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, skal ransagning gennemføres efter reglerne i militær retsplejelov eller retsplejeloven.

Det følger endvidere af militær retsplejelov § 12, at der ved begrundet mistanke om, at der er begået en lovovertrædelse, som skal behandles som en militær straffesag, og som efter loven kan medføre frihedsstraf, uden retskendelse kan foretages ransagning på militært område, hvis ransagningen er af væsentlig betydning for efterforskningen. Den særlige militære ransagningsform betegnes også "razzia" eller kollektiv ransagning. Adgangen til at foretage ransagning af tjeneste- og lejeboliger på militært område er dog reguleret af de almindelige ransagningsbestemmelser i retsplejelovens kapitel 73.

Er der begrundet mistanke om, at militært personel gør tjeneste under indflydelse af euforiserende stoffer, kan Auditøren beslutte at fremstille pågældende til

udtagelse af blodprøve eller afgivelse af urinprøve efter reglerne i militær retsplejelov § 15, stk. 3.

Afgørelse om gennemførelse af ransagning eller andre straffeprocessuelle indgreb skal altid træffes af Auditøren efter en konkret vurdering, medmindre der undtagelsesvis er tale om uopsættelige efterforskningskridt. Ved konkrete fund, f.eks. en positiv test, bliver der fulgt op med en straffesag.

Ved overtrædelse af bestemmelserne i militær straffelovs § 20 og § 22 nedlægges der påstand om en sanktion efter *Rigsadvokatens Meddelelse om sanktioner i narkotikasager* med tillæg på 50 %. Såfremt der tillige sker kompromittering af sikkerheden eller vagttjeneste udmåles en *yderligere* skærpet bøde. Overdragelse eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse af euforiserende stoffer medfører normalt frihedsstraf.

Konkrete sager i 2025

Beretningsårets sager er typisk fremkommet ved, at Auditørkorpset fra militære myndigheder er blevet orienteret om konkrete tilfælde, hvor militært personel er mistænkt for at indtage eller være i besiddelse af euforiserende stoffer, og hvor der på den baggrund er iværksat kontrol og ransagning af personer og deres ejendele.

Der er ved de militære enheder stort fokus på misbrug af euforiserende stoffer, og Auditørkorpset bliver således ofte kontaktet af militære enheder, som søger råd og vejledning om mulighederne for at gennemføre ransagning på tjenestestedet. I flere af disse tilfælde har Auditørkorpset gennemført en ransagning, hvilket typisk er sket i samarbejde med Militærpolitiet eller ved, at en militær chef bemyndiges til at foretage en ransagning.

Sanktioner i 2025

Syv personer blev i 2025 fundet skyldige i overtrædelse af militær straffelovs § 20 eller militær straffelovs § 22 ved at have været påvirket af stoffer i en grad, så de ikke var i stand til at varetage tjenesten på fuldt forsvarlig måde, eller ved at have indtaget eller besiddet euforiserende stoffer i tjenesten eller på militært område. Heraf vedrørte fire af personsagerne kokain, hvilket er det samme antal som i 2024.

4. Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov

Oversigt over militær straffelov

Pligter som underordnet (§§ 11-13)

Pligter som overordnet (§§ 15-19)

Rusmidler mv. (§§ 20-23)

Andre pligtforsømmelser (§§ 24-27)

Forbrydelser mod forsvarsmagtens kampdygtighed (§§ 28-35)

Andre forbrydelser under væbnet konflikt (§§ 36-38).

Indledning

I dette afsnit gennemgås bestemmelserne i militær straffelov og eksempler på sanktioner for overtrædelse af de enkelte bestemmelser i beretningsåret. Gennemgangen følger systematikken i militær straffelovs specielle del. De hyppigste overtrædelser af militær straffelov har i 2025 været sager om rusmidler, ulovlig udeblivelse efter § 25 og grov pligtforsømmelse efter § 27. Fordelingen af sanktionerne fremgår af tabel 4 i beretningens bilag.

Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov er udmålt efter Generalauditørens bødekatolog: Generalauditør Meddelelse (GM) nr. 2/2020 om strafpåstande i sager om overtrædelse af militær straffelov mv., hvori der er fastsat vejledende bødetakster for overtrædelser af militær straffelov mv. Vejledende strafpåstande i sager, hvor der skal nedlægges påstand om frihedsstraf, fremgår ligeledes af meddelelsen. Bødetaksterne er optrykt som bilag til årsberetningen.

Meddelelsen er tilgængelig på Auditørkorpsets hjemmeside www.fauk.dk og i Retsinformation www.retsinformation.dk.

Der var i 2025 i alt 79 sanktionssager (personsager) efter militær straffelov. Antallet ligger således noget under niveauet i forhold til de tidligere år fra 2021 til 2024, hvor der var mellem 124 og 183 sanktioner.

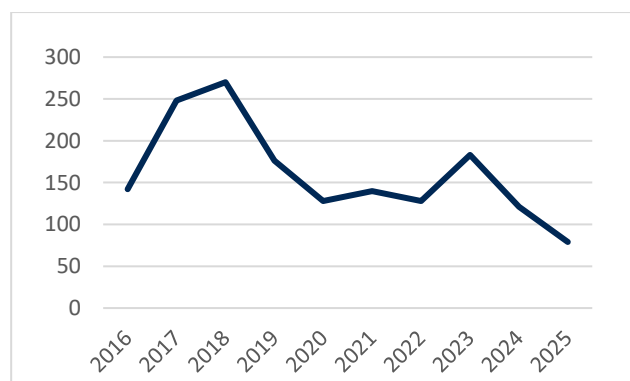
Faldet i antallet af sanktionssager ses især på et fald i antallet sager om ulovlig udeblivelse efter militær straffelovs § 25, der er faldet fra 57 personsager i 2024 til 19 personsager i 2025. Derimod ses det øvrige antal af personsager vedrørende både besiddelse af euforiserende stoffer efter militær straffelovs § 22 og grov

pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27 at ligge på niveau med tallene fra 2024.

Ved rubriceringen af sagerne bemærkes, at de enkelte personsager kan rumme flere elementer og kan omfatte flere forhold. Det har været en klar tendens i de senere år. F.eks. rummede knap 7 % af alle personsager flere forhold. En sags hovedforhold kan således eksempelvis være rubriceret under militær straffelovs § 13 (respektstridighed), men sagen kan tillige rumme forhold om f.eks. grov pligtforsømmelse efter samme lovs § 27. Se eksempler herpå nedenfor.

Hvor der foreligger overtrædelse af flere bestemmelser, registreres sagen således under den alvorligste lovovertrædelse.

Sager, hvor en person eksempelvis er påvirket kokain, kan derfor fremgå af statistikken under § 22 om besiddelse af euforiserende stoffer eller indtagelse af samme på militært område.

Figur 9. Udviklingen i antallet af sanktioner for overtrædelse af militær straffelov 2016-2025.

Tilsvarende kan der være blandede sager, hvor der indgår både overtrædelser af militær straffelov og den øvrige strafbelagte særlovgivning eller straffeloven. Se for eksempel Retten i Aalborgs dom af 20. august 2025, der omfatter både overtrædelse af den militære straffelov (§ 19 – krænkende behandling af sideordnet) og den civile straffelov (§ 232 – blufærdighedskrænkelse).

Sager, der indeholder *flere* forhold, er nedenfor rubriceret under hovedforholdet, det vil sige det groveste forhold (strafferamme).

et æg i hovedet på en sergent foran andre værnepligtige og befalingsmænd. Den værnepligtige vedtog en bøde på 1.500 kr. for respektstridig opførsel.

Pligter som underordnet (§§ 11-13)

Militær straffelovs §§ 11-13 regulerer strafansvaret for tilsidesættelse af underordnet personels særlige pligter til at adlyde en lovlig given ordre og respekten for foranstående. Mytteribestemmelsen i militær straffelovs § 12 har endnu ikke været anvendt.

Ulydighed (§ 11)

§ 11. Den, der undlader at efterkomme en tjenstlig ordre fra en overordnet eller vagt, eller som efterkommer ordren på klart utilfredsstillende måde, straffes i grove tilfælde for ulydighed med bøde eller fængsel indtil 1 år.
Stk. 2. Straffen kan ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 3 år, når ulydigheden er af særlig grov karakter, navnlig når den har medført betydelig skade eller fare eller har været egnet til at svække lydigheden hos andre tilstedeværende. Er ulydigheden forbundet med vold mod overordnet eller vagt, kan straffen stige til fængsel i 6 år.
Stk. 3. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 10 år.

Den vejledende bødetakst for ulydighed efter GM 2/2020 er 2.500 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

Der har ikke foreligget sanktioner for overtrædelse af militær straffelovs § 11 i beretningsåret.

Respektstridig opførsel (§ 13)

§ 13. Den, der forsætligt ved handling eller i ord groft krænker en foranstående eller vagt, straffes for respektstridig opførsel med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Den vejledende bødetakst for respektstridig opførsel efter GM 2/2020 er 1.500 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

Sag 1 – Knust æg i hovedet på overordnet (AU 2025/000823)

En løjtnant anmeldte i maj 2025 en værnepligtig, der havde optrådt respektstridigt ved forsætligt at have krænket en foranstående, idet pågældende havde knust

Pligter som overordnet og sideordnet mv. (§§ 15-19)

Militær straffelovs §§ 15-19 regulerer strafansvaret for tilsidesættelse af de særlige pligter for overordnet og sideordnet personel. Der er primært tale om pligten til at behandle underordnet personel ordentligt, stillingsmisbrug, krænkelse af underordnet og pligten til at gribe ind ved overgreb begået af overordnet personel eller mod sideordnede (ritualer og lignende).

§ 15. Den overordnede, som forsætligt ved forskelsbehandling, chikane eller på tilsvarende måde forfølger en eller flere underordnede, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 16. Den foranstående, der fra efterstående uberettiget modtager gave, pengelån eller anden fordel, straffes for misbrug af stilling med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

§ 17. Den overordnede, der forsætligt undlader at gribe ind over for en underordnetes krænkende behandling af dennes underordnede eller sideordnede, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Der har ikke foreligget sanktioner for overtrædelse af militær straffelovs §§ 15, 16 og 17 i beretningsåret.

Forsætlig krænkelse af underordnet (§ 18)

§ 18. Den overordnede, der forsætligt ved handling eller i ord groft krænker en underordnet, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Bestemmelsen anvendes ved forskellige former for krænkelse af underordnet personel, herunder ved kønskrænkende adfærd. I nogle tilfælde anvendes bestemmelsen i sammenstød med f.eks. straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelse. Det har dog ikke været tilfældet i beretningsåret, hvor der alene ses at være én sag vedrørende overtrædelse af militær straffelovs § 18. Det vil i almindelighed bero på en

konkret vurdering, om både straffeloven og militær straffelov kan finde anvendelse.

Den vejledende bødetakst efter GM 2/2020 er 2.000 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

Krænkelser af flere konstabler

(AU 2025/000897)

Auditørkorpset modtog i juni 2025 en anmeldelse fra en kaptajn på en kaserne vedrørende en seniorsergent, som havde udvist kønskrænkende adfærd over for to kvindelige konstabler. Den kønskrænkende adfærd gik på, at seniorsergenten i flere tilfælde bl.a. havde udtalt til den ene konstabel: "Du ligner en, der står på Istedgade", "Din røv er vokset" og "Jeg ville ønske, at jeg var 22 år igen, så jeg kunne tage dig med ud på en date". Den sidste udtalelse skete, mens konstablen var iført underbukser under et sygehjælperkursus. Derudover havde seniorsergenten bl.a. klappet konstablen i bagdelen under en venskabelig slåskamp. Seniorsergenten vedtog en bøde på 3.500 kr., og i skærpende retning blev der ved udmåling af bøden lagt vægt på, at der var tale om flere episoder begået over for to konstabler.

Sideordnedes krænkende behandling (§ 19)

§ 19. Den, der udsætter en sideordnet for særlig krænkende behandling, herunder for nedværdigende ritualer, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Den vejledende bødetakst efter GM 2/2020 er 2.000 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

I én sag er der sket domfældelse for § 19 alene og i én sag er der sket domfældelse i sammenstød med straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser.

Sag 1 – Fotograferet sovende sideordnet uden tilladelse (AU 2025/001064)

Der indgik i juli 2025 en anmeldelse om en værnepligtig, der havde udsat en anden værnepligtig for særligt krænkende behandling, idet pågældende havde fotograferet kollegaen, mens denne sov i sin seng og herefter videresendt billedet til en anden. Den værnepligtige blev indledningsvis sigtet for overtrædelse af straffelovens § 264 a (uberettiget fotografering) og § 264 d (uberettiget videregivelse af billeder). Sigtelserne blev imidlertid opgivet efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, da det viste sig, at billedet alene viste overkroppen af en sovende person i t-shirt, og forholdet blev i stedet alene henført til militær straffelovs § 19, da krænkelserne fandtes

beskeden. Den værnepligtige vedtog en bøde på 2.000 kr.

Sag 2 – Blufærdighedskrænkelser ved beføling

Retten i Aalborg, dom af 20. august 2025

(AU 2023/000852)

En værnepligtig blev ved rettens dom fundet skyldig i 7 forhold om særlig krænkende behandling af sideordnet efter militær straffelovs § 19 og blufærdighedskrænkelser efter straffelovens § 232 og idømt 14 dages betinget fængsel.

Sagen er tillige omtalt under afsnittet vedrørende sanktioner efter straffeloven.

Rusmidler mv. (§§ 20-23)

Militær straffelovs §§ 20-23 regulerer strafansvaret for misbrug af rusmidler, beruselse og omgang med euforiserende stoffer mv. Sager af denne karakter kan efter lovforarbejderne ikke behandles som disciplinarsager.

Beruselse mv. i forbindelse med tjenesten (§ 20)

§ 20. Den, der ved indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer, opstemmende eller bedøvende midler eller på lignende måde har bragt sig i en tilstand, hvor vedkommende ikke er i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Efter GM 2/2020 er den vejledende bødetakst 2.500 kr. Er forseelsen begået under vagttjeneste og lignende, udmåles en bøde på 3.500 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

Gerningsindholdet i bestemmelsen er opfyldt, når gerningsmanden ikke er i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde og f.eks. er så beruset, at vedkommende går vaklende, taler snøvlende og usammenhængende, ikke kan vågne eller lignende. Der tages kun sjældent blodprøve i denne type sager, da størrelsen af en eventuel promille – i modsætning til sager efter militær straffelovs § 21 – ikke i sig selv er afgørende for vurderingen af, om pågældende er i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde.

Der har i 2025 været 18 personsager om beruselse og lignende tilstand, hvilket er på samme niveau som i årene 2022-2024. 15 af årets sager vedrørte alkoholindtagelse, mens tre sager omhandlede indtagelse af euforiserende stoffer.

Eksempel 1 – Alkoholindtagelse forud for vagttjeneste (AU 2025/000149)

Auditørkorpset modtog i januar 2025 en anmeldelse fra Militærpolitiet om en værnepligtig, der forud for planlagt vagttjeneste på en kaserne havde indtaget alkohol i et sådant omfang, at han var ude af stand til at varetage tjenesten, som indebar eksercits med våben uden udleveret ammunition, på fuldt forsvarlig måde. Den pågældende mødte ind til sin vagt i synligt påvirket tilstand, havde rødlige øjne og lugtede kraftigt af alkohol, hvorfor han blev taget ud af tjenesten. Den værnepligtige vedtog en bøde på 2.500 kr.

Eksempel 2 - Indtagelse af euforiserende stoffer Retten i Viborg, dom af 1. maj 2025 (AU 2025/000310)

En premierløjtnant anmeldte i februar 2025 en værnepligtig, som var mødt til tjeneste og fremstod påvirket af euforiserende stoffer, idet vedkommende var sløv og mentalt fraværende. Militærpolitiet blev bemyndiget til at foretage en narkometertest af den værnepligtige, og testen viste positiv for lægemidlet benzodiazepin. En blodprøve viste senere også positiv for samme stof. I forbindelse med afhøringen af den værnepligtige forklarede han, at han havde indtaget nogle piller. Den værnepligtige blev ved retten idømt en bøde på 2.500 kr.

Eksempel 3 – Mødt beruset op til førstehjælpsprøve (AU 2025/000368)

Auditørkorpset modtog i marts 2025 en anmeldelse fra en orlogskaptajn vedrørende en værnepligtig, der havde indtaget alkohol i et sådant omfang, at pågældende ikke var i stand til at varetage sin tjeneste, der bl.a. bestod af en planlagt førstehjælpsprøve, på fuldt forsvarlig måde og blev taget ud af tjenesten. Den værnepligtige vedtog en bøde på 2.500 kr.

Eksempel 4 - Indtagelse af spiritus under udsendelse (AU 2024/001253)

I september 2025 indgik en melding fra Forsvarskommandoen vedrørende flere soldater, som var under mistanke for at have indtaget mere alkohol end tilladt under deres udsendelse til Kosovo, ligesom nogle af soldaterne var mødt alkoholpåvirket til tjeneste. Militærpolitiet foretog alkoholmetertest af de mistænkte soldater, og testen sandsynliggjorde, at en sergent og en konstabel, som begge var mødt til tjeneste, havde indtaget mere alkohol end tilladt. De vedtog begge en bøde på 3.500 kr.

Eksempel 5 – Indtagelse af kokain forud for tjenesten (AU 2025/001251)

Auditørkorpset modtog i september 2025 en anmeldelse fra en seniorsergent om en marinekonstabel, der havde indtaget kokain forud for tjenesten på en fregat. Den pågældende fik udtaget en blodprøve, som viste positiv

for kokain, og han var dermed ikke i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde, hvorfor han blev taget ud af tjenesten. Marinekonstablen vedtog på baggrund heraf en bøde på 7.500 kr., der inkluderede betaling af sagsomkostninger i form af analyse af blodprøve på 5.000 kr.

Overtrædelse af promillebekendtgørelsen (§ 21)

§ 21. Forsvarsministeren kan fastsætte bestemmelser om promillegrænser på særlige områder for tjeneste i forsvaret, navnlig når sikkerhedsmæssige forhold kan begrunde det. Forsvarsministeren kan herunder bemyndige militære myndigheder til at fastsætte promillegrænser i særlige situationer. Overtrædelse af sådanne promillegrænser straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Forsvarsministeren har ved bekendtgørelse nr. 220 af 20. marts 2009 fastsat promillegrænser på særlige områder for tjeneste i Forsvaret. Den vejledende bødetakst efter GM 2/2020 er 2.500 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder, eksempelvis hvis overtrædelsen sker i forbindelse med vagttjeneste.

Sikkerhedshensynene bag bekendtgørelsen vedrører ikke kun sikkerhedsmæssige hensyn internt i Forsvaret, men også sikkerhedsmæssige hensyn i forhold til samfundet i øvrigt. Bekendtgørelsens promillegrænser finder alene anvendelse på personel, der konkret varetager en opgave, hvor der stilles særlige krav til agtpågivenhed og omhu til den, der udfører opgaven,

Der har ikke foreligget sanktioner for overtrædelse af militær straffelovs § 21 i beretningsåret.

Besiddelse/indtagelse af euforiserende stoffer i tjenesten eller på militært område (§ 22)

§ 22. Den, der i tjenesten eller på militært område er i besiddelse af euforiserende stoffer, jf. lov om euforiserende stoffer, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Det samme gælder den, der indtager sådanne stoffer i tjenesten eller på militært område.

Bødetaksten følger taksten i Rigsadvokatmeddelelsen om Narkotika, afsnittet om ”Straf og andre retsfølger” med et tillæg på 50 % efter GM 2/2020.

Det vil i udgangspunktet sige, at bødeniveauet for besiddelse af hash og lignende stoffer til eget forbrug er på mindst 3.000 kr., og at bøder for besiddelse af særligt

farlige eller skadelige stoffer – f.eks. heroin, kokain, amfetamin og ecstasy – til eget forbrug er på mindst 4.500 kr. Bøderne forhøjes med 50 % i andengangstilfælde og 100 % ved eventuelle senere gentagelsestilfælde.

Der er i beretningsåret afgjort fem personsager vedrørende besiddelse mv. af euforiserende stoffer, heraf 3 vedrørende besiddelse af kokain, hvilket er et betydeligt fald i forhold til de 12 sager, der blev afgjort i 2023. Antallet ligger dog på niveau med antallet af sager fra 2024, hvor der også var fem sager.

Eksempel 1 – Indtaget kokain fra sabel

(AU 2025/001595)

En major anmeldte i november 2025 tre værnepligtige, der havde indtaget kokain fra en sabel iført civilt tøj og sabelbandoler på en kaserne. De værnepligtige vedtog hver en bøde på 9.000 kr. for besiddelse af 2 gram kokain, som de indtog under øvelser med sabel.

Eksempel 2 - Besiddelse af hash

Retten i Næstved, dom af 17. september 2025

(AU 2025/001111)

En kaptajn kontaktede i august 2025 Auditørkorpset vedrørende en værnepligtig, som ønskede at blive hjemsendt grundet manglende motivation. Kaptajnen blev af Auditørkorpset bemyndiget til at foretage ransagning af den værnepligtiges ejendele, hvorunder man fandt 1 gram hash i hans taske på belægningsstuen. Den værnepligtige blev efterfølgende afhørt til sagen og forklarede, at han var afhængig af hash og lejlighedsvis tog kokain. Den værnepligtige blev i retten idømt en bøde på 4.500 kr., og det indgik som en skærpende omstændighed, at han tidligere var straffet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

Eksempel 3 – Besiddelse og indtagelse af hash og skunk

(AU 2025/001145)

Auditørkorpset modtog i august 2025 en anmeldelse fra en orlogskaptajn på en flådestation vedrørende en konstabel, som man mistænkte for at have indtaget og været i besiddelse af euforiserende stoffer. Der blev foretaget narkometertest og ransagning af konstablens ejendele. Narkometertesten og den efterfølgende blodprøve viste positiv for hash, og ved ransagningen blev der fundet en joint og noget skunk. Konstablen vedtog en bøde på 7.500 kr., og det indgik som en skærpende omstændighed, at han tidligere var straffet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, og at han som følge af indtagelsen ikke kunne udføre vagttjeneste. Han blev endvidere pålagt at betale 2.079 kr. i sagsomkostninger for udtagelse af blodprøve samt analyse heraf.

Ordensforstyrrelser (§ 23)

§ 23. Den, der forstyrrer den offentlige orden, eller som viser sig synligt påvirket af de i § 20 nævnte årsager, og som gennem sin påklædning el. lign. klart viser at høre til forsvaret, straffes med bøde.

Stk. 2. Den, der i forbindelse med tjeneste i udlandet forstyrrer den offentlige orden, eller som viser sig synligt påvirket af de i stk. 1 nævnte årsager, straffes med bøde. Under særlig skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel i 1 år.

Den vejledende bødetakst efter GM 2/2020 er 1.000 kr. for forhold begået i Danmark og 2.000 kr. for forhold begået i udlandet. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder. Bestemmelsen anvendes relativt sjældent.

Ordensforstyrrelse under tjeneste i udlandet

(AU 2025/000944)

En orlogskaptajn på en fregat anmeldte i juni 2025 en marinekonstabel, som under tjenesteophold i Kiel i Tyskland optrådte synligt påvirket og voldeligt, idet han tumlede rundt med en kollega og fastholdt denne i et buskads foran en bar, hvilket udgjorde en forstyrrelse af den offentlige orden. Marinekonstablen vedtog en bøde på 2.000 kr. for ordensforstyrrelsen.

Andre pligtforsømmelser (§§ 24-27)

Militær straffelovs §§ 24-27 omfatter strafansvaret for andre pligtforsømmelser, end de ovenfor beskrevne. Dvs. vagtforseelse (§ 24), ulovlig udeblivelse (§ 25), militært hærværk (§ 26) samt anden grov pligtforsømmelse (§ 27).

Der har i denne kategori været 53 sanktionssager i beretningsåret, hvilket er et markant fald, der kan skyldes relativt færre sager om udeblivelse efter militær straffelovs § 25.

Vagtforseelse (§ 24)

§ 24. Den, der groft tilsidesætter sine pligter som vagt, straffes for vagtforseelse med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 3 år, når forholdet er af særlig grov karakter, navnlig når det har medført betydelig skade eller fare eller har givet anledning til, at der er begået en forbrydelse.

Stk. 3. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 10 år.

Der kan straffes for en vagtforseelse, når vagten er tiltrådt. Den vejledende bødetakst efter GM 2/2020 er 2.500 kr. Bøden forhøjes, når der foreligger skærpende omstændigheder, f.eks. når vagtforseelsen er begået under en skydeøvelse eller i et missionsområde.

Der har i beretningsåret været én sag, som har ført til en sanktion for vagtforseelse, hvilket er på tilnærmelsesvis samme niveau som i 2024, hvor der var tre sanktionssager (personssager).

Åbnede champagne med sabel under vagttjeneste (AU 2025/001094)

Auditørkorpset modtog i juli 2025 en anmeldelse fra en chefsergent vedrørende en værnepligtig, der havde åbnet en flaske champagne med en sabel, mens han var udstillet post. Den værnepligtige var som følge heraf ikke fokuseret på sin operative vagttjeneste og havde placeret sit våben udenfor rækkevidde, således at våbnet ikke kunne anvendes i tilfælde af en situation, der krævede brug af våben. Den værnepligtige vedtog en bøde på 2.500 kr. for vagtforseelsen.

Grov udeblivelse (§ 25)

§ 25. Den, der uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet eller udebliver fra tjenesten, straffes i grove tilfælde for udeblivelse med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der forsætligt unddrager sig tjeneste ved at påføre sig sygdom eller legemsskade, foregive sygdom eller benytte andre midler, der er beregnet på at vildlede myndighederne.

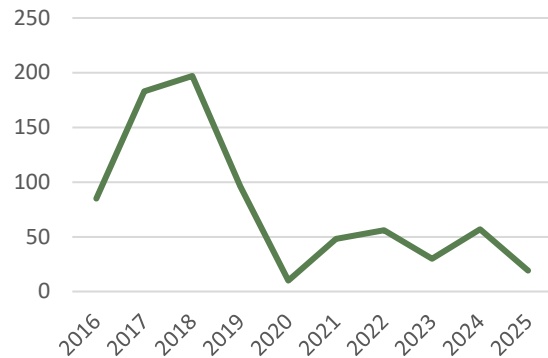
Stk. 3. Ved forsætlig udeblivelse kan straffen stige til fængsel i 3 år, når udeblivelsen er af særlig grov karakter, navnlig når gerningsmanden må antages at have til hensigt at udeblive permanent, eller når udeblivelsen har medført betydelig skade eller fare.

Stk. 4. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse af stk. 1 og 2 stige til fængsel i 10 år.

Det samlede antal sanktioner (personssager) for ulovlig udeblivelse fra tjenesten var i beretningsåret 19 mod 57 i 2024, 30 i 2023, 56 i 2022, 49 sanktioner i 2021 og kun 10 i 2020.

Antallet af personssager har været genstand for store udsving siden 2018, og antallet af sanktioner i 2025 er således ikke langt fra antallet i 2020, hvis lave antal skyldtes coronanedlukningen. Udeblivelsessagerne

udgjorde i beretningsåret ca. 24 % af sanktionerne for overtrædelse af militær straffelov.

Figur 10. Sanktioner for ulovlig udeblivelse 2016-2025. Faldet i 2020 skyldes, at der som følge af coronanedlukningen ikke indgik sager.

Grov udeblivelse fra tjenesten har traditionelt været den hyppigst forekommende overtrædelse af militær straffelov. Der sondres mellem sager om værnepligtiges udeblivelse fra første mødedag ved Forsvarets basisuddannelser, der er de hyppigst forekommende, og øvrige sager om udeblivelse fra tjenesten, der er relativt sjældne.

Værnepligtiges udeblivelse fra første mødedag

Udebliver en værnepligtig fra første mødedag ved Forsvarets basisuddannelser, underretter pågældende militære enhed Værnepligtssektionen ved Personelkommandoen (PKOM), som herefter anmelder udeblivelsen til Auditøren, der indleder en straffesag.

Som det også fremgår af beretningen for 2023, skyldes faldet i antallet af personssager om ulovlig udeblivelse i 2020 til dels coronanedlukningen og følgerne heraf og dels, at man i Værnepligtssektionen havde iværksat flere tiltag. Bl.a. screenes sagerne med henblik på at undgå at anmelde sager, hvor der foreligger *lovligt forfald*. Endvidere forsøger man proaktivt at forebygge udeblivelser ved at tage kontakt til værnepligtige, når man vurderer, at den pågældende på baggrund af helbredsforhold eller lignende er i risikozonen for at udeblive fra tjenesten. Sagerne ekspederes betydeligt hurtigere end tidligere, og PKOM, der er anmelder i denne sagskategori, har oplyst, at der på nuværende tidspunkt kun mangler at blive anmeldt to sager vedrørende 2025.

Ved en gennemgang af de afgjorte sager i 2025 ses, at kun tre af personssagerne, svarende til 15 %, omfattede flere forhold. Samlet omfattede de 19 personssager i alt 22 forhold af udeblivelse, der alle fandt sted i 2024 og 2025.

Der blev i 2025 idømt frihedsstraf i tre sager, mens resten af sagerne mundede ud i en bøde eller et tiltalefrafald. Tiltalefrafald meddeles hovedsagelig i tilfælde, hvor den værnepligtige efter en fornyet session er blevet erklæret for varigt uegnet til militærtjeneste.

Sanktionsfastsættelsen i sager om værnepligtiges udeblivelse fra første mødedag

Sanktionen er som udgangspunkt bøde, der stiger ved gentagelse. Bøderne udmåles efter GM nr. 2/2020, der følger niveauet for civile værnepligtige, som er fastlagt i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om overtrædelse af værnepligtsloven mv. Ved gentagelser ud over fire gange idømmes som udgangspunkt en ubetinget frihedsstraf. Der vejledes herom i forbindelse med udsendelse af bødeforlæg i fjerdegangstilfælde. Nærmere oplysninger om sanktionsfastsættelsen fremgår af GM 2/2020 om strafpåstande i sager om overtrædelse af militær straffelov mv.

Bødestraf

Bødeskalaen for ulovligt fravær i første- til og med fjerdegangstilfælde er efter fast praksis således:

1. gang: 1.500 kr.
2. gang: 2.000 kr.
3. gang: 2.500 kr.
4. gang: 3.000 kr.

Er der *flere* forhold til samtidig pådømmelse i forbindelse med bødestraf, anvendes der efter retspraksis ”*absolut kumulation*”, således at bøderne lægges sammen:

Eksempel på sammenlægning af bøder til én samlet straf (uden ”rabat”):

Straffen i andengangstilfælde er en bøde på 2.000 kr. Udebliver den værnepligtige på ny, skærpes straffen for hver gang, indtil straffen fra femtegangstilfældet i normalt tilfældet er fængsel i 14 dage. Indberettes den anden, tredje, fjerde og femte udeblivelse samtidig af PKOM, bliver straffen i stedet fastsat til en bøde på 4 gange 2.000 kr. eller i alt 8.000 kr., dss. svarende til fire andengangstilfælde af udeblivelse.

Eksempel 1 - Udeblivelse i to førstegangstilfælde

Retten i Aarhus, dom af 21. februar 2025

(AU 2024/000312)

PKOM anmeldte i februar 2025, at en værnepligtig i to tilfælde var udeblevet fra værnepligtstjeneste på en kaserne. Ved sagens behandling i retten blev den tiltalte idømt en bøde på 3.000 kr.

Eksempel 2 - Udeblivelse i tredjegangstilfælde

Retten i Nykøbing Falster, dom af 25. april 2025

(AU 2025/000294)

I februar 2025 indgik en anmeldelse om, at en værnepligtig tredje gang var udeblevet fra værnepligtstjeneste på en kaserne. Ved sagens behandling i retten blev den tiltalte idømt en bøde på 2.500 kr.

Frihedsstraf

Fra og med femtegangsudefblivelse udmåles der efter fast retspraksis ubetinget frihedsstraf, der gradueres som følger, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder:

5. gang: fængsel i 14 dage.
6. gang: fængsel i 20 dage.
7. gang: fængsel i 30 dage.
8. gang: fængsel i 40 dage.

Er der tale om *flere* forhold til samtidig pådømmelse i forbindelse med en påstand om fængselsstraf, anvendes der efter retspraksis *modereret* kumulation. Det indebærer, at de enkelte forhold indgår med nedsat vægt (’rabat’). F.eks. udmåles typisk 20 dages fængsel for to femtegangsudefblivelser til samtidig pådømmelse. Er der tale om to sjettegangsovertrædelser, bliver resultatet 30 dages fængsel og så fremdeles.

En sen indberetning af en stedfunden udeblivelse kan betyde, at der kan være grundlag for nedsættelse af straffen som følge af lang sagsbehandlingstid. Der er i tidligere beretninger omtalt flere eksempler, hvor retten har udmålt en betinget straf, frem for en ubetinget, under hensyn til, at sagerne ikke var afgjort inden for rimelig tid, uden at dette kunne bebrejdes tiltalte. Det følger endvidere af straffelovens § 82, stk. 2, som ændret ved lov nr. 2601 af 28. december 2021, at det alene er sagsbehandlingstider, der udgør en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, der kan komme i betragtning som formildende omstændigheder.

Sag 1 - Udeblivelse i femtegangstilfælde

Retten i Kolding, dom af 18. august 2025

(AU 2024/001356)

I oktober 2024 blev indgivet en anmeldelse vedrørende en værnepligtig, som femte gang var udeblevet fra værnepligtstjeneste på en kaserne. I retten forklarede den tiltalte, at han aldrig havde modtaget indkaldelsen til Hærens basisuddannelse, og at det var årsagen til hans udeblivelse. Retten lagde på baggrund af bevisførelsen og herunder særligt oplysninger fra digitaliseringsstyrelsen til grund, at den tiltalte havde modtaget indkaldelsen. Den tiltalte blev idømt 14 dages ubetinget fængsel.

Sag 2 - Udeblivelse i to femtegangstilfælde

Retten i Svendborg, dom af 15. december 2025

(AU 2025/000297 og AU 2025/001767)

I februar 2025 og i november 2025 indgik to anmeldelser vedrørende en værnepligtig, som to gange var udeblevet fra værnepligtstjeneste på en kaserne. Ved sagens behandling i retten blev den tiltalte idømt 20 dages ubetinget fængsel.

Andre former for udeblivelse

Enkelte sager drejer sig om andre former for grov udeblivelse *under* militærtjenesten, herunder f.eks. bortfjernelse eller udeblivelse fra tjenestested uden tilladelse i øvrigt, hvor dette sker som følge af et forsætligt eller groft uagtsomt forhold. Forholdet skal vurderes at være groft som følge af længden af fraværet (mere end 10 tjenestedage for værnepligtige) eller omstændighederne i øvrigt, henset til karakteren af tjenesten. Det sidste vil navnlig være relevant for fast personels ulovlige fravær.

Sager om fravær af kortere varighed afgøres som udgangspunkt med disciplinarmiddel, men kan i gentagelsestilfælde indebære en overtrædelse af militær straffelov, selv om forholdet isoleret set ville blive bedømt som en *simpel udeblivelse*, der sanktioneres efter militær disciplinarlov.

Værnepligtiges udeblivelse i mere end 10 dage

Mere end 10 tjenstedages fravær anses som groft fravær og dermed en straffesag. Sanktionen er i disse sager en bøde. Er der tale om en værnepligtig, bliver den pågældende som hovedregel hjemsendt med henblik på genindkaldelse til afvikling af ny militærtjeneste.

Den vejledende minimumsbøde for værnepligtiges ulovlige fravær efter første mødedag i mere end 10 tjenstedage er 2.500 kr. efter GM 2/2020. Der har i beretningsåret ikke været eksempler på værnepligtiges udeblivelse i mere end 10 dage.

Anden grov udeblivelse

Sag 1 - Deltagelse i privat arrangement under sygemeldingsperiode

(AU 2025/001397)

En kaptajn underrettede i september 2025 Auditørkorpset om en værnepligtig, der i privat øjemed havde deltaget i et hvervningsarrangement med Hjemmeværnet, selvom han var sygemeldt. Den værnepligtige blev idømt en bøde på 3.500 kr. efter militær straffelovs § 25, stk. 2, for at unddrage sig værnepligtstjeneste ved den kaserne, han var tilknyttet.

Militært hærværk (§ 26)

§ 26. Den, der bevirker, at ting, der tilhører det militære forsvar, bortkommer, ødelægges eller beskadiges, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. Ved forsætlig overtrædelse af stk. 1 kan straffen under særlig skærpende omstændigheder stige til fængsel i 6 år.

Sager om militært hærværk efter militær straffelovs § 26 forekommer relativt sjældent.

Sanktionspåstanden i sådanne sager følger Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om "Formueforbrydelser – de almindelige berigelsesforbrydelser". Udgangspunktet er her, at hærværk efter straffelovens § 291, stk. 1, straffes med bøde, hvis skaden ikke overstiger en værdi på 15.000 kr. Derefter er udgangspunktet en påstand om frihedsstraf.

Ridset tekst i dør på tjenestekøretøj

(AU 2025/000889)

Auditørkorpset modtog i juni 2025 en anmeldelse fra en premierløjtnant vedrørende en officerselev, der havde ridset teksten "K WAS HERE" på indersiden af en dør i et af Forsvarets tjenestekøretøjer. Officerseleven forklarede, at han havde gjort det i kedsomhed, og at det var en tankeløs handling. Skaden blev opgjort til 3.978 kr. Pågældende modtog en bøde på 2.000 kr.

Andre grove pligtforsømmelser (§ 27)

§ 27. Den, der i øvrigt groft tilsidesætter sine pligter i tjenesten, straffes for pligtforsømmelse med bøde eller fængsel indtil 3 måneder.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 1 år, når pligtforsømmelsen er af særlig grov karakter, eller når den har medført betydelig skade eller fare.

Stk. 3. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 3 år.

Militær straffelovs § 27 omfatter strafansvaret for grove pligtforsømmelser, der ikke kan henføres under andre bestemmelser i militær straffelov om tilsidesættelse af militære pligter. Bestemmelsen anvendes bl.a. ved grov overtrædelse af tjenestebestemmelser i Forsvaret. Sagerne er, som det fremgår nedenfor, af meget forskelligartet karakter.

Bestemmelsen i § 27 kan endvidere anvendes sammen med anden lovgivning, når pligtforsømmelsen kan "tillægges selvstændig betydning". Efter GM 2/2020 er den vejledende bødetakst 1.500 kr. for groft uagtsomt forhold og 2.500 kr. for forsætligt forhold. Bøden hæves under skærpende omstændigheder.

Er der tale om pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter § 27, stk. 2, nedlægges, på baggrund af en vurdering af sagens karakter og grovhed, påstand om en

skærpet bøde eller fængsel. Ved forsætlig grov pligtforsømmelse under væbnet konflikt efter § 27, stk. 3, nedlægges påstand om fængsel. Eventuelle grænsetilfælde mellem bødeområdet og området for frihedsstraf prøves ved domstolene.

I beretningsåret har der i alt været 31 personsager, hvilket er på niveau med 2024, hvor der var 28 sager.

Grov pligtforsømmelse efter § 27, stk. 1

Kategorierne i sagerne om overtrædelse af militær straffelovs § 27 omfatter i denne beretning:

1. Skudafgivelse
2. Øvrige sager vedr. omgang med skydevåben, ammunition og blankvåben
3. Misbrug af tjenstlige betalingskort
4. Sager om krænkende adfærd
5. Misbrug af Forsvarets køretøjer
6. Øvrige sager om grov pligtforsømmelse
7. Blandede sager om overtrædelse af straffeloven/særlovgivningen og grov pligtforsømmelse

1. Skudafgivelse

Eksempel 1 – Vådeskud med tungt maskingevær

(AU 2024/001420 og 2025/000693)

Auditørkorpset modtog i oktober 2024 en anmeldelse fra en major vedrørende en episode i forbindelse med skydning foretaget på Løjtnantsuddannelsen. Ifølge anmeldelsen var episoden sket, da en sergentelev blev sendt frem til skiveopstillingen med henblik på at justere denne. I mellemtiden foretog to andre sergentelever på eget initiativ opladning, hvorefter de afgav skud mod skiveopstillingen, hvor eleven befandt sig, selvom skydelederen havde befalet ”hold inde” og ”afladning”. Der skete ingen personskade. Sagen blev afgjort ved, at de to sergentelever, der afgav skud, hver vedtog en bøde på 3.000 kr. for grov pligtforsømmelse.

2. Øvrige sager vedr. omgang med våben mv.

Eksempel 1 - Destruktion af kanonslag med personskade Københavns Byret, afgørelse af 5. september 2025

(AU 2022/001410)

I september 2022 modtog Auditørkorpset en anmeldelse i en sag fra Oksbøl Kaserne, hvor en major samme dag havde destrueret 24 kanonslag ved at skille dem ad, tømme dem for krudt og antænde krudtet, hvorved der skete en eksplosion, som medførte, at majorens trommehinder blev beskadiget. Majoren vedtog i september 2025 en advarsel i Københavns Byret

for grov pligtforsømmelse i forbindelse med uautoriseret destruktion af kanonslagene.

Sagen er tillige omtalt under afsnittet om undersøgelser i arbejds-skadesager.

Eksempel 2 – Fund af ammunition på bopæl

(AU 2025/000779)

Auditørkorpset modtog i maj 2025 en anmeldelse fra Københavns Politi, der i forbindelse med en ransagning i en civilretlig sag på en konstabels private bopæl fandt skarp militærammunition, som tilhørte Forsvaret. Konstabelen vedtog en bøde på 750 kr. for pligtforsømmelsen. Bøden blev nedsat efter princippet om modereret kumulation, da pågældende tidligere havde vedtaget en bøde fra politiet på 3.000 kr.

Eksempel 3 - Efterladt skarpladt pistol i tjenestekøretøj

(AU 2025/000911)

En seniorsergent anmeldte i juni 2025 en konstabel, som efter endt patruljering efterlod sin skarpladte pistol i et aflåst tjenestekøretøj, som var parkeret ved hovedvagten. Pistolen blev efterfølgende fundet af en anden kollega, der skulle benytte bilen. Konstabelen vedtog en bøde på 2.000 kr., og det indgik som en skærpende omstændighed, at der var tale om et efterladt skarpladt skydevåben.

Eksempel 4 – Efterladt ammunitionsbunker uaf låst

(AU 2025/001132)

Auditørkorpset modtog i august 2025 en anmeldelse fra en chefsergent vedrørende en sergent, som havde afhentet ammunition i en ammunitionsbunker og forladt stedet uden at tilkoble alarmer og med dørene åbne. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen, hvor det kunne konstateres, at der ikke efterfølgende manglede ammunition som følge af hændelsen. Sergenten forklarede, at der var tale om en forglemmelse og vedtog en bøde på 2.500 kr. Det indgik som en skærpende omstændighed, at der var tale om brud på materielsikkerheden.

Eksempel 5 – Efterladt gevær i ulåst garage

(AU 2025/001279)

Auditørkorpset modtog i september 2025 en anmeldelse fra en kaptajn om en konstabelelev, der groft havde tilsidesat sine pligter i tjenesten, idet den pågældende havde efterladt et gevær i en ulåst garage uden opsyn og uden direkte fysisk kontrol, selvom garagen ikke var godkendt til opbevaring af skydevåben. Konstabeleleven vedtog en bøde på 2.000 kr. Det blev ved bødens fastsættelse inddraget som skærpende omstændighed, at sagen vedrørte skydevåben. Samtidig blev der i formildende retning lagt vægt på, at det skyldtes forglemmelse, og at konstabeleleven var under kommando.

Eksempel 6 - Efterladt ammunition i skrivebordsskuffe (AU 2024/001544)

En major anmeldte i november 2025 en seniorsergent, der i strid med reglementet opbevarede skarp ammunition løst i en skrivebordsskuffe på sit aflåste kontor. Seniorsergenten blev idømt en bøde på 1.500 kr. for grov pligtforsømmelse.

3. Misbrug af tjenstlige betalingskort

Da disse sager vedrører misbrug af tjenstligt udleveret betalingskort, vil Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse (FRS) som udgangspunkt altid være anmelder.

Eksempel 1 – Misbrug for 15.585,28 kr.

(AU 2024/001355)

Auditørkorpset modtog i oktober 2024 en anmeldelse vedrørende en patruljefører ved Sirius, som havde anvendt sit tjenstligt udleverede firmahæftende betalingskort uberettiget for et samlet beløb på 15.585,28 kr. til køb af private flybilletter. Patruljeføreren blev indledningsvis sigtet for mandatsvig, men dette forhold blev senere påtaleopgivet, og han vedtog i januar 2025 en bøde på 2.000 kr. for grov pligtforsømmelse. Ved bødens størrelse blev der i skærpende retning lagt vægt på beløbets størrelse.

Eksempel 2 – Hævning på firmakort

Retten i Sønderborg, udeblivelsesdom af 5. maj 2025

(AU 2025/000051)

Der indgik i januar 2025 en anmeldelse vedrørende en flyverspecialist fra en flyvestation, som havde anvendt sit tjenstligt udleverede firmahæftende betalingskort uberettiget. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen, og flyverspecialisten forklarede, at han havde været i byen, og at han ved en fejl havde anvendt det tjenstligt udleverede betalingskort i stedet for sit private betalingskort, da han i en hæveautomat hævede 700 kr. Flyverspecialisten blev idømt en bøde på 1.500 kr.

Eksempel 3 - Misbrug for 6.841 kr.

(AU 2025/000048)

I januar 2025 indgik en anmeldelse vedrørende en konstabel fra en flådestation, som uberettiget havde anvendt sit tjenstligt udleverede firmahæftende betalingskort. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen, og konstablen forklarede, at der var tale om en fejltagelse, hvor han havde købt 14 gavekort til et samlet beløb på 6.841 kr. til en hjemmeside, som solgte "cam-shows" med kvinder. Konstablen troede, at han havde benyttet sit private betalingskort ved transaktionerne. Konstablen vedtog en bøde på 2.000 kr., hvor der i skærpende retning var lagt vægt på beløbets størrelse og antallet af køb.

Eksempel 4 – Misbrug for 2.863,92 kr.

(AU 2025/000372)

En uddannelsesofficer af reserven blev i marts 2025 anmeldt, idet han havde anvendt sit tjenstligt udleverede firmahæftende betalingskort uberettiget. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen, og uddannelsesofficeren forklarede, at han ved en fejl havde anvendt det tjenstligt udleverede betalingskort i stedet for sit private under en rejse i Tyskland, hvorved der samlet var blevet hævet 2.863,92 kr. fordelt på seks hævnings. Uddannelsesofficeren vedtog en bøde på 1.500 kr.

4. Sager om krænkende adfærd

Som det fremgår af beretningens indledende afsnit, har krænkende adfærd tillige været et særligt fokusområde i beretningsåret.

Hovedparten af sagerne vedrørende krænkende adfærd er henført under militær straffelovs §§ 13, 18 og 19 samt straffeloven. Der henvises til disse afsnit i beretningen. To personsager om krænkende adfærd medførte straf efter militær straffelovs § 27.

Sag 1 – Kast med smørrekniv og slag mod inventar

(AU 2025/001777)

En kommandørkaptajn fra en flådestation anmeldte i november 2024 en konstabel, som havde slået på noget inventar og kastet med en smørrekniv i retning mod en anden konstabel. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen, og konstablen, som havde foretaget handlingerne, blev indledningsvis sigtet for forsøg på vold og særligt krænkende behandling af sideordnet. Han forklarede, at episoden var sket som følge af uoverensstemmelser. Efter en samlet vurdering blev forholdene om forsøg på vold og særligt krænkende behandling af sideordnet påtaleopgivet, og forholdene blev i stedet henført til den militære straffelovs § 27, stk. 1, om grov pligtforsømmelse, da det blev vurderet, at der var tale om en form for kaserneuorden. Konstablen vedtog en bøde på 2.500 kr.

Sag 2 - Voldelig adfærd under klargøring til stueeftersyn

(AU 2025/000406)

En kompagnichef anmeldte i marts 2025 en voldsepisode, hvor en værnepligtig havde optrådt voldeligt under klargøring til stueeftersyn, idet han slog en kollega i ansigtet i forbindelse med, at kollegaen forsøgte at få den værnepligtige op af sengen. Auditørkorpset sigtede indledningsvist den værnepligtige for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, men efter den indledende efterforskning var der ikke rimelig formodning om, at den pågældende havde udøvet vold i forbindelse med episoden. Sigtelsen for vold blev derfor påtaleopgivet, og den værnepligtige blev i stedet sigtet for overtrædelse af militær straffelovs § 27, stk. 1, hvorefter pågældende vedtog en bøde på 2.500 kr.

5. Misbrug af Forsvarets køretøjer

Der er i december 2021 ved FKOBST H.061-o fastsat bestemmelser for anvendelse af Forsvarets køretøjer mv. Det fremgår heraf bl.a., at tjenestekøretøjer alene må anvendes til tjenstligt autoriseret kørsel, og at det er et chefansvar at planlægge en kørsel i forbindelse med en aktivitet, således at aktiviteten gennemføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt og under overholdelse af gældende bestemmelser.

Mindre alvorlige tilfælde af misbrug af Forsvarets køretøjer sanktioneres som udgangspunkt med en bødestraf efter militær straffelovs § 27. Mere alvorlige tilfælde kan efter omstændighederne straffes med ubetinget fængelsstraf i 14 dage efter straffelovens § 293 a om brugstyveri af motorkøretøj.

Spørgsmålet om, hvilken retsregel et forhold henføres under, beror på en konkret vurdering af sagens karakter og grovhed, herunder om der er tale om misbrug af et tjenestekøretøj, der er udleveret til tjenstlig kørsel, eller om den pågældende på eget initiativ har sat sig i besiddelse af tjenestekøretøjet.

Der har i beretningsåret været to sager om misbrug af Forsvarets køretøjer, som har ført til bødestraf for overtrædelse af militær straffelovs § 27.

Sag 1 - Misbrug af køretøj i forbindelse med tjenesterejse (AU 2024/001029)

En kommandørkaptajn anmeldte i august 2024 en orlogskaptajn for misbrug af Forsvarets midler, idet orlogskaptajnen havde taget sin hustru med på en tjenesterejse til Venedig. Orlogskaptajnen vedtog i juni 2025 en bøde på 5.000 kr. for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, ved uden forudgående autorisation at have benyttet en personbil tilhørende Forsvaret til kørsel til Venedig, og haft sin ægtefælle, der ikke havde tilknytning til Forsvaret, med som passager.

Sag 2 - Misbrug af biler til privatkørsel (AU 2024/001474)

Auditørkorpset modtog i november 2024 en anmeldelse fra Militærpolitiet angående en løjtnant, der i to tilfælde havde anvendt Forsvarets køretøj til kørsel fra en flådestation til et isstadion i samme by og et stadion i en anden by for at se ishockey og fodbold. Kørslerne var tjenesten uvedkommende og ikke i øvrigt tjenstligt autoriseret. Løjtnanten vedtog en bøde på 3.000 kr. To andre implicerede vedtog endvidere bøder for grov pligtforsømmelse. Ved fastlæggelsen af bøderne, indgik det som skærpende omstændighed, at der var tale om to forhold begået i forening med andre.

6. Øvrige sager om grov pligtforsømmelse

Pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27 omfatter tillige en række forskelligartede forhold, herunder eksempelvis urigtig registrering af arbejdstid.

Eksempel 1 - Alkoholindtag over det tilladte i missionsområde

(AU 2024/001255)

En orlogskaptajn anmeldte i september 2024 en konstabel, der groft havde tilsidesat sine pligter i tjenesten i KFOR (NATO's Kosovo Force), idet pågældende havde indtaget en sådan mængde alkohol, at alkoholindtaget lå over grænsen for, hvad der var tilladt i henhold til reglerne i missionsområdet i Camp Novo Selo i Kosovo. Konstabelen vedtog en bøde på 2.500 kr. Ved bødens fastsættelse blev det lagt til grund, at pågældende forsætligt havde overtrådt bestemmelsesgrundlaget.

Eksempel 2 - SIM-kort i privat mobiltelefon under tjeneste i Letland

(AU 2024/001620)

Auditørkorpset modtog i december 2024 en anmeldelse fra Militærpolitiet, som havde gennemført kontrol i en militær lufthavn i Letland, da danske soldater skulle hjem til Danmark. Det blev herunder konstateret, at en overkonstabel talte i en privat mobiltelefon med isat privat SIM-kort, selvom dette ikke var tilladt i missionsområdet. Overkonstabelen ønskede ikke at udtale sig til sagen, men vedtog en bøde på 2.500 kr. Det indgik som en skærpende omstændighed, at der var tale om kompromittering af den militære sikkerhed.

Eksempel 3 - Manglende tilsyn af bevogtningspersonale (AU 2025/000161)

Auditørkorpset modtog i januar 2025 en anmeldelse fra en premierløjtnant på en kaserne vedrørende en sergent, der ikke havde foretaget tilsyn i overensstemmelse med retningslinjerne for det bevogtningspersonale, som han var tilsynsførende for. Sergenten blev sigtet for grov pligtforsømmelse og forklarede, at han ikke havde foretaget tilsyn på grund af personlige problemer samt travlhed på et studie, som han havde ved siden af arbejdet. Sergenten vedtog en bøde på 2.500 kr. Ved bødens størrelse indgik det som en skærpende omstændighed, at sergenten havde handlet forsætligt.

Eksempel 4 - Hjemtaget fransk kompagniflag efter tjeneste i Estland

(AU 2025/000279)

Auditørkorpset modtog en anmeldelse i februar 2025 fra Militærpolitiet vedrørende en sergent og to oversergenter, der under tjenesteophold i Estland uberettiget havde taget et kompagniflag, som tilhørte et fransk kompagni, og medbragt det til Danmark, hvor de

ophængte flaget på deres egen kompagnigang. De tre soldater vedtog hver en bøde på 2.500 kr.

7. Blandede sager

I en række sager er der tale om både grov pligtforsømmelse efter militær straffelov og overtrædelse af straffeloven eller særlovgivningen.

Eksempel 1 - Opbevaring af ammunition og våbendele i privat garage

(AU 2025/001218)

Auditørkorpset modtog i august 2025 en anmeldelse fra Sydøstjyllands Politi, der i forbindelse med en ransagning, fandt ulovligt opbevaret skarp ammunition tilhørende Forsvaret i en garage på en korporals private bopæl. Korporalen havde groft tilsidesat sine pligter ved at have undladt at aflevere ammunitionen efter endt skyde- og øvelsesaktivitet og blev sigtet efter henholdsvis militær straffelovs § 27, stk. 1, og for overtrædelse af våbenloven for besiddelse af bl.a. magasiner. Forholdene udgjorde en samlet bøde på 3.000 kr., som korporalen vedtog.

Sagen er tillige omtalt under afsnittet vedrørende sanktioner for overtrædelse af den øvrige strafbelagte særlovgivning.

Eksempel 2 - Optagelse af video af anden værnepligtig i g-strengstrusser

(AU 2025/000449)

En major anmeldte i marts 2025 en værnepligtig, der havde optaget en video af bagdelen på en anden værnepligtig, mens hun lå i sin seng på belægningsstuen iført T-shirt og g-strengstrusser. Den værnepligtige havde herefter vist filmen til de øvrige værnepligtige. Den pågældende vedtog en bøde på 6.000 kr. for blufærdighedskrænkelser efter straffelovens § 232, stk. 1, uberettiget optagelse af video efter straffelovens § 264a og grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, idet adfærden stred imod retningslinjerne i kompagniets stuekontrakt.

Pligtforsømmelse af særlig grov karakter

Der er i beretningsåret ikke afgjort sager vedr. pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter militær straffelovs § 27, stk. 2.

Øvrige bestemmelser i militær straffelov

Der er ikke afgjort sager efter militær straffelovs § 12 og §§ 28-38 i beretningsåret.

5. Sanktioner for overtrædelse af straffeloven

Oversigt over straffeloven

Bestikkelse (§ 144)

Voldtægt (§ 216)

Blufærdighedskrænkelse af person under 18 år (§ 223)

Blufærdighedskrænkelse (§ 232)

Vold (§ 244)

Uberettiget fotografering (§ 264 a)

Trusler (§266)

Tyveri (§ 276)

Bedrageri (§ 279)

Brugstyveri (§ 293)

Brugstyveri af motorkøretøj (§ 293 a)

Indledning

I dette afsnit behandles sager om militært personels overtrædelse af straffeloven. Der var i 2025 i alt 23 sanktionssager (personsager) vedr. sådanne overtrædelser. Flere af sagerne omfatter straf for flere forhold af overtrædelse af straffeloven og er rubriceret under hovedforholdet.

Bestikkelse

§ 144. Den, der i udøvelse af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv uberettiget modtager, fordrer eller lade sig tilsige en gave eller en anden fordel, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

Sag 1 - Modtagelse af luksusmiddag

Højesteret, anke dom af 15. oktober 2025 (U.2026.64H)

(AU 2019/001750 & 2021/001575) (GAU 2025/000559)

Auditørkorpset modtog i november 2019 en anmeldelse om mulig bestikkelse af en medarbejder ansat ved Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI). Medarbejderen havde oplyst, at han i 2011 som indkøber havde modtaget en middag med vinmenu på Kong Hans Kælder fra en leverandørs medarbejder under forhandlinger om ammunitionskvalitet. Efter efterforskning blev der rejst tiltale, og Københavns Byret idømte den 27. maj 2021 tiltalte 10 dages betinget fængsel for bestikkelse ved uberettiget at have modtaget middagen til en værdi af mindst 2.500 kr. Østre Landsret stadfæstede dommen 13. november

2024. Den 4. april 2025 meddelte Procesbevillingsnævnet tiltalte tilladelse til at anke sagen til Højesteret.

For Højesteret angik sagen, om landsretten havde anvendt loven korrekt ved afgørelsen om at finde den pågældende skyldig i bestikkelse efter straffelovens § 144. Højesteret anførte i sin afgørelse, at landsrettens bevisresultat måtte forstås sådan, at landsretten efter en konkret vurdering havde fundet, at den pågældende ved at deltage i middagen på restaurant Kong Hans Kælder havde modtaget en gave eller anden fordel, der på baggrund af prisen på mindst 2.500 kr. var uberettiget i straffelovens § 144's forstand, og at middagen blev modtaget i udøvelse af offentlig tjeneste. Landsretten havde således fundet det bevist, at den pågældende havde realiseret gerningsindholdet i straffelovens § 144. Højesteret anførte videre, at landsretten ved sin afgørelse havde fundet, at den pågældende havde forsæt til at modtage bestikkelse, da han måtte have indset, eller i hvert fald anset det, for overvejende sandsynligt, at prisen for middagen var over det niveau, som han berettiget måtte modtage, og at han på samme måde havde vidst, at det var hans stilling i Forsvaret, der var anledning til, at middagen blev givet. Højesteret fandt, at landsretten herved havde anvendt straffelovens § 144 korrekt, og at landsrettens bevisresultat gav grundlag for at fastslå, at den pågældende havde forsæt til at overtræde straffelovens § 144, idet han kendte de faktiske omstændigheder, der gjorde, at det var uberettiget at modtage gaven. Højesteret stadfæstede herefter landsrettens dom.

Voldtægt

§ 216. For voldtægt straffes med fængsel indtil 8 år den, der har samleje med en person, der ikke har samtykket heri. Det samme gælder den, der tilsniger sig samleje med en person, der forveksler gerningspersonen med en anden. [...]

§ 225. Bestemmelserne i §§216-224 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til andet seksuelt forhold end samleje, herunder hvor gerningspersonen formår forurettede til at udføre seksuelle handlinger på sig selv

Sag 1 – Voldtægt ved samleje og andet seksuelt forhold Østre Landsret, ankedom af 2. december 2025 (AU 2024/000052)

Politiet oversendte i januar 2024 en anmeldelse fra en sergentelev, hvorefter en konstabelev skulle have begået voldtægt på en kaserne efter en fest, hvor begge havde indtaget betydelige mængder alkohol. Konstabeleven blev i april 2024 tiltalt for bl.a. voldtægt og blufærdighedskrænkelser. Byretten frifandt efter stemmeflertal konstabeleven for voldtægt, idet det ikke uden rimelig tvivl fandtes bevist, at forurettede ikke have givet samtykke.

Auditøren ankede sagen til Østre Landsret, der efter stemmeflertal fandt konstabeleven skyldig i voldtægt og voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje og fastsatte straffen til fængsel i 1 år og 4 måneder.

Blufærdighedskrænkelser af person under 18 år

§ 223. Den, som har samleje med eller ved uanstændigt forhold krænker blufærdigheden hos en person under 18 år, der er den skyldiges stedbarn eller plejebarn eller er betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Med samme straf anses den, som under groft misbrug af en på alder og erfaring beroende overlegenhed forfører en person under 18 år til samleje.

Sag 1 – Oversergents beluring af badende erhvervspraktikant

Retten i Hjørring, dom af 18. juni 2025

(AU 2023/002084)

Militærpolitiet anmeldte i december 2023 en oversergent for blufærdighedskrænkelser af en 16-årig erhvervspraktikant. Oversergenten havde ladet erhvervspraktikanten benytte badet på oversergentens værelse på en flådestation, og imens erhvervspraktikanten var i bad, åbnede oversergenten døren ind til badet, ligesom oversergenten stak hovedet ind bag badeforhænget og kiggede på erhvervspraktikantens nøgne krop og spurgte, om han måtte "joine" erhvervspraktikanten i badet. Da erhvervspraktikanten var færdig i badet, lå oversergenten i bar overkrop på sengen og spurgte, om erhvervspraktikanten ville blive og se en film med oversergenten.

Oversergenten blev idømt 20 dages betinget fængsel med vilkår om udførelse af 40 timers samfundstjeneste for blufærdighedskrænkelser af en person under 18 år og for grov pligtforsømmelse.

Blufærdighedskrænkelser

§ 232. Den, som ved uanstændigt forhold krænker blufærdigheden, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år eller, hvis forholdet er begået over for et barn under 15 år, med bøde eller fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen skal der lægges vægt på den særlige krænkelser, der er forbundet med lovovertrædelsen.

Der var i beretningsåret 3 afgørelser vedrørende blufærdighedskrænkelser efter straffelovens § 232, hvor dette er angivet som hovedforholdet. Der straffes i sagerne ofte i sammenstød med bestemmelser i militær straffelov, f.eks. § 19 om krænkelser af behandling af sideordnet.

Sag 1 – Fotografering op under nederdel

(AU 2024/001397)

Auditørkorpset modtog i oktober 2024 en anmeldelse fra en premierløjtnant fra Flyvevåbnets Officersskole vedrørende en konstabel, som på messen havde optaget flere fotos op under nederdelen på en kvindelig officerselev. Konstabelen blev sigtet for uberettiget fotografering og blufærdighedskrænkelser og vedtog en bøde på 5.000 kr.

Sag 2 - Video af værnepligtig i g-strengstrusser

(AU 2025/000449)

En major anmeldte i marts 2025 en værnepligtig ved en kaserne for ulovlig optagelse af video, idet den værnepligtige havde optaget en video af bagdelen på en anden værnepligtig, der lå i sin seng på belægningsstuen iført T-shirt og g-strengstrusser, hvorefter han viste filmen til de øvrige værnepligtige. Den pågældende vedtog en bøde på 6.000 kr. for blufærdighedskrænkelser efter straffelovens § 232, stk. 1, uberettiget optagelse af video efter straffelovens § 264 a og grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1.

Sag 3 – Blufærdighedskrænkelser ved beføling

Retten i Aalborg, dom af 20. august 2025

(AU 2023/000852)

En oberstløjtnant indgav i maj 2023 en anmeldelse om kønskrænkelser af færd begået af en værnepligtig overfor to andre værnepligtige. I september 2023 modtog Auditørkorpset endnu en anmeldelse, denne gang fra en kaptajn ved en anden kaserne. Anmeldelsen vedrørte også kønskrænkelser af færd begået af samme person, der nu var konstabelev, og havde udvist adfærd overfor en anden konstabelev.

Pågældende blev i november 2023 tiltalt for i alt 7 forhold af særlig krænkelser af behandling af sideordnet efter

militær straffelovs § 19, til dels blufærdighedskrænkelser efter straffelovens § 232, stk. 1, ved i flere tilfælde at have taget på eller klappet flere af de forurettede på bagdelen, trukket dynen af en forurettet og herved blottet hende iført undertøj samt i forbindelse med teoriundervisning at have taget fat i en konstabelelevs bryst. Hovedforhandlingen blev indledt i april 2024, men blev udsat, da et vidne var forhindret i at møde den pågældende dag.

Domsmandsretten fandt konstabeleleven skyldig i den rejste tiltale og idømte ham 14 dages betinget fængsel. Retten lagde ved straffastsættelse vægt på den tid, der var forløbet siden forholdene blev begået, herunder at dette forløb ikke beroede på tiltaltes forhold.

Vold

§ 244. Den, som øver vold mod eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Begås forhold, der er nævnt i stk. 1, gentagne gange over en periode af en person i eller nært knyttet til den forurettedes husstand, uden at forholdet er omfattet af § 245, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år.

Der var i beretningsåret syv afgørelser vedrørende vold efter straffelovens § 244. Der straffes i sagerne ofte i sammenstød med bestemmelser i militær straffelov, f.eks. § 19 om krænkende behandling af sideordnet, eller andre straffelovsbestemmelser. En af sagerne er tillige refereret ovenfor i afsnittet om afgørelser vedrørende blufærdighedskrænkelser.

Eksempel 1 - Vold, muligt lovligt nødværge
Østre Landsret, dom af 24. november 2025
(AU 2023/000723)

En kompagnichef foretog i maj 2023 anmeldelse om vold begået af en overkonstabel af 1. grad mod en overkonstabel, der efter en fest på kasernen i maj 2023 var på vej i en partybus fra Høvelte til København.

Ved Retten i Hillerøds dom af 12. april 2024 blev tiltalte fundet skyldig i at have tildelt forurettede 2-3 slag med knyttet næve på overkroppen og idømt en betinget fængselsstraf på 20 dage med vilkår om udførelse af 40 timers samfundstjeneste. En dissentierende dommer fandt forholdet omfattet af straffelovens § 13 om lovligt nødværge og stemte derfor for at frifinde. Dommen blev stadfæstet af Østre Landsret, ligeledes med én dommerstemme for frifindelse på grund af lovligt nødværge.

Sagen er omtalt i afsnittet om ankesager afsluttet i 2025.

Eksempel 2 – Vold i forbindelse med bytur
Retten i Næstved, dom af 20. august 2025
(AU 2024/000456)

Militærpolitiet anmeldte i marts 2024 en konstabelelev for to forhold af vold i nattelivet begået mod to menige samt ét forhold af kaserneuorden på en kaserne. Konstabeleleven havde tildelt den ene menige et slag med flad hånd i ansigtet og den anden menige et slag med knytnæve i ansigtet, ligesom konstabeleleven på kasernen udviste aggressiv og truende adfærd overfor sine kolleger ved at råbe skældsord efter dem. Konstabeleleven blev fundet skyldig i to forhold af vold efter straffelovens § 244, stk. 1, og ét forhold af kaserneuorden efter militær straffelovs § 27, stk. 1, og blev idømt 50 dages betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste i 60 timer.

Eksempel 3 – Kønskrænkende adfærd og vold i forbindelse med en sommerfest
Retten i Holstebro, dom af 12. september 2025
(AU 2024/000893 m.fl.)

Auditørkorpset modtog i juni 2024 en anmeldelse om krænkende adfærd og vold, som en oversergent skulle have begået i forbindelse med en sommerfest på en kaserne. Oversergenten blev efterfølgende tiltalt for vold ved at have slået en konstabel i ansigtet med flad hånd, for respektstridig opførsel og grov pligtforsømmelse ved at have udtalt sig uterligt over for en konstabel og en premierløjtnant samt for blufærdighedskrænkelser ved at have blottet sine kønsdele for flere tilstedeværende.

Oversergenten blev fundet skyldig efter anklageskriftet og idømt 20 dages betinget fængsel. Retten lagde i formildende retning vægt på den begrænsede voldsudøvelse samt oversergentens gode personlige forhold og gjorde undtagelsesvist straffen betinget.

Eksempel 4 - Knytnæveslag i ansigt
Retten i Viborg, dom af 30. oktober 2025
(AU 2024/001531)

En kaptajn indgav i november 2024 en anmeldelse om vold i forbindelse med en afslutningsfest. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen, og en værnepligtig blev sigtet for at have slået en anden værnepligtig i ansigtet med knyttet hånd. Ved sagens behandling i retten forklarede tiltalte, at han havde slået, men at han havde handlet i nødværge. Retten fandt, at uanset at der inden slaget havde været skub mellem parterne, havde tiltalte ikke handlet i nødværge, ligesom forholdet heller ikke kunne karakteriseres som slagsmål efter straffelovens § 248. Tiltalte blev idømt 30 dages betinget fængsel med en prøvetid på 1 år, vilkår om samfundstjeneste i 40 timer og tilsyn af kriminalforsorgen.

Eksempel 5 - Knytnæveslag, skalle og kvælertag Københavns Byret, dom af 19. november 2025 (AU 2025/000624)

Auditørkorpset modtog i april 2025 en anmeldelse fra en major vedrørende vold på en kaserne. Baggrunden for episoden var drillerier og uoverensstemmelser, som havde udviklet sig til fysisk konfrontation. Ved sagens behandling i retten blev den tiltalte fundet skyldig i vold ved at have slået med knytnæve og nikket en skalle, men blev frifundet for at have taget kvælertag.

Den tiltalte blev idømt 40 dages betinget fængsel med en prøvetid på 1 år. Ved strafudmålingen indgik det som en formildende omstændighed, at volden var udført i oprørt sindstilstand, der var fremkaldt af den forurettede, jf. straffelovens § 82, stk. 1, nr. 5.

Uberettiget fotografering af personer

§ 264 a. Den, der uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det samme gælder den, der ved hjælp af kikkert eller andet apparat uberettiget iagttager sådanne personer

Eksempel – Uberettiget videooptagelse (AU 2025/000449)

Sagen er nærmere beskrevet under blufærdighedskrænkelser.

Trusler

§ 266. Den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorligt frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år.

Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 skal det betragtes som en skærpene omstændighed, at truslen har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre den forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.

Eksempel – Trusler med tjenestepistol Retten i Holstebro, dom af 19. maj 2025 (AU 2023/001653)

I forbindelse med efterforskning af en anden sag, blev man opmærksom på, at en korporal flere gange under udsendelse til Irak havde peget på en overkonstabel med sin tjenestepistol. Hændelserne fandt sted i en

beboelsesbygning på en Nato Base i Bagdad i perioden fra midten af juli til slutningen af august 2022.

Retten fandt korporalen skyldig i trusler på livet efter straffeloven og grov pligtforsømmelse efter militær straffelov og idømte korporalen 30 dages betinget fængsel. Retten lagde i skærpene retning vægt på, at der var tale om to tilfælde af trussel med pistol, mens retten i formildende retning lagde vægt på korporalens gode personlige forhold, og at han ikke tidligere var straffet.

Tyveri

§ 276. For tyveri straffes den, som uden besidderens samtykke borttager en fremmed rørlig ting for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved dens tilegnelse. Med rørlig ting sidestilles her og i det følgende en energimængde, der er fremstillet, opbevaret eller taget i brug til frembringelse af lys, varme, kraft eller bevægelse eller i andet økonomisk øjemed.

Eksempel 1 – Tyveri af jakke Retten i Holbæk, dom af 14. august 2025 (AU 2024/001549)

En sikkerhedsofficer fra en marinestation anmeldte i november 2024 et tyveri af en jakke til en værdi af 2.470 kr. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen, hvor man bl.a. indhentede videoovervågning og oplysninger om køretøjer. På den baggrund blev en sergent sigtet for tyveri, og i forbindelse med afhøringen påviste han en jakke identisk med den stjålne. Ved sagens behandling i retten nægtede den tiltalte sig skyldig.

Retten fandt det på baggrund af bl.a. videoovervågning dokumenteret, at tiltalte var på gerningsstedet på gerningstidspunktet, og at den stjålne jakke var identisk med den jakke, som tiltalte efterfølgende var i besiddelse af. Tiltaltes forklaring fremstod utroværdig og konstrueret til lejligheden.

Den tiltalte blev fundet skyldig i tyveri og idømt 20 dages betinget fængsel med en prøvetid på 1 år. Ved strafudmålingen lagde retten vægt på, at der var tale om arbejdspladstyveri.

Eksempel 2 – Tyveri af ammunition (AU 2024/001361)

Auditørkorpset modtog i oktober 2024 en anmeldelse fra Militærpolitiet, som - i forbindelse med hjemrejsekontrol af flere soldaters bagage - havde fundet en konstabel i besiddelse af bl.a. et skarpt projektil, afskudte hylstre og splinter fra håndgranater. Konstablen vedtog en bøde på 500 kr. for tyveri.

Bedrageri

§ 279. For bedrageri straffes den, som for derigennem at skaffe sig selv eller andre uberettiget vinding, ved retsstridigt at fremkalde, bestyrke eller udnytte en vildfarelse bestemmer en anden til en handling eller undladelse, hvorved der påføres denne eller nogen, for hvem handlingen eller undladelsen bliver afgørende, et formuetab.

Eksempel 1 - Bedrageri med rejseafregninger Retten i Næstved, dom af 2. december 2025 (AU 2025/000509)

Auditørkorpset modtog i marts 2025 en anmeldelse fra en kaptajn vedrørende bedrageri med rejseafregninger. Auditørkorpset indledte efterforskning i sagen, og en sergentelev blev sigtet for 16 tilfælde af bedrageri over en periode på 3 måneder. Sergenteleven erkendte forholdet og forklarede, at han via DSB havde bestilt togbilletter til transport mellem skolen og sin bopæl, og at han anførte disse udgifter på tjenesteafregninger og fik udgifterne dækket af Forsvaret, selvom han samtidig fik billetterne refunderet ved DSB og benyttede anden transport mellem skolen og sin bopæl. Samlet havde sergenteleven uberettiget fået udbetalt ca. 7.000 kr.

Sagen blev behandlet som en tilståelsessag. Sergenteleven blev idømt 20 dages betinget fængsel med en prøvetid på 1 år. Retten lagde ved strafudmålingen vægt på, at der var tale om systematisk bedrageri fra Forsvaret som arbejdsgiver, ligesom det indgik som en formildende omstændighed, at sergenteleven havde erkendt sig skyldig.

Eksempel 2 - Bedrageri med rejseafregninger Vestre Landsret, ankedom af 31. januar 2025 (TfK 2025.15V) (AU 2021/001785)

Auditørkorpset modtog i april 2021 en anmeldelse fra Personelkommandoen (PKOM) om muligt svig begået af en tidligere ansat i Forsvaret i forbindelse med rejseafregning for dennes deltagelse i civiluddannelse på deltid på to forskellige uddannelsessteder i Nordjylland. Den pågældende medarbejder havde således ved aflevering af kørselsrapporter til PKOM i strid med sandheden angivet, at han havde foretaget daglige rejser frem og tilbage mellem sin bopæl og Hirtshals, hvorved PKOM udbetalte mindst 35.000 kr. for meget i rejsegodtgørelse.

Ved retten i Aalborgs dom af 9. april 2024 blev tiltalte (med dissens) fundet skyldig i bedrageri og blev idømt 40 dages betinget fængsel samt betaling af erstatning på 35.520 kr. til PKOM. Samtidig frifandt retten for

pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27. Vestre Landsret stadfæstede dommen (med dissens).

Sagen omtales tillige under afsnittet om afsluttede ankesager i 2025.

Brugstyveri

§ 293. Den, som uberettiget bruger en ting, der tilhører en anden, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år, medmindre forholdet er omfattet af § 293 a. Under skærpende omstændigheder, navnlig når tingen ikke bringes tilbage efter brugen, kan straffen stige til fængsel i 2 år.

Brugstyveri af cykel

(AU 2025/001359 og AU 2025/001466)

En oberstløjtnant rettede i september 2025 henvendelse til Auditørkorpset vedrørende brugstyveri af en cykel af typen Long John. To sergentelever blev i forbindelse med sagens efterforskning sigtet for brugstyveri ved at have gjort uberettiget brug af cyklen til kørsel fra Varde midtby og til Varde kaserne. Sergenteleverne vedtog hver en bøde på 1.400 kr.

Brugstyveri af motorkøretøj

§ 293a. For brugstyveri af motorkøretøj straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, der uberettiget bruger et motorkøretøj, der tilhører en anden. Under særligt skærpende omstændigheder, herunder navnlig i gentagelsestilfælde, kan straffen stige til fængsel i 4 år.

Sag 1 – Flere tilfælde af brugstyveri af motorkøretøj Retten i Viborg, dom af 20. maj 2025

(AU 2024/000434)

Auditørkorpset modtog i marts 2024 en anmeldelse fra en major på en flyvestation vedrørende uberettiget brug af Forsvarets køretøjer. Efter Auditørkorpsets efterforskning blev en konstabel sigtet for brugstyveri af motorkøretøj, idet konstablen i fire perioder havde benyttet Forsvarets køretøjer til 12 kørsler mellem sin bopæl og arbejdsplads. Ved sagens behandling i retten forklarede konstablen, at hun havde foretaget kørslerne, men at hun mente, at det var tjenstlig begrundet, at hun ikke havde kendskab til, at hun ikke måtte anvende køretøjerne til kørslerne.

Retten fandt, at der var tale om brugstyveri af motorkøretøj og lagde vægt på, at der ikke havde været tilladelse til kørslerne fra konstablens foresatte, at konstablen i bookingsystemet havde angivet forskellige

årsager til brug af køretøjerne samt at konstablen i nogle tilfælde havde anvendt køretøjerne på dage med tjenestefri. Konstablen blev idømt 30 dages betinget fængsel med en prøvetid på 1 år.

Sag 2 – Misbrug af Forsvarets køretøjer og materiel

Retten i Esbjerg, dom af 17. november 2025

(AU 2023/001649 (og 2023/001887))

Auditørkorpset modtog i november 2023 en anmeldelse indgivet til FMI's whistleblowerordning vedrørende en chefsergent, som ifølge anmeldelsen bl.a. misbrugte Forsvarets køretøjer til kørsel til og fra sin bopæl.

Chefsergenten blev i retten idømt 14 dages betinget fængsel for brugstyveri af motorkøretøj.

6. Sanktioner for overtrædelse af den øvrige strafbelagte særlovgivning

Oversigt over særlovgivningen - 2025

Færdselsloven
Våbenlovgivningen

Sanktioner for overtrædelse af færdselsloven

Indledning

Færdselslovsovertrædelser er langt den hyppigste forseelse inden for de militære straffesager.

Figur 11. Antal sanktioner for overtrædelse af færdselsloven 2016-2025.

Flertallet af færdselssagerne vedrører fortsat hastighedsovertrædelser. De øvrige færdselslovsovertrædelser har omfattet manglende brug af sikkerhedssele mv.

De fleste færdselssager kan afgøres med bødeforlæg. Ved sanktionsfastsættelsen følger Auditørkorpset - i henhold til GM nr. 2/2020 - praksis i civile straffesager, herunder særligt taksterne i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om "Færdsel - Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager" og "Færdsel - Hastighed (§§ 41-43a)".

Færdselsforseelser uden for færdselslovens område og i missionsområder kan efter omstændighederne sanktioneres efter militær straffelovs § 27.

Hastighedssager

Færdselslovens §§ 4 & 41 ff.

Hastighedssagerne udgjorde i 2025 ca. 65,5 % af de i alt 244 sanktioner i færdselssager. 24 af sagerne medførte klip i kørekortet. I 2024 udgjorde hastighedssager ca. 79,2 % af de i alt 265 sanktioner i færdselssager, og 20 af sagerne medførte klip i kørekortet.

Betinget objektivt strafansvar for ejer (registreret bruger) efter færdselslovens § 118 c

Ordningen blev indført i 2015 for at effektivisere behandlingen af hastighedssager, der er konstateret ved ATK (Automatisk Trafikkontrol) / fotovogne. Det betingede objektive strafansvar gælder i sager, hvor hastighedsoverskridelsen er på højst 30 % og betyder, at det er ejeren af et køretøj, der som udgangspunkt hæfter for bøden

Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI) er registreret ejer af Forsvarets køretøjer, og det er derfor FMI, der som udgangspunkt pålægges strafansvar i sager omfattet af det objektive ansvar, medmindre der er en fører, der erkender at have ført køretøjet.

Udpeges der en militært ansat fører, skal sagen behandles af Auditørkorpset, som kontakter føreren og orienterer denne om forseelsen. Erkender føreren overtrædelsen, udsteder Auditørkorpset et bødeforelæg til pågældende. Erkender føreren at have ført køretøjet, men eksempelvis bestrider fartmålingens rigtighed, indbringer Auditøren sagen for retten.

Eksempel 1 - Hastighedsforseelse

(AU 2023/002127)

Auditørkorpset modtog i november 2023 en anmeldelse fra Militærpolitiet, som havde udført hastighedskontrol på Skive Kaserne. En overkonstabel blev målt til at have ført et civilt køretøj med en hastighed på mindst 40 km/t, selvom hastigheden på stedet ikke måtte overstige 30 km/t. Overkonstablen vedtog en bøde på 3.600 kr. og et klip i kørekortet, da hastighedsoverskridelsen udgjorde mere end 30 %.

Eksempel 2 – Hastighedsforseelse målt ved ATK

(AU 2025/000529)

Auditørkorpset modtog i marts 2025 en sag fra politiet, som havde foretaget hastighedsmåling med ATK (Automatisk Trafikkontrol), hvorunder et af Forsvarets køretøjer var blevet målt til at køre mindst 83 km/t på en vej, hvor hastigheden ikke måtte overstige 60 km/t. En seniorsergent erkendte at have ført køretøjet og vedtog en bøde på 3.000 kr. og et klip i kørekortet, da hastighedsoverskridelsen udgjorde mere end 30 %.

Eksempel 3 – Hastighedsforseelse

Retten i Kolding, udeblivelsesdom af 16. september 2025

(AU 2025/000609)

Auditørkorpset modtog i april 2025 en anmeldelse fra Militærpolitiet, som havde udført hastighedskontrol på Flyvestation Skrydstrup. Under kontrollen blev en kaptajn målt til at have ført et køretøj med en hastighed på mindst 100 km/t, selvom hastigheden på stedet ikke måtte overstige 80 km/t. Kaptajnen blev idømt en bøde på 1.800 kr.

Førerretsfrakendelse

Bestemmelserne om betinget og ubetinget frakendelse af førerretten fremgår af færdselslovens §§ 125-126. Førerretten frakendes betinget ved bl.a. hastighedsovertrædelser med mere end 60 % af den tilladte hastighed.

Ved kørsel med busser eller lastbiler med en vægt på over 3500 kg dog allerede ved en overskridelse af den tilladte hastighed på 40 % eller derover. Ved flere forhold, højere hastigheder eller gentagelse, kan førerretten frakendes ubetinget. Førerretten frakendes endvidere betinget, hvis føreren under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden har forvoldt skade på person eller ting eller fremkaldt fare herfor.

Eksempel 1 – Førerretsfrakendelse efter personpåkørsel på motorcykel

(AU 2024/001500)

Auditørkorpset overtog i november 2025 en sag fra Københavns Politi vedrørende et færdselsuheld, hvor en oversergent med sin motorcykel, under venstresvingning i et kryds, påkørte en person, der var på vej over fodgængerfeltet. Den påkørte pådrog sig en personskade. Oversergenten havde tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden og undladt at optræde hensynsfuldt og udvise den fornødne agtpågivenhed. Den pågældende vedtog en bøde på 2.500 kr. og blev frakendt førerretten betinget i 3 år.

Spiritus- og narkotikakørsel

Færdselslovens §§ 53 & 54

Det gældende bødeniveau er fastlagt ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel mv.). Det er i bemærkningerne til lovforslaget forudsat, at spirituskørsel med en promille på mellem 0,51 og 2,00 som udgangspunkt skal straffes med en bøde svarende til en måneds nettoløn ganget med alkoholkoncentrationen i blodet. Endvidere skal der ske førerretsfrakendelse.

Sanktioner er beskrevet udførligt i Rigsadvokat-meddelelsens afsnit om "Færdsel – Spirituskørsel".

Bødeniveau i sager om spirituskørsel

Alkoholkoncentration i blodet mellem 0,51 og 1,20 promille medfører i førstegangstilfælde betinget frakendelse.

Alkoholkoncentration i blodet på 1,21 promille eller derover medfører førerretsfrakendelse i 3 år.

I gentagelsestilfælde frakendes førerretten i en længere periode.

Eksempel 1 – Spirituskørsel med en promille på 1,13

Vestre Landsret, dom af 25. februar 2025

(AU 2023/002049)

Militærpolitiet afholdt i januar 2024 rutinemæssig kontrol på en kaserne, hvor der var julefrokost. I den forbindelse bemærkede man et privat køretøj, som man ønskede at bringe til standsning, men køretøjet flygtede fra stedet. Køretøjet blev få minutter senere fundet parkeret og aflåst. Militærpolitiet afsøgte området og traf køretøjets ejer, en sergent, der var i besiddelse af nøgler til køretøjet. Sergenten blev skønnet påvirket af spiritus, hvorfor han blev sigtet og anholdt med henblik på blodprøveudtagning. Den efterfølgende blodprøve viste, at sergenten havde en promille på 1,13. Sergenten nægtede sig skyldig, idet han afviste at have ført køretøjet. Ved sagens behandling i byretten blev sergenten frifundet, da retten fandt, at det ikke kunne udelukkes, at en anden ukendt person havde ført køretøjet.

Auditøren ankede dommen med påstand om domfældelse for spirituskørsel. Vestre Landsret fandt det bevist, at sergenten havde kørt spirituskørsel, og han blev idømt en bøde på 23.000 kr. og en betinget frakendelse af førerretten på 3 år fra endelig dom.

Eksempel 2 - Spirituskørsel med en promille på 0,72

(AU 2024/001363)

Forsvarskommandoen indgav i oktober 2024 en melding vedrørende en konstabel, der var blevet standset på en flyvestation ved hovedvagten som følge af mistanke om spirituskørsel. Politiet blev tilkaldt til stedet og foretog anholdelse af konstablen med henblik på at få udtaget en blodprøve, der efterfølgende viste en promille på mindst 0,72. Konstablen vedtog en bøde på 8.500 kr., blev betinget frakendt førerretten i 3 år og pålagt at betale 600 kr. i sagsomkostninger for udtagelse af blodprøve samt analyse heraf.

Eksempel 3 - Spirituskørsel med en promille på 1,06

(AU 2025/001392)

Auditørkorpset modtog i oktober 2025 en anmeldelse fra Militærpolitiet, som havde foretaget færdselskontrol på en kaserne. Under kontrollen havde Militærpolitiet standset en seniorsergent, som førte et af Forsvarets køretøjer i spirituspåvirket tilstand. Seniorsergenten blev anholdt med henblik på at få udtaget en blodprøve, og blodprøven viste efterfølgende en promille på mindst 1,06. Seniorsergenten vedtog en bøde på i alt 22.000 kr., blev frakendt førerretten betinget i 3 år og pålagt at betale 872 kr. i sagsomkostninger for udtagelse af blodprøve samt analyse heraf.

Andre færdselssager**Eksempel 1 - Fejl og mangler ved køretøj**

(AU 2024/001333)

Under en færdselskontrol på en kaserne havde Militærpolitiet bragt et civilt køretøj til standsning, da det blev konstateret, at der var fejl på venstre forlygte, højre nummerpladelys og højre bremselys. Sergenten, der førte køretøjet, vedtog en bøde på 1.500 kr. for ikke at have sikret sig, at køretøjet var i forsvarlig stand.

Eksempel 2 - Konstabel havde ikke medbragt kørekort

(AU 2025/000154)

Auditørkorpset modtog i januar 2025 en anmeldelse fra Militærpolitiet, som havde bragt et af Forsvarets køretøjer til standsning i København. Ved den efterfølgende kontrol kunne føreren ikke fremvise et kørekort. Konstablen vedtog en bøde på 1.000 kr. for ikke at have medbragt sit kørekort under kørslen.

Eksempel 3 - Cyklist ramt af bildør

(AU 2025/000272)

Forsvarskommandoen indgav i februar 2025 en melding vedrørende et færdselsuheld, som var sket i København, hvor Forsvaret foretog bevogtning. Færdselsuheldet skete, da en sergent åbnede en bildør, hvorved han ramte en civil cyklist, der væltede og blev påført personskade i form af en flænge i hovedet og et brækket

håndled. Sergenten vedtog en bøde på 1.500 kr., da han havde åbnet bildøren uden at sikre sig, at det kunne ske uden fare eller ulempe for andre trafikanter.

Eksempel 4 - Ej anvendt sikkerhedssele

(AU 2025/000218)

Auditørkorpset modtog i februar 2025 en anmeldelse fra Militærpolitiet, som havde foretaget færdselskontrol på en flyvestation. Under kontrollen havde Militærpolitiet standset en oversergent, der havde ført et af Forsvarets køretøjer uden at anvende sikkerhedssele. Oversergenten vedtog en bøde på 1.500 kr.

Eksempel 5 - Brug af håndholdt mobiltelefon

(AU 2025/000923)

Militærpolitiet anmeldte i juni 2025, at man under færdselskontrol på en flyvestation havde standset en overkonstabel, der havde ført køretøjet, mens han benyttede håndholdt mobiltelefon. Overkonstablen vedtog en bøde på 1.500 kr. og et klip i kørekortet.

Eksempel 6 - Kørsel uden lys på cykel

(AU 2025/001611)

Militærpolitiet foretog i oktober 2025 færdselskontrol på en kaserne. Under kontrollen havde Militærpolitiet standset en overkonstabel, som i lyttetændingstiden kørte på cykel uden at have lys på for- og baglygte. Overkonstablen vedtog en bøde på 700 kr.

Eksempel 7 - Tre biler efterladt i tomgang

(AU 2025/001539)

Auditørkorpset modtog i oktober 2025 en anmeldelse fra Militærpolitiet angående en overkonstabel af 1. grad, der havde efterladt tre ulåste køretøjer i tomgang med nøglerne i tændingen på en parkeringsplads på en kaserne uden at sikre, at køretøjerne ikke uberettiget kunne benyttes af andre. Overkonstablen vedtog en bøde på 1.000 kr. for forseelsen.

Sanktioner for overtrædelse af andre strafferetlige særlove

Militære straffesager vedr. overtrædelser af den øvrige (civile) strafbelagte lovgivning er mindre hyppige. Ved vurdering af sanktionspåstanden følges praksis i civile straffesager, herunder bødetaksterne i Rigsadvokatmeddelelsen, i det omfang, der er udfærdiget sådanne på området.

Våbenlovgivningen, herunder hjemtagelse af våben og ammunition mv.

Militært personel, der har hjemtaget genstande omfattet af våbenloven, f.eks. efter endt øvelse, vil – foruden et strafansvar efter våbenloven – normalt også

skulle drages til ansvar for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, jf. det militære bestemmelsergrundlag, eller for overtrædelse af straffeloven, såfremt betingelserne for at rejse tiltale for berigelseskriminalitet, f.eks. tyveri fra arbejdsplads, er til stede.

Opbevares genstandene midlertidigt og uden berigelseshensigt, f.eks. på den pågældendes værelse på militært område, vil vedkommende normalt alene blive draget til ansvar for grov pligtforsømmelse efter militær straffelov.

Såfremt en person derimod ulovligt har tilegnet sig eksempelvis militær ammunition, vil dette som udgangspunkt medføre straf for overtrædelse af både våbenlovgivningen og straffelovens bestemmelser om tyveri, uafhængigt af om ammunitionen opbevares på pågældendes bopæl eller på eksempelvis et værelse på en kaserne. Tilsvarende gælder genstande, der er omfattet af fyrværkeriloven.

Overtrædelse af våbenlovgivningen under særligt skærpente omstændigheder kan henføres under straffelovens § 192 a.

Der har i beretningsåret været én sag, som har ført til straf for overtrædelse af våbenlovgivningen.

Opbevaring af ammunition og våbendele i privat garage

(AU 2025/001218)

Sydøstjyllands Politi anmeldte i august 2025, at man i forbindelse med en ransagning havde fundet skarp ammunition tilhørende Forsvaret i en garage på en korporals private bopæl. Korporalen vedtog en samlet bøde på 3.000 kr. efter militær straffelovs § 27, stk. 1, for at have groft tilsidesat sine pligter ved at have undladt at aflevere ammunitionen efter endt skyde- og øvelsesaktivitet samt for overtrædelse af våbenloven.

Sagen er tillige omtalt under afsnittet vedrørende sanktioner for overtrædelse af militær straffelov.

Knivloven

Med knivloven af 2016 er kursen over for knive i nattelivet og i kriminelle miljøer blevet skærpet samtidig med at reglerne for brug af knive til fornuftige dagligdags gøremål er blevet lempet.

Enhåndsbetjente foldeknive er således ifølge knivloven ikke længere kategoriseret som særligt farlige knive, som det er forbudt at besidde, herunder på egen bopæl, uden tilladelse fra politiet. Herudover er princippet om, at lovlige knive kun må medbringes på offentlige steder mv., når der er et anerkendelsesværdigt formål, udvidet til at omfatte alle knive og blankvåben.

Endelig er der indført en betydelig straffeskærpelse for personer, der tidligere er dømt for vold mv., og som bærer kniv på steder, hvor der erfaringsmæssigt er høj risiko for vold, f.eks. i nattelivet eller kriminelle miljøer.

Sanktionerne for overtrædelse af knivloven fremgår af Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om "*Sanktionspåstande i våbensager*". Der idømmes derfor som udgangspunkt ubetinget fængsel til personer, der tidligere er dømt for besiddelse af kniv eller for vold, trusler og lignende. Herudover straffes der i førstegangstilfælde med bøde.

I forbindelse med en revision af Forsvarskommandoens "Bestemmelse for besiddelse af knive og øvrige blankvåben" (FKOBST O.647-o) i 2023 blev bestemmelsens formulering om besiddelse af private knive til tjenstligt brug ændret, således at privat anskaffede knive alene kan bæres eller besiddes i anledning af tjenesten, såfremt det sker som led i erhvervsudøvelsen eller har et andet anerkendelsesværdigt formål. Ordlyden i bestemmelsen svarer således nu til ordlyden i knivloven.

Der ses ingen sager vedrørende overtrædelse af knivloven i beretningsåret.

7. Eksempler på sager afsluttet uden tiltale og frifindende domme

Øversigt: Sager uden sanktion efter retsplejeloven

1. Sager uden sigtelse

- Afvisning af anmeldelsen (§ 749, stk. 1),
- Indstilling af efterforskningen (§ 749, stk. 2).

2. Sager med sigtelse

Hel eller delvis påtaleopgivelse,

- hvis sigtelsen har vist sig grundløs (§ 721, stk. 1, nr. 1),
- på bevisets stilling (§ 721, stk. 1, nr. 2) eller
- i særlige tilfælde pga. et uforholdsmæssigt ressourceforbrug (§ 721, stk. 1, nr. 3).

3. Sager med tiltale

- Frifindelse.

Indledning

I dette afsnit omtales eksempler på sager, som i 2025 er afsluttet *uden* en strafferetlig sanktion, enten fordi anmeldelsen er afvist, efterforskningen er indstillet, påtale er opgivet eller fordi retten har frifundet den tiltalte.

1. Sager uden sigtelse

Afslutningen af en straffesag uden tiltale kan efter retsplejelovens regler ske ved afvisning af anmeldelsen, indstilling af efterforskningen eller ved påtaleopgivelse.

Afvisning af anmeldelsen efter retsplejelovens § 749, stk. 1

En anmeldelse afvises, hvis det umiddelbart kan fastslås, at der ikke er grundlag for at indlede efterforskning.

Eksempel 1 – Salg af feltrationer på sociale medier

(AU 2025/001640)

Auditørkorpset modtog den 11. november 2025 en anmeldelse fra en medarbejder i Forsvaret vedr. et opslag på sociale medier, hvor to paller med feltrationer var sat til salg. Det fremgik, at kasserne var påtrykt "Forsvarets ejendom – må ikke videresælges". Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI) oplyste til sagen, at de pågældende feltrationer var solgt

ved FMI. Auditøren afviste derfor anmeldelsen samme dag.

Eksempel 2 – Uautoriseret brug af betalingskort

(AU 2025/001792)

Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse (FRS) indgav den 9. december 2025 en anmeldelse vedrørende uautoriseret forbrug på et tjenstligt udleveret firmahæftende betalingskort. Det fremgik af anmeldelsen, at oversergenten, som uretmæssigt havde anvendt betalingskortet, straks havde kontaktet FRS med henblik på at bringe forholdene i orden, da der var tale om en fejl. Auditørkorpset vurderede på den baggrund, at der ikke var grundlag for at indlede efterforskning i sagen.

Indstilling af efterforskningen efter retsplejelovens § 749, stk. 2

Er der ikke grundlag for at fortsætte en påbegyndt efterforskning, kan efterforskningen indstilles efter retsplejelovens § 749, stk. 2, hvis der ikke har været rejst sigtelse i sagen.

Eksempel 1 – Oversvømmelse af kloakrør

(AU 2024/001161)

Auditørkorpset modtog den 12. september 2024 en anmeldelse om et øvelsesmoment, der udviklede sig kritisk, i øvelsesterrænet ved Hyby Fæled i Fredericia. En gruppe soldater oplevede ved passage gennem et kloakrør en pludseligt stigende vandstand samt en tiltagende strøm. Det blev nødvendigt for instruktørerne at hjælpe øvelsesdeltagerne op ad røret og tilkalde assistance fra 1-1-2. Flere af øvelsesdeltagerne oplevede at blive skyllet igennem røret, heraf måtte tre opgive at komme op ad opstigningsrøret og skyllede sig i stedet ud ved kloakrørets udløb. Forud for gennemførelsen af øvelsen havde instruktørerne i overensstemmelse med øvelsesdirektivet foretaget udluftning af kloakrøret, opsat knæklys ved start- og slutpunkt samt selv foretaget passage igennem røret for at sikre, at der ikke var forhindringer for passagen. Øvelsesdeltagerne blev tillige instrueret i at anlægge sikkerhedsudrustning. Det fremgår af sagen, at den pågældende kloak jævnligt anvendes til øvelser som denne, og at ingen af de involverede forud for øvelsen havde hørt om lignende tilfælde. Det blev oplyst til sagen, at det pågældende kloakrør opsamler regnvand

fra et relativt stort opland, og at der pludseligt kan komme store mængder vand, hvis det regner kraftigt.

Efterforskningen blev indstillet den 13. marts 2025, idet det blev vurderet, at der ikke var tilsidesat eksisterende regler eller sikkerhedsprocedurer i forbindelse med planlægningen, instruktionen eller gennemførelsen af øvelsen.

Eksempel 2 - Optagelse af videofilm

(AU 2024/001441)

Auditørkorpset modtog den 5. november 2024 en anmeldelse om mulig blufærdighedskrænkelser eller uberettiget fotografering, idet en værnepligtig på en belægningsstue havde optaget en kort film af to andre værnepligtige, der sov i samme seng. På videoen kunne man se den mandlige værnepligtiges fødder og ansigt samt en kvinde. Ingen af de værnepligtige var nøgne og begge tilkendegav, at de ikke ønskede at forfølge sagen yderligere. Efterforskningen blev indstillet den 4. februar 2025, og sagen blev oversendt til disciplinarchefen.

Eksempel 3 - Efterforskning af sag vedrørende vold mod kollega

(AU 2025/000892)

En major anmeldte den 10. juni 2025 en menig for at have udøvet vold mod en sideordnet kollega. Episoden udspillede sig i forbindelse med en idrætsøvelse på en kaserne, hvor kollegaen løb bagved den anmeldte og råbte nedsættende bemærkninger om vedkommendes fysik, hvorefter han tog fat omkring halsen på sin kollega.

Efterforskningen blev indstillet den 1. oktober 2025, da sagen ikke havde den fornødne grovhed. Der blev i den forbindelse lagt vægt på, at ingen af de involverede parter havde til hensigt at chikanere eller skade hinanden.

2. Påtaleopgivelse efter retsplejelovens § 721, stk. 1

Har der i forbindelse med efterforskningen været rejst sigtelse i en sag, og er der efter afslutning af efterforskningen ikke grundlag for at rejse tiltale, kan påtale opgives efter retsplejelovens § 721. I hovedparten af sagerne sker påtaleopgivelsen på *bevisets* stilling efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2.

Eksempel 1 - Krænkende adfærd ved klap i bagdel

(AU 2024/001510)

Auditørkorpset modtog den 21. november 2024 en anmeldelse fra PKOM om krænkende adfærd begået af en mandlig seniorsergent over for en kvindelig kontorfunktionær. Det fremgik bl.a. af forklaringerne, at parterne havde skrevet sammen på Snapchat, herunder beskeder af intim karakter, og at de begge havde sendt billeder af sig selv til hinanden, hvor de var

mere eller mindre afklædte. Seniorsergenten forklarede endvidere, at han aldrig havde haft et ønske om andet eller mere end at flirte, og at han hele tiden havde haft en opfattelse af, at kontorfunktionæren var indforstået med deres berøringer og korrespondance. Påtale blev opgivet den 11. juli 2025, og sagen blev oversendt til disciplinarchefen.

Eksempel 2 - Efterforskning af anmeldelse om voldtægt (AU 2025/000545)

En bataljonschef anmeldte den 4. april 2025 en mulig voldtægt. Sagen vedrørte et hændelsesforløb, der angiveligt fandt sted på en stue efter en fest på en kaserne, hvor to konstabler havde indtaget alkohol. Ifølge anmeldelsen gennemførte den mistænkte andet seksuelt forhold end samleje, herunder oralsex, på forurettede uden samtykke.

Det civile politi bistod indledningsvist med efterforskningen i sagen, og den mistænkte blev i den forbindelse sigtet for voldtægt. Sagen blev herefter overgivet til Auditørkorpset, som stod for den videre efterforskning i sagen.

Påtale blev opgivet i sagen den 28. oktober 2025. Ved vurderingen blev der navnlig lagt vægt på, at parterne havde afgivet divergerende forklaringer om hændelsesforløbet, og at der under sagens oplysning ikke fremkom vidneforklaringer eller øvrige oplysninger, som i afgørende grad underbyggede den ene forklaring frem for den anden.

Eksempel 3 - Uautoriseret brug af betalingskort

(AU 2025/000865)

FRS underrettede den 3. juni 2025 Auditørkorpset om, at en overkonstabel af 1. grad under udsendelse til Letland ved en fejl havde anvendt sit tjenstligt udleverede kreditkort til betaling for private udgifter til en samlet værdi af ca. 900 kr. Overkonstabelen opdagede selv fejlen og kontaktede FRS få dage efter hændelsen. Sagen fandtes herefter ikke at have den fornødne grovhed, og påtale blev opgivet.

Eksempel 4 - Mistanke om indtagelse af kokain

(AU 2025/001234+1248)

En næstkommanderende på en af fregatterne rettede den 4. september 2025 henvendelse til Auditørkorpset med mistanke om, at tre besætningsmedlemmer aftenen forinden havde indtaget kokain og nu var mødt til tjeneste på skibet.

Hos to af besætningsmedlemmerne blev der ikke påvist euforiserende stoffer i de efterfølgende udtagne blodprøver, og påtale blev for disses vedkommende opgivet. Det tredje besætningsmedlem var påvirket af kokain i et sådant omfang, at han ikke var i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde og vedtog

en bøde på 2.500 kr. for overtrædelse af militær straffelovs § 20.

3. Frifindelse

Som frifindende domme regnes domme, hvor den tiltalte i det hele frifindes for den rejste tiltale. Der blev i beretningsåret afsagt 11 frifindende domme. Én af dommene er anket af Auditørkorpset og afventer berømmelse i landsretten.

Sag 1 – Hjemtagelse af skydevåben uden tilladelse

Vestre Landsret, ankesdom af 25. juni 2025 (Retten i Aalborgs dom af 1. maj 2024)

(AU 2022/000631 m.fl.)

Auditørkorpset modtog i maj 2022 en anmeldelse vedrørende en oversergent, som havde taget flere skydevåben med hjem fra sit tjenestested, herunder en pistol, en halvautomatisk riffel og en finskytteriffel. Sergenten havde opbevaret våbnene i over en uge i et våbenskab på sin bopæl og havde tillige medbragt og fremvist dem til et netværksarrangement i en håndboldklub samt til en privat sammenkomst. Oversergenten blev tiltalt for overtrædelse af våbenloven og pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter militær straffelovs § 27, stk. 2, ved at have opbevaret våbnene i strid med reglerne for opbevaring.

Sergenten blev frifundet i byretten. Retten fandt, at sergenten havde medtaget, transporteret og fremvist skydevåbnene som beskrevet i tiltalen samt at opbevaringen af skydevåbnene og det øvrige materiel som udgangspunkt ikke var opbevaret i overensstemmelse med gældende regler. Retten lagde imidlertid vægt på, at sergenten tidligere havde haft en stående mundtlig tilladelse fra tidligere chefer til at hjemtage skydevåbnene og det øvrige materiel, og at der ikke med tilstrækkelig klarhed var ført bevis for, at tilladelsen var tilbagekaldt af den nuværende chef, ligesom sergenten i øvrigt ikke kunne have indset, at tilladelsen ikke var gældende på gerningstidspunktet.

Auditørkorpset ankede dommen med påstand om domfældelse i overensstemmelse med anklageskriftet. Vestre Landsret stadfæstede byrettens afgørelse med henvisning til bl.a. byrettens bemærkninger.

Sagen har givet anledning til, at Forsvarskommandoen har iværksat en proces vedr. opdatering af Forsvarskommandobestemmelse for den militære sikkerheds-tjeneste (FKOBST 358-1) med henblik på bl.a. at præcisere, at alle tilladelser til hjemtagning af våben skal gives skriftligt og dokumenteres.

Sag 2 – Frifindelse for tyveri af træ efter fældning

Retten i Holbæk, dom af 17. juni 2025

(AU 2022/001523)

Auditørkorpset modtog den 17. oktober 2022 en anmeldelse fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse om muligt tyveri af træ, idet en seniorsergent og to marinespecialister uretmæssigt havde fjernet mindst fem kubikmeter træ, der var fældet ved et skydebaneområde, til en værdi af ca. 3.500 kr. Træet blev efterfølgende leveret tilbage.

Seniorsergenten blev tiltalt for tyveri, idet det på baggrund af sagens efterforskning, herunder de afgivne forklaringer, blev lagt til grund, at seniorsergenten umiddelbart forud for gerningstidspunktet udtrykkeligt havde fået at vide, at han ikke (længere) måtte hjemtage træ, der var fældet. Efterforskningen mod de to marinespecialister blev indstillet, idet det ikke kunne lægges til grund, at de havde fået at vide, at træet ikke måtte fjernes.

Byretten frifandt seniorsergenten for tyveri, idet retten lagde til grund, at der tidligere havde været en praksis, hvor medarbejdere i deres fritid kunne fælde træer, som var udpeget til fældning, og herefter hjemtage træet. Retten fandt det - bl.a. under henvisning til de i retten afgivne divergerende vidneforklaringer - ikke bevist, at seniorsergenten vidste, at praksis havde ændret sig således. Byrettens afgørelse var endelig og kunne ikke indbringes for landsretten, jf. retsplejelovens § 902, da der var nedlagt påstand om bødestraf.

Auditørkorpset har som opfølgning på sagen anbefalet Forsvaret at overveje, hvorvidt dommen giver anledning til opfølgning i forhold til at sikre, at retningslinjerne på området er tydelige og kendt af personellet.

Sag 3 – Krænkende adfærd kunne ikke bevises

Retten i Aalborg, dom af 14. februar 2025

(AU 2023/000223)

Auditørkorpset modtog den 3. februar 2023 en anmeldelse om kønskrænkende adfærd begået af en mandlig major over for en kvindelig kontorassistent ved dels til en julefrokost i december 2022 at have givet kontorassistenten et klap bagi, dels at have udvist intimiderende adfærd over for hende i forbindelse med gruppearbejde. Under efterforskningen i sagen fremkom tillige oplysninger om flere hændelser, bl.a. at flere kvinder havde oplevet upassende kontakt fra majoren, eksempelvis på sociale medier. Efterforskningen i denne del af sagen blev imidlertid indstillet den 22. marts 2023 og i stedet oversendt til disciplinarchefen.

Der blev herefter rejst tiltale mod majoren for grov krænkelse af underordnet efter militær straffelovs § 18 ved som overordnet forsætligt at have klappet kontorassistenten hårdt i bagdelen.

Retten lagde efter bevisførelsen til grund, at forurettede var blevet ramt hårdt i bagdelen, og at tiltalte på dette tidspunkt befandt sig tæt på forurettede. Retten fandt det dog ikke bevist, at vidner havde set tiltalte klappe forurettede. Retten frifandt majoren, idet retten efter en samlet vurdering af bevisførelsen fandt det *”overvejende betænkeligt at anse det for bevist med den sikkerhed, der kræves i en straffesag, at det skyldtes forsætligt forhold fra tiltaltes side, at [kontorassistenten] blev ramt i bagdelen.”*

Sag 4 – Utilsigtet skud med personskade til følge

Retten i Aalborg, dom af den 18. marts 2025

(AU 2023/001523)

Auditørkorpset modtog den 15. august 2023 en særlig hændelsesmelding fra Forsvarets Operationscenter vedrørende en militært ansat læge, som under øvelsesskydning på en kaserne havde afgivet et utilsigtet skud i forbindelse med hylstring af SIG Sauer P320 pistol, hvorved han selv blev ramt i foden med personskade til følge. Under efterforskningen i sagen kunne det bl.a. konstateres, at der ikke havde været fejl på pistolen.

Lægen blev sigtet for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, da man vurderede, at der var sket en fejlbetjening af pistolen, hvilket var årsag til ulykken. Da der forelå formildende omstændigheder i sagen, blev lægen meddelt et tiltalefrafald, således at han ikke skulle tildeles en straf, selvom han blev anset for skyldig i forholdet. Lægen påklagede afgørelsen, hvorefter sagen blev behandlet i retten.

Retten lagde bl.a. til grund, at ulykken skete dagen efter, at skydetræning var påbegyndt, og at det var en del af øvelsen, at skytten ikke så på hylstret, når pistolen skulle hylstres. Tiltalte blev frifundet, idet retten fandt, at han ikke havde begået grov pligtforsømmelse i situationen. Retten lagde bl.a. vægt på, at tiltalte havde ringe erfaring med skydevåben, og at ulykken skete under en øvelse på tid med øget risiko for fejl.

Som følge af flere sager vedr. utilsigtede skudafgivelser i forbindelse med fejlhåndtering af Forsvarets pistoler mv. har Auditørkorpset de seneste år ad flere omgange haft dialog med Forsvarskommandoen om bl.a. behovet for en eventuel styrkelse af den praktiske og teoretiske pistoluddannelse. Læringsplanen for pistoluddannelsen og hærreglementet er ultimo 2024 revideret med fokus på øget sikkerhed og instruktion, herunder særligt omkring aftræk fra hylster og hylstring af pistol.

Sag 5 – Frifindelse for tyveri af el

Vestre Landsret, ankedom af 9. maj 2025 (Dom afsagt af Retten i Holstebro den 19. september 2024)

(AU 2023/000938)

Auditørkorpset modtog den 22. august 2023 en anmeldelse fra en major vedrørende tyveri af el fra en kaserne, idet en kaptajn havde trukket strøm fra kasernen til brug for et civilt arrangement, han havde fået tilladelse til at afholde uden for kasernens perimeterhegn. I forbindelse med tilladelsen havde kaptajnen fået instruktion om, at han ikke måtte trække strøm fra kasernens område, da det bl.a. krævede, at der skulle ekstra mandskab på arbejde. Yderligere havde Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) bevidst valgt at afbryde strømmen i nærliggende bygninger med henblik på at undgå tyveri. Forholdet blev konstateret af en medarbejder ved FES, som tilfældigvis var på kasernen, da arrangementet blev afholdt, og havde bemærket et langt strømkabel, der var ført fra kasernens område og ud gennem hegn.

Kaptajnen blev tiltalt for tyveri af el og grov pligtforsømmelse ved bl.a. at have undladt at efterkomme instruktionen om, at han ikke måtte trække strøm fra kasernen. Kaptajnen blev i byretten idømt betinget fængsel i 10 dage med en prøvetid på 1 år og ankede dommen med påstand om frifindelse.

Vestre Landsret frifandt kaptajnen, idet landsretten lagde til grund, at det ikke kunne bevises, at tiltalte havde haft forsæt til at opnå en uberettiget vinding. Landsretten lagde herved bl.a. vægt på, at tiltalte i forbindelse med arrangementet havde betalt en leje på 2.500 kr., og at han havde forklaret, at han gik ud fra, at denne leje – i lighed med tilsvarende arrangementer gennemført tidligere år - var inkl. strøm. Retten lagde endvidere vægt på, at tiltalte få dage efter arrangementet uden opfordring havde indberettet strømforbruget og oplyst, at der kunne faktureres for dette. Kaptajnen blev endvidere frifundet i tiltalen for grov pligtforsømmelse.

Sag 6 – Krænkende behandling under bytur

Østre Landsret, ankedom af 2. juni 2025 (Retten i Nykøbing F., dom af 21. marts 2024)

(AU 2023/001577)

En korporal var tiltalt efter militær straffelovs § 18 ved i 2023, i tre tilfælde på et værtshus og i messen på en kaserne, som overordnet groft at have krænket to underordnede kvindelige konstabelelever, idet korporalen bl.a. havde klappet konstabeleleverne i numsen og løftet den ene op på skulderen. Korporalen stod for uddannelsen af værnepligtige og fungerede til tider som faglærer og havde undervist de kvindelige forurettede i bl.a. feltkundskab.

Byretten lagde til grund, at korporalen havde udført de i anklageskriftet anførte handlinger, men at han ikke var overordnet i forhold til de to konstabelelever. Han blev derfor frifundet for overtrædelse af militær straffelovs § 18.

Auditøren ankede dommen med påstand om domfældelse i overensstemmelse med den i byretten rejste tiltale, subsidiært at den rejste tiltale henførtes under militær straffelovs § 19. Østre Landsret afgjorde, at den subsidiære tiltale udgjorde en udvidelse af tiltalen og kunne derfor ikke give tilladelse hertil under henvisning til forsvarerens protest.

Landsretten lagde til grund, at korporalen havde handlet som beskrevet i tiltalen. Landsretten fandt videre, at korporalen var at anse som overordnet for de to konstabelelever i forbindelse med undervisning, men da forholdene ikke var begået i forbindelse med undervisning, var korporalen ikke overordnet på gerningstidspunktet og blev derfor frifundet.

Sag 7 – Bedrageri ved refusion for køb af indbo Retten i Esbjerg, dom af 27. maj 2025

(AU 2024/000379)

En af Forsvarets skoler rettede henvendelse vedrørende en premierløjtnant, der i januar 2024 havde fået udbetalt refusion for indkøbte genstande til sin midlertidige tjenestebolig. Personalet på tjenestestedet havde i forbindelse med en inspektion konstateret, at de indkøbte genstande ikke befandt sig i tjenesteboligen.

Premierløjtnanten blev tiltalt for bedrageri og forsøg på bedrageri til en samlet værdi af ca. 6.800 kr. og grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1.

Tiltalte forklarede bl.a. i retten, at han havde opbevaret flere af de omhandlede indbogenstande, som han havde fået refusion for af Forsvaret, i sin private lejlighed i København, og at han løbende fragtede indbogenstandene fra sin private lejlighed til tjenesteboligen, når han var sikker på, at han havde fået refusion. Tiltalte forklarede videre, at der ikke havde været instrukser om, hvornår indbogenstandene senest skulle være i tjenesteboligen og gik ud fra, at genstandene blot skulle være der ved fraflytning af tjenesteboligen. Et vidne ansat ved tiltaltes tjenestested forklarede i retten, at man ikke på gerningstidspunktet havde et klart overblik over hvilke indbogenstande, der var blevet indkøbt til tjenesteboligerne og udbetalt refusion for, og at der ikke forelå instrukser om, hvornår genstandene senest skulle finde sig i tjenesteboligen.

Retten fandt efter en samlet vurdering, at tiltalte ikke havde haft det fornødne forsæt til at begå bedrageri, selvom hans forklaring på nogle punkter havde været uklar. Tiltalte blev derfor frifundet både for bedrageri, forsøg herpå og grov pligtforsømmelse.

Retten bevisvurdering pointerer bl.a. vigtigheden af til stadighed at have fokus på, at der foreligger et tilstrækkeligt og klart bestemmelsesgrundlag. Auditørkorpset har på baggrund af sagen anbefalet

Forsvaret at overveje udarbejdelse af instrukser / bestemmelsesgrundlag, der sikrer retningslinjer for registrering og overblik over indbogenstande indkøbt med refusion.

Sag 8 – Sergent ramt af skud i fingeren under øvelse Retten på Bornholm, dom af 17. september 2025

(AU 2024/001149)

En kaptajn anmeldte den 11. september 2024 en hændelse, hvor en sergent, i forbindelse med en øvelse i et skydeterræn, var blevet ramt i fingeren af et riffelskud afgivet af en konstabel. Konstabelen blev tiltalt for pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter militær straffelovs § 27, stk. 2, ved at have afgivet skud mod en skydeskive uden at sikre sig, at de øvrige deltagere i øvelsen var uden for skudlinjen.

Retten frifandt konstabelen, idet retten fandt, at der var tale om et hændeligt uheld på baggrund af flere misforståelser under øvelsen. Retten lagde herved bl.a. vægt på, at sergenten havde placeret sig forkert bag en busk, at sergenten blev siddende uden at trække sig tilbage samtidig med sergentens makker, at tiltalte orienterede sig i terrænet, inden han afgav skuddet, og at sergenten krydsede tiltaltes skudlinje, da tiltalte påbegyndte tilbagetrækningen. Retten lagde ligeledes vægt på, at en major og chef for skydebaneinspektoratet havde undersøgt hændelsen og vurderet, at der var tale om et uheld, ligesom der efterfølgende var blevet etableret to nye øvelsesbaner for at undgå lignende uheld.

Det kan på baggrund af ovennævnte og lignende sager lægges til grund, at domstolene i sager vedr. fejlbetjening af skydevåben i vidt omfang anser uddannelsesperspektivet som en formildende omstændighed, der tillægges afgørende betydning ved vurderingen af den enkelte sags grovhed/graden af uagtsomhed.

Sag 9 – Brud på sikkerhedsregler i Letland Retten i Holstebro, dom af 6. november 2025

(AU2024/001234)

Auditørkorpset modtog den 28. september 2024 en anmeldelse fra Militærpolitiet vedrørende en overkonstabel, som via sin router havde oprettet en privat internetforbindelse til sin computer på sit værelse i Camp Valdemar i Letland. Overkonstabelen blev tiltalt for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, da det fremgik af Forsvarets bestemmelsesgrundlag, at der af hensyn til sikkerheden alene måtte benyttes dansk eller koalitionsopstillet Wi-Fi.

Tiltalte forklarede i retten, at han var klar over, at man ikke måtte have SIM-kort i private telefoner i lejren, men at han ikke var klar over, at han ikke måtte oprette en privat internetforbindelse via sin router, hvor han

havde isat et datakort. Retten fandt, at overkonstaben ikke havde handlet med forsæt eller groft uagtsomt, da der ikke var tilstrækkeligt sikkert bevis for, at han var blevet gjort tilstrækkelig bekendt med sikkerhedsreglerne i forbindelse med den sikkerhedsbriefing, som han modtog ved udsendelsen. Han blev derfor frifundet.

Sagen pointerer vigtigheden af til stadighed at have fokus på, om bestemmelsesgrundlaget er tilstrækkeligt dækkende, og at det løbende sikres, at bestemmelsesgrundlaget er kendt af personellet, hvilket ikke var tilfældet i ovennævnte sag.

Sag 10 – Utilsigtet skudafgivelse i Letland Retten i Kolding, dom af 25. august 2025 (AU 2024/001452)

Auditørkorpset modtog den 6. november 2024 en særlig hændelsesmeddelelse fra Forsvarets Operationscenter vedrørende en overkonstabel, som, under øvelseskydning på en militærbase i Letland, havde afgivet et utilsigtet skud i forbindelse med hylstring af en SIG Sauer P320 pistol, hvorved han selv blev ramt i benet med personskade til følge.

Overkonstaben blev tiltalt for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, da man vurderede, at det var en fejlbetjening af pistolen, der var årsag til ulykken.

Tiltalte blev frifundet ved sagens behandling i retten, idet retten ikke fandt det godtgjort, at skuddet gik af som følge af en adfærd, der havde karakter af en så grov tilsidesættelse af tiltaltes pligter i tjenesten, at der var grundlag for at dømme ham for grov pligtforsømmelse. Retten lagde herved vægt på, at tiltalte til brug for træningen havde fået udleveret nogle handsker af Forsvaret, der var for små, at den ansvarlige for træningen var bekendt med tiltaltes udfordringer med handskerne uden at gribe ind, og at tiltalte i øvrigt havde håndteret våbnet korrekt under øvelsen.

Det er, i tilknytning til den tidligere omtalte revision ultimo 2024 af læringsplanen for pistoluddannelsen mv., nu blevet pålagt den enkelte skydeleder at gennemføre kontrol af handsker forud for påbegyndelse af skydning, herunder kontrol af korrekt størrelse, stand og pasform, hvilket må lægges til grund at virke forebyggende i forhold til skudulykker som ovenfor beskrevet.

Eksempler på frifindelse i enkeltstående forhold

En særlig problemstilling vedrører de sager, hvor der sker domfældelse for en mindre alvorlig bestemmelse end den bestemmelse, der er rejst tiltale for, eller hvor der sker frifindelse i enkelte af de af anklageskriftet omfattede forhold, men domfældelse i andre. Der kan f.eks. være tale om frifindelse for overtrædelse af straffelovens bestemmelse, hvor forholdet i stedet

henføres under militær straffelovs bestemmelser om grov pligtforsømmelse. Domstolenes anvendelse af andre, og mindre alvorlige, straffebestemmelser indebærer således ikke, at domstolene har anset den uadviste adfærd for at være lovlig.

Eksempel – Kørsel i køretøj i privat øjemed Retten i Sønderborg, dom af 12. november 2025 (AU 2025/000407)

Auditørkorpset modtog den 13. marts 2025 en anmeldelse fra en kaptajn på en kaserne vedrørende en konstabels uberettigede brug af et af Forsvarets køretøjer, hvorunder Forsvarets brobizz tillige var blevet anvendt.

Konstaben var tjenestegørende ved en kaserne i Jylland og deltog på gerningstidspunktet i et kursus i København og havde i den forbindelse booket en tjenestebil til turen til og fra kurset. Det fremgik videre af anmeldelsen, at man formodede, at konstaben under kursusforløbet uretmæssigt havde anvendt køretøjet til kørsel fra København til Jylland og retur i forbindelse med en optagelsesprøve i Jylland i privat øjemed og var ulovligt udeblevet fra tjenesten i København.

Konstaben blev tiltalt for brugstyveri af motorkøretøj, mandatsvig ved brug af Forsvarets brobizz samt overtrædelse af militær straffelovs § 25. Han erkendte at være udeblevet fra tjenesten og at have benyttet Forsvarets køretøj og brobizz ved kørsel fra København til Jylland og retur i forbindelse med en optagelsesprøve i privat øjemed og blev fundet skyldig i mandatsvig og uberettiget udeblivelse fra tjenesten. Han blev frifundet for brugstyveri af motorkøretøj, da retten vurderede, at det ikke med den fornødne sikkerhed kunne lægges til grund, at han havde haft det fornødne forsæt til brugstyveri.

Retten lagde bl.a. vægt på, at konstaben alene havde kørt fra København til kaserne i Jylland, hvor han havde stillet tjenestebilen og herefter taget sin private bil videre til optagelsesprøven samt at han havde haft køretøjet lovligt udlånt i perioden i forbindelse med hans deltagelse i kurset i København. Konstaben blev idømt en bøde på 2.500 kr.

Auditørkorpset har på baggrund af sagen anbefalet Forsvaret at have fokus på løbende at sikre, at bestemmelsesgrundlaget vedr. anvendelse af Forsvarets tjenestekøretøjer er kendt af personellet, herunder i forhold til, at det ikke er tilladt at anvende tjenestekøretøjer til private formål.

8. Undersøgelser i arbejdsskadesager

Undersøgelser af tilskadekomst i tjenesten

Den militære anklagemyndighed indleder rutinemæssigt en undersøgelse, når dansk militært personel afgår ved døden eller kommer alvorligt til skade i tjenesten. Der foretages i hvert enkelt tilfælde en individuel undersøgelse, som har til formål at fastslå eller udelukke, om der er begået et strafbart forhold. Den militære retsplejelov, retsplejeloven og sundhedsloven m.fl. finder anvendelse i disse sager.

Auditørkorpset modtager bl.a. underretning i følgende tilfælde

- såfremt en ansat afgår ved døden og
- ved alvorlig personskade, dvs. hvor der er fare for liv og førlighed, herunder fare for varige mén.

Forsvarsministeriets cirkulæreskrivelse af 30. juni 2014 om behandling af erstatningssager i Forsvaret. jf. Kundgørelse for Forsvaret B.3-5, (KFF B. 3-5) (Cirkulære om underretning af Forsvarets Auditørkorps i arbejdsskadesager).

Det følger af Forsvarsministeriets cirkulæreskrivelse af 30. juni 2014 om behandling af erstatningssager i Forsvaret, at Auditørkorpset skal underrettes snarest muligt, hvis en ansat afgår ved døden. Det gælder også, hvis en ansat pådrager sig alvorlig personskade.

Auditørkorpset underrettes endvidere om en arbejdsskade, i andre tilfælde end de anførte, efter retningslinjerne i Kundgørelse for Forsvaret (KFF) B. 3-5, Forsvarsministeriets cirkulære af 27. april 1994 om underretning af Auditørkorpset i arbejdsskadesager. Auditørkorpset har til opgave at foretage bevissikring i erstatningssager.

Det følger i øvrigt af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 2 om retten til liv, at der må kræves en uafhængig undersøgelse af omstændighederne omkring soldaters mistænkelige dødsfald i tjenesten, og at de personer, som foretager undersøgelsen, bør være uafhængige af dem, der er implicerede i hændelsen.

Europarådets Rekommandation om menneskerettigheder inden for de væbnede styrker og undersøgelser vedr. dræbte og tilskadekomne danske soldater er nærmere beskrevet i udgivelsen *Den Militære Straffe- og*

Retsplejeordning, som kan findes på Auditørkorpsets hjemmeside www.fauk.dk.

Samarbejdet med Forsvarets havarikommissioner

Der er i Forsvaret fastlagt særskilte bestemmelsesgrundlag for håndtering af ulykker og etablering af havarikommissioner for hæren, søværnet og flyvevåbnet. Bestemmelsesgrundlagene fastlægger bl.a. rammerne for samarbejdet mellem havarikommissionerne og den militære anklagemyndighed i de tilfælde, hvor en hændelse/ulykke undersøges af både en nedsat havarikommission og af Auditørkorpset.

De militære havarikommissioners undersøgelser gennemføres overordnet set for at tilgodese sikkerhedsmæssige forhold, hvorimod Auditørkorpsets undersøgelse af et havari/en ulykke primært har til formål at afklare, om der er grundlag for at placere et strafferetligt ansvar. De militære havarikommissioners undersøgelsesarbejde og sagsbehandling foregår således adskilt fra en eventuel sideløbende strafferetlig undersøgelse, og oplysninger indsamlet til brug for en havarikommissions arbejde (interviews, rapporter mv.) må som udgangspunkt ikke overgives til Auditørkorpset til brug for en strafferetlig behandling.

Der er efter beretningsårets afslutning den 5. februar 2026 fremsat forslag (L 109) til ændring af lov om Forsvarets formål, opgaver og organisation mv., med henblik på at give forsvarsministeren mulighed for at fastsætte regler om fortrolighed af oplysninger, som indgår i undersøgelser, der foretages af Forsvarets havari- og undersøgelseskommissioner, når militære fartøjer, herunder militære luftfartøjer, er involveret i ulykker og havarier mv. Lovforslaget har til formål at sikre fortroligheden af de oplysninger, der indgår i de ovenfor nævnte kommissioner ved at sikre, at de personer, der er involveret i en undersøgelse, kan bidrage med alle relevante oplysninger uden bekymring for, at deres oplysninger vil blive videregivet til politiet eller til Auditørkorpset.

De militære havarikommissioner har en forpligtigelse til straks at underrette Auditørkorpset, såfremt de i forbindelse med undersøgelsesarbejdet får mistanke om, at der er begået strafbare forhold i forbindelse med ulykken.

Undersøgelser i 2025

Auditørkorpset har i beretningsåret foretaget undersøgelser af en række ulykkestilfælde. Eksempler herpå omtales nedenfor.

Eksempel 1 - Afgivelse af skud med personskade til følge (AU 2025/000206)

Alarmcentralen anmeldte den 6. februar 2025, at en kadet samme dag havde skudt sig selv i benet på en skydebane, og at politiet samt en ambulance var tilkaldt til stedet. Samtidig blev Militærpolitiet tilkaldt til stedet med henblik på at foretage gerningsstedundersøgelse og sikre pistolen. Skytten havde mange års erfaring i at skyde med andre pistoltyper og forklarede bl.a., at han under skydningen bar selvindkøbte handsker, som han vurderede var bedre end de handsker, som Forsvaret udleverede. Handskerne var på uheldstidspunktet delvist slidte. Den efterfølgende undersøgelse viste, at pistolen på uheldstidspunktet ikke var fejlbehæftet.

Arbejdstilsynet udstedte den 6. marts 2025 et strakspåbud til skolen om at arbejdet med håndtering af pistol SIG Sauer P320 i alle led udføres sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Arbejdstilsynet oplyste, at påbuddet f.eks. ville kunne efterkommes ved, at de handsker, som skal anvendes i felten og på skydebanen, indgår i sikkerhedsinstruksen, og at det derfor efterses, om de er forsvarlige at anvende i forbindelse med håndtering af pistolen. Dernæst om de sikkerhedsinstrukser, som sikringen af pistolen er forbundet med, overholdes eller bør suppleres med andre, eller om hylsterets udformning eventuelt kan være anderledes. Endelig kunne man f.eks. også risikovurdere selve pistoltypen og undersøge, om der har været andre ulykker som denne, eller om andre brancher benytter denne pistoltype og har lignende erfaringer.

Den indstillede Auditøren efterforskningen i sagen, idet der ikke var rimelig formodning om, at der var begået strafbart forhold.

Eksempel 2 – Tilskadekomst under gennemførelse af handlebane

(AU 2025/000344)

Forsvarets Operationscenter rettede den 5. marts 2025 telefonisk henvendelse om, at en konstabelev samme aften, under træning af indendørs bykamp i Brikby i øvelsesområdet ved Oksbøl, havde pådraget sig en operationskrævende skade, da han skulle kravle igennem et vindue, hvor hans ene fod gled, så han faldt ned over et skarpt stoleben/ryglænsstang, der perforerede hans beklædning. Selvom det ikke havde været hensigtsmæssigt, at en gummidup, som angiveligt skulle have siddet på stolebenet/ryglænsstangen, var faldet af, blev det ikke vurderet, at den omstændighed kunne medføre et strafferetligt

ansvar for nogen. Auditøren indstillede derfor efterforskningen i sagen den 11. april 2025.

Eksempel 3 – Tilskadekomst under øvelsesvirksomhed (AU 2025/000390)

Auditørkorpset modtog den 11. marts 2025 en særlig hændelsesmelding fra Forsvarets Operationscenter om, at en konstabel fra Ingeniørregimentet, under øvelsesvirksomhed i et øvelsesterræn, havde pådraget sig skader på ben, hofte og hoved, da han i forbindelse med etablering af en *feltbefæstet kampstilling* faldt ned i en løbegang/grupperum. Det blev lagt til grund, at sikkerhedsprocedurer var overholdt, og at der var givet relevant undervisning, ligesom konstablen havde erfaring med at lave feltbefæstning.

Auditøren indstillede den 26. juni 2025 efterforskningen i sagen, da det blev vurderet, at der ikke var nogen, som var strafferetligt ansvarlige for tilskadekomsten.

Eksempel 4 – Færdselsuheld med Piranha 5

(AU 2025/000848)

Auditørkorpset modtog den 14. april 2025 en særlig hændelsesmelding fra Forsvarets Operationscenter om et færdselsuheld med personskade i forbindelse med omskoling til Piranha 5. En overkonstabel af 1. grad var kursist og fungerede som vognkommandør fra tårnet på køretøjet. En instruktør på køretøjet stod i mandskabslugen bag ham.

Uheldet skete, da vognkommandøren så bagud for at orientere sig om bagvedkørende trafik. Han så derfor ikke, at de kørte under en lav bro, hvilket bevirkede, at han blev ramt i hovedet. Auditøren vurderede, at gældende sikkerhedsprocedurer var overholdt, og at der i løbet af dagen havde været et godt samarbejde mellem vognkommandøren og instruktøren, hvorunder de bl.a. havde passeret under flere broer.

Den 26. juni 2025 indstillede Auditøren derfor efterforskningen.

Eksempel 5 – Færdselsuheld med alvorlig tilskadekomst (AU 2025/001335)

Auditørkorpset modtog den 17. september 2025 en særlig hændelsesmelding om et færdselsuheld, hvor et åbent terrænkøretøj var væltet i et øvelsesterræn, og flere personer var kommet til skade. Herunder havde én person pådraget sig alvorlig hovedskade og knoglebrud, der medførte indlæggelse og operation. Det civile politi var indledningsvist blevet tilkaldt sammen med ambulance og bilinspektør. Auditørkorpset overtog efterfølgende efterforskningen fra politiet, da der var tale om en militær straffesag.

Sagen er fortsat under efterforskning.

9. Efterforskning af sager i internationale missionsområder og humanitær folkeret

Oversigt

Indledning

Statusaftaler og NATO SOFA mv.

Udtrykninger til udlandet

Sager ved de udsendte styrker i 2025

Den humanitære folkeret og undersøgelsespligten

Militærjuridiske rådgivere i Forsvaret

Indledning

En række af de sager, som Auditørkorpset undersøger, vedrører handlinger foretaget i udlandet. Det kan dreje sig om handlinger foretaget i de internationale missionsområder, hvor danske styrker er indsat, eller handlinger, der er foretaget under udstationering eller under internationale øvelser og lignende. Karakteren og antallet af de internationale sager hænger derfor sammen med det danske forsvars operationsmønster.

Statusaftaler og NATO SOFA mv.

Auditørkorpsets strafforfølgning af sager ved de udsendte styrker sker på baggrund af en såkaldt statusaftale, som regulerer kompetencen til at retsforfølge straffesager begået af f.eks. danske tropper, der er i udlandet som led i en international mission eller øvelse. Ofte sker Auditørkorpsets strafforfølgning i sådanne sager på baggrund af overenskomst af 19. juni 1951 mellem deltagerne i Den Nordatlantiske Traktat vedrørende status for deres styrker, den såkaldte NATO SOFA (Status of Force Agreement), som er gennemført i dansk ret ved lov. Ifølge NATO SOFA'en har landet, der modtager tropper fra et andet NATO-land, som hovedregel fuld jurisdiktion over disse inden for sit territorium, men aftalens artikel VII giver imidlertid, i et vist omfang, afsenderlandets militære myndigheder adgang til at udøve strafferetlig og disciplinær jurisdiktion i opholdslandet for overtrædelser, der er strafbare i afsenderlandet, for så vidt angår personer, som er undergivet afsenderlandets militære lovgivning.

Efter forhandlinger blev Danmark og USA i slutningen af 2023 enige om en bilateral forsvarssamarbejdsaftale - *Defense Cooperation Agreement (DCA)* - som i et vist

omfang supplerer NATO SOFA'en for så vidt angår amerikansk personel og militært materiel i Danmark, når aftalen, efter gennemførelse af danske såvel som amerikanske nationale implementerings-processer, træder i kraft.

Forsvarssamarbejdsaftalen betyder, at amerikansk personel og militært materiel kan stationeres på udvalgte danske militære områder i kortere eller længere periode.

Forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 1 og 2, fastsætter i hvilket omfang Danmark frafalder sin fortrinsret til at udøve straffemyndighed samt hvordan og hvornår et tilbagekald af frafaldelsen kan ske. Efter aftalens artikel 12, stk. 1, 2. pkt., gør Danmark brug af sin suveræne ret til at frafalde sin fortrinsret til at udøve straffemyndighed over medlemmer af de amerikanske styrker for ikke-tjenstlige lovovertrædelser på dansk territorium i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c. Efter aftalens artikel 12, stk. 1, 3. pkt., kan danske myndigheder, i konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark, vælge at tilbagekalde frafaldelsen ved afgivelse af en skriftlig erklæring over for de kompetente amerikanske myndigheder senest 30 dage efter modtagelse af underretningen om sagen.

I sommeren 2025 vedtog Folketinget Lov nr. 698 af 20. juni 2025 om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater som implementerer Forsvarssamarbejdsaftalen med USA i dansk ret. Det fremgår bl.a. af lovens § 2, at amerikanske militære myndigheder kan udøve disciplinær jurisdiktion i Danmark over for medlemmer af de amerikanske styrker i det omfang, det følger af forsvarssamarbejdsaftalen.

Desuden indeholder lovens § 8 en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter justitsministeren, efter forhandling med forsvarsministeren, kan fastsætte nærmere regler til gennemførelse af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12 og 13 vedrørende henholdsvis strafferetlig jurisdiktion, varetægt og adgang.

Bl.a. disse bestemmelser i loven trådte i kraft den 1. juli 2025, jf. Bekendtgørelse nr. 853 af 23. juni 2025 om ikrafttræden af visse bestemmelser i lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater og § 34, stk. 2, i lov om godkendelse og syn af køretøjer.

Auditørkorpsets jurisdiktion vil kun i sjældne tilfælde påvirkes af aftalen og den nye lovgivning, idet Auditørkorpset primært har jurisdiktion over dansk tjenstgørende militært personel inden for Forsvarsministeriets område.

Udrykninger til udlandet

I nogle af de internationale sager foretager Auditørkorpset udrykning til de konkrete missionsområder i forbindelse med efterforskningen. Det beror dog altid på en konkret vurdering af sagens karakter, hvorvidt der skal udsendes auditørpersonel til missionsområdet.

Generalauditørens retningslinjer for i hvilken type af sager, der som udgangspunkt normalt foretages udrykning, fremgår nærmere af GM 2/2020.

Den militære anklagemyndigheds efterforskning i de internationale missionsområder er nærmere beskrevet i udgivelsen *Den Militære Straffe- og Retsplejeordning* som kan findes på Auditørkorpsets hjemmeside www.fauk.dk.

Auditørkorpset har ikke foretaget udrykninger til missionsområder i beretningsåret.

Militær straffelov

» § 3. Loven finder anvendelse på lovovertrædelser, der begås i og uden for den danske stat«

Sager ved de udsendte styrker i 2025

Danmark har i beretningsåret bl.a. udsendt personel til den internationale bevogtningsstyrke Kosovo Force (KFOR) samt et troppebidrag til Letland, som bidrager til at sikre NATOs østlige flanke (NFP Letland).

Der har i beretningsåret været 10 sanktioner ved de udsendte styrker. I beretningsåret har der bl.a. været sanktioner for beruselse efter militær straffelovs § 20 samt grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, ved indsættelse af privat SIM-kort i sin tjenestetелефon og anvendelse heraf til opkald i strid med reglerne. I modsætning til sidste år har der ikke været tilfælde af sanktioner i anledning af krænkende eller kønskrænkende adfærd.

Eksempler på sager fremgår i relevant omfang af beretningens øvrige afsnit om sanktioner.

Særligt om færdselsforseelser i udlandet

Den danske færdselslov gælder ikke i udlandet. Under tjeneste i internationale missioner mv. træder militære bestemmelser vedr. regulering af lokale færdselsforhold i stedet for bestemmelserne i færdselsloven. Overtrædelse af de pågældende bestemmelser kan behandles efter militær straffelovs § 27 om grov pligtforsømmelse, jf. FKOBST O.096-3, Bestemmelser for indsættelse i internationale operationer mv.

Den humanitære folkeret og undersøgelsespligt

Der består i visse situationer en folkeretlig forpligtelse, herunder i medfør af den Europæiske Menneskerettighedskonvention, for Auditørkorpset til at indlede en uafhængig og effektiv undersøgelse.

Den militære anklagemyndighed undersøger således sager om mulige overtrædelser af den humanitære folkeret, herunder mulige civile tab, indberetninger om potentielle overgreb begået af andre landes myndigheder og mulig urigtig rapportering i forbindelse med tilbageholdte.

Der har ikke i beretningsåret været indledt efterforskning i sager vedr. overtrædelse af den humanitære folkeret.

Auditørkorpset har dog tidligere undersøgt en lang række sager om særlige hændelser i forbindelse med danske styrkers udsendelse til bl.a. Afghanistan, herunder mulige civile tab i dette missionsområde.

Under tjeneste i missionsområder kan danske soldater også blive vidner til overtrædelser af den humanitære folkeret eller andre ulovligheder, som begås af allierede styrker eller af modpartens styrker. Danske soldater har bl.a. i henhold til Forsvarskommandoens bestemmelse om militærmanual om folkeret for danske væbnede styrker i internationale militære operationer (FKOBST O.007-1) en udvidet pligt til om muligt at gribe ind over for, og under alle omstændigheder ad kommandovejen at melde om alle overtrædelser af f.eks. den humanitære folkeret, som observeres i forbindelse med tjenesten.

Der kan herom nærmere henvises til tidligere årsberetninger og publikationen *Den Militære Straffe- og Retsplejeordning*.

Den militærjuridiske rådgiverordning i Forsvaret

Danmark er ifølge folkeretten forpligtet til at sikre, at juridiske rådgivere i nødvendigt omfang er til rådighed med henblik på at vejlede militære chefer i humanitærretlige spørgsmål.

Efter artikel 82 i Tillægsprotokol I til Genèvekonventionerne skal juridiske rådgivere være til

rådighed med henblik på at vejlede militære chefer på passende niveau vedr. anvendelsen af den humanitære folkeret og den instruktion, som de væbnede styrker skal have herom.

**»Artikel 82
Juridiske rådgivere i de væbnede styrker**

De Høje Kontraherende Parter skal til enhver tid, og de stridende Parter under en væbnet konflikt, sikre, at juridiske rådgivere er til rådighed, når det er nødvendigt, med henblik på at vejlede militære ledere på passende niveau vedrørende anvendelsen af Konventionerne og denne Protokol og vedrørende den behørig instruktion, der skal gives de væbnede styrker om dette spørgsmål«

Tillægsprotokol I af 18. juni 1977 til Genève-konventionerne af 12. august 1949 vedr. beskyttelsen af ofre i internationale væbnede konflikter.

I beretningsåret var der 15 fastansatte militærjuridiske rådgivere i Forsvaret: 10 ved Forsvarskommandoen, én ved hver af hærens to brigader samt én ved henholdsvis Militærpolitiet, Hærens Efterretningscenter og Specialoperationskommandoen.

De militærjuridiske rådgiveres primære opgave er at rådgive militære chefer om anvendelsen af humanitær folkeret mv. i planlagte og aktuelle militære operationer, ligesom de med henblik herpå deltager i operationsplanlægning og i militære øvelser for at vurdere juridiske spørgsmål i forbindelse hermed.

Herudover bidrager de militærjuridiske rådgivere til undervisningen i humanitær folkeret og andre juridiske spørgsmål i Forsvaret generelt, herunder ikke mindst i forbindelse med den missionsorienterede uddannelse, som gennemføres af Forsvarets enheder, inden de bliver udsendt i internationale operationer.

Ved Danmarks ratifikation af Tillægsprotokollen i 1982 blev ansvaret for denne rådgivning pålagt Auditørkorpset. Med henblik på at styrke den ekspertise, som den militære chef skal have til sin rådighed for at løse et stigende antal juridiske spørgsmål, besluttede Forsvarsministeriet i 1997 at oprette en særlig militærjuridisk rådgiverordning i Forsvaret.

Forsvarsministeriet iværksatte i 2019 en proces omkring revision af den militærjuridiske rådgiverordning.

Militærjuridiske rådgivere udsendt til internationale operationer

Et vigtigt arbejdsområde for militærjuridiske rådgivere har fra begyndelsen været deltagelse i udsendelser til

internationale militære operationer, hvor danske styrker har deltaget.

Under udsendelse vil den militærjuridiske rådgiver bl.a. rådgive militære chefer om anvendelsen af den humanitære folkeret og om reglerne for magtanvendelse. Den militærjuridiske rådgiver yder bistand i form af både konkret rådgivning af staben under planlægning af militære operationer og undervisning af soldaterne.

Under løsningen af konkrete militære opgaver er det den militærjuridiske rådgivers rolle at forholde sig til de juridiske udfordringer, der måtte opstå, mens operationerne pågår. Opgaverne under udsendelse kan ud over den traditionelle folkeretlige rådgivning bestå i en række andre opgaver inden for området *operational law* (OPLAW), som f.eks. anden juridisk gennemgang af operationsplanlægning, undervisning i direktiver for magtanvendelse, forhandling af og rådgivning om indholdet af internationale aftaler og behandling af erstatningskrav rettet mod danske udsendte styrker.

I 2025 har én militærjuridisk rådgiver forrettet tjeneste ved den internationale mission Forward Land Forces i Letland.

10. Supplerende oplysninger om sager omtalt i tidligere beretninger

Oversigt

Sager omtalt i Årsberetningen 2024
Afsluttede ankesager i landsretterne og Højesteret i 2025
Verserende ankesager i landsretterne og Højesteret i 2026

Sager omtalt i Årsberetningen 2024

Nedenfor følger supplerende oplysninger vedr. en række sager omtalt i Årsberetningen 2024. Sagerne er anført i kronologisk rækkefølge i forhold til afgørelses-tidspunktet.

Sag 1 – Årsberetningen 2024, side 58 Uheld under kørsel i Letland

(AU 2024/001130)

Auditørkorpset modtog i september 2024 en anmeldelse om en arbejdsulykke i Letland, hvor et infanterikampkøretøj var kørt ind i en sandbunke, hvorved 7-8 personer havde pådraget sig personskade i form af bl.a. hjernerystelser og flænger i baghovedet.

Efterforskningen blev indstillet i januar 2025, idet der ikke var rimelig formodning om, at der var begået strafbart forhold. Sagen blev oversendt til disciplinarchefen.

Sag 2 – Årsberetningen 2024, side 58 Uheld med røghåndbombe

(AU 2024/001481)

Auditørkorpset modtog i november 2024 en anmeldelse om en mulig fejlhåndtering af en røgbombe, der i et militært øvelsesterræn utilsigtet var gået af i hånden på en overkonstabel, som pådrog sig 2. og 3. grads forbrændinger.

Auditøren indstillede efterforskningen i sagen den 5. februar 2025, idet der ikke var rimelig formodning om, at der var begået strafbart forhold.

Sag 3 – Årsberetningen 2024, side 55 Spirituskørsel med en promille på 1,13 Vestre Landsret, ankedom af 25. februar 2025

(AU 2023/002049)

En sergent blev af landsretten idømt en bøde på 23.000 kr. og en betinget frakendelse af førerretten for spirituskørsel.

Sagen er omtalt i afsnittet om sanktioner for overtrædelse af færdselsloven.

Sag 4 – Årsberetningen 2024, side 11 f. Efterforskning af mulig arbejdsulykke

(AU 2024/001161)

Auditørkorpset indstillede i marts 2025 efterforskningen i en sag vedr. en episode i et øvelsesterræn, hvor en gruppe soldater under øvelse sad fast i et kloakrør.

Sagen er beskrevet i afsnittet om sager afsluttet uden tiltale.

Sag 5 – Årsberetningen 2024, side 67 Verbale trusler om at dræbe

Vestre Landsret, ankedom af 31. marts 2025

(AU 2023/002066)

En mandlig værnepligtig blev idømt 20 dages betinget fængsel for at have fremsat trusler i forbindelse med en fest på militært område.

Sagen er beskrevet i afsnittet om sanktioner for overtrædelse af straffeloven og i afsnittet om eksempler på frifindelse i enkeltstående forhold.

Sag 6 – Årsberetningen 2024, side 66 f. Frifindelse for tyveri af el

Vestre Landsret, ankedom af 9. maj 2025

(AU 2023/000938)

En kaptajn blev frifundet for tyveri af el ved at have trukket strøm fra en kaserne i forbindelse med afholdelse af et civilt arrangement.

Sagen er beskrevet i afsnittet vedr. frifindende domme.

Sag 7 – Årsberetningen 2024, side 12 Vådeskud med tungt maskingevær

(AU 2024/001420 og 2025/000693)

To sergentelever vedtog i maj 2025 en bøde hver på 3.000 kr. for grov pligtforsømmelse, jf. militær straffelovs § 27, stk. 1, ved på en øvelsesplads på en kaserne i forbindelse med omskoling til tungt maskingevær at have afgivet skud mod skiveopstillingen, selvom de havde fået ordre om at holde pause, hvorved en tredje sergentelev blev udsat for fare. Der skete ingen personskade.

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet om grov pligtforsømmelse efter § 27.

Sag 8 – Årsberetningen 2024, side 10 f.
 Frifindelse for bedrageri i forbindelse med indkøb af indbogenstande til tjenestebolig
 Retten i Esbjerg, dom af 27. maj 2025
 (AU 2024/000379)
 En premierløjtnant blev i byretten frifundet for at have begået bedrageri i forbindelse med indkøb af indbogenstande til sin tjenestebolig.

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet om frifindende domme.

Sag 9 – Årsberetningen 2024, side 66
 Korporal frifundet for krænkende behandling af konstabelelever
 Østre Landsret, anke dom af 2. juni 2025 (Retten i Nykøbing F., dom af 21. marts 2024)
 (AU 2023/001577)
 En korporal blev af landsretten frifundet for krænkende behandling af to konstabelelever.

Sagen er beskrevet i afsnittet om frifindende domme.

Sag 10 – Årsberetningen 2024, side 66
 Hjemtagelse af skydevåben uden tilladelse
 Vestre Landsret, anke dom af 25. juni 2025
 (AU 2022/000631 m.fl.)
 Landsretten frifandt en oversergent for pligtforsømmelse af særlig grov karakter ved at have taget flere skydevåben med hjem fra sit tjenestested.

Sagen er beskrevet i afsnittet vedr. frifindende domme.

Sag 11 – Årsberetningen 2024, side 11
 Misbrug af køretøj i forbindelse med tjenesterejser
 (AU 2024/001029)
 En orlogskaptajn vedtog en bøde på 5.000 kr. for grov pligtforsømmelse ved bl.a. at have benyttet en personbil tilhørende Forsvaret til uautoriseret kørsel til Venedig.

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet vedr. sanktioner for overtrædelse af militær straffelov.

Sag 12 – Årsberetningen 2024, side 64
 Mulig svindel i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Retten i Glostrup, dom af 2. juli 2025

(AU 2020/000349 m.fl.)

En seniorsergent ansat i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse blev af byretten frifundet for stillingsmisbrug og grov pligtforsømmelse ved at have bestilt sit eget firma til at udføre opgaver for Forsvaret. Auditørkorpset har anket sagen til landsretten.

Sagen er nærmere beskrevet i afsnittet nedenfor om verserende ankesager.

Sag 13 – Årsberetningen 2024, side 11
 Kønskrænkende adfærd og vold i forbindelse med en sommerfest

Retten i Holstebro, dom af 12. september 2025

(AU 2024/000893 m.fl.)

En oversergent blev idømt 20 dages betinget fængsel for vold, grov pligtforsømmelse, respektstridig opførsel og blufærdighedskrænkelse begået på en kaserne i forbindelse med en sommerfest.

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet vedr. sanktioner for overtrædelse af straffeloven.

Sag 14 – Årsberetningen 2024, side 53
 Voldtægt og gentagen krænkende adfærd
 Østre landsret, anke dom af 26. september 2025

(AU 2024/000053 m.fl.)

Højesteret afsagde dom i sagen den 11. juni 2026.

Sagen er uddybende beskrevet nedenfor i afsnittet om verserende ankesager.

Sag 15 – Årsberetningen 2024, side 40
 Bestikkelse

Højesteret, anke dom af 15. oktober 2025 (Københavns Byrets dom af 27. maj 2021 og Østre Landsrets anke dom af 13. november 2024)

(AU 2019/001750 m.fl.)

En tidligere ansat ved Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI) blev i byretten og landsretten idømt 10 dages betinget fængsel for bestikkelse ved uberettiget at have modtaget en middag på Restaurant Kong Hans Kælder.

Højesteret stadfæstede den 15. oktober 2025 landsrettens dom.

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet ovenfor vedr. sanktioner for overtrædelse af straffeloven.

Sag 16 – Årsberetningen 2024, side 65

Misbrug af køretøjer og materiel

Retten i Esbjerg, dom af 17. november 2025

(AU 2023/001649 (og 2023/001887))

En chefsergent blev idømt 14 dages fængsel for brugstyveri af motorkøretøj tilhørende Forsvaret til

afhentning af værktøj til privat brug. Han blev frifundet for mandatsvig, bedrageri og grov pligtforsømmelse.

Sagen er beskrevet i afsnittet ovenfor vedr. sanktioner for overtrædelse af straffeloven.

Sag 17 – Årsberetningen 2024, side 66
Vold

Østre Landsret, ankedom af den 24. november 2025
(AU 2023/000723)

En overkonstabel blev idømt en betinget fængselsstraf på 20 dage for vold begået mod en anden overkonstabel.

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet vedr. sanktioner for overtrædelse af straffeloven.

Sag 18 – Årsberetningen 2024, side 55
Voldtægt begået på kaserne

Østre Landsret, ankedom af 2. december 2025
(AU 2024/000052)

En konstabelelev blev fundet skyldig i voldtægt begået på en kaserne i forbindelse med en fest.

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet ovenfor om sanktioner for overtrædelse af straffeloven.

Sag 19 – Årsberetningen 2024, side 10
Vold og drugging i forbindelse med en udnævnelsesfest

Retten på Frederiksberg, dom 19. januar 2026
(AU 2024/000224 m.fl.)

En kadet blev i byretten idømt en bøde på 2.500 kr. for grov pligtforsømmelse og vold mod to andre kadetter. Tiltalte var straffri for voldsforholdene, jf. straffelovens § 16, stk. 1, idet han på gerningstidspunktet var at betragte som sindssyg eller i en tilstand, der kan sidestilles hermed.

Afsluttede ankesager i landsretterne og Højesteret i 2025

Sagerne er anført i kronologisk rækkefølge i forhold til afgørelsestidspunktet.

Sag 1 – Årsberetningen 2024, side 55
Spirituskørsel med en promise på 1,13
Vestre Landsret, ankedom af 25. februar 2025
(AU 2023/002049)

Sagen er omtalt i afsnittet om sanktioner for overtrædelse af færdselsloven.

Sag 2 – Årsberetningen 2024, side 67
Verbale trusler om at dræbe
Vestre Landsret, ankedom af 31. marts 2025
(AU 2023/002066)

Sagen er omtalt i afsnittet vedr. sanktioner for overtrædelse af straffeloven.

Sag 3 – Årsberetningen 2024, side 66 f
Frifundet for tyveri af el
Vestre Landsret, ankedom af 9. maj 2025
(AU 2023/000938)

Sagen er beskrevet i afsnittet om frifindende domme.

Sag 4 – Årsberetningen 2024, side 66
Korporal frifundet for krænkende behandling af konstabelelev
Østre Landsret, ankedom af 2. juni 2025
(AU 2023/001577)

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet om frifindende domme.

Sag 5 – Årsberetningen 2024, side 66
Hjemtagelse af skydevåben uden tilladelse
Vestre Landsret, ankedom af 25. juni 2025
(AU 2022/000631 m.fl.)

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet om frifindende domme.

Sag 6 – Årsberetningen 2024, side 40
Bestikkelse i form af modtagelse af luksusmiddag
Højesteret, ankedom af 15. oktober 2025
(AU 2019/001750 & 2021/001575)

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet om sanktioner for overtrædelse af straffeloven.

Sag 7 – Årsberetningen 2024, side 55
Voldtægt begået på kaserne
Østre Landsret, ankedom af 2. december 2025
(AU 2024/000052)

En konstabelelev blev fundet skyldig i voldtægt begået på en kaserne i forbindelse med en fest.

Sagen er uddybende beskrevet i afsnittet om sanktioner efter straffeloven.

Verserende ankesager i landsretterne og Højesteret 2026

Sagerne er anført i kronologisk rækkefølge i forhold til afgørelsestidspunktet for den ankede dom.

Sag 1 – Misbrug af firmakort
Retten i Nykøbing Falster, dom af 8. januar 2025
(AU 2024/001129 + 2024/001162)
Auditørkorpset modtog i september 2024 en anmeldelse fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse om uautoriseret brug af et firmahæftende betalingskort,

idet en oversergent uberettiget havde anvendt betalingskortet til at foretage en kontanthævning på 5.000 kr., der ikke havde direkte sammenhæng med en tjenesterejse eller i øvrigt var tjenstligt begrundet.

Oversergenten blev i byretten fundet skyldig i mandatsvig efter straffelovens § 280, nr. 1, og grov pligtforsømmelse, jf. militær straffelovs § 27, stk. 1, og blev idømt 14 dages betinget fængsel.

Tiltalte har anket dommen til Østre Landsret, hvor sagen afventer berømmelse.

Sag 2 – Uberettiget brug af bolig

Retten i Næstved, dom af 26. marts 2025

(AU 2024/000606 m.fl.)

En divisionschef ved Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse indgav i april 2024 anmeldelse til Auditørkorpset om, at en oversergent i en periode på ca. ni måneder var flyttet uretmæssigt ind i en tom bolig på et depotområde i Korsør, hvor han tillige uden tilladelse forbrugte el, gas og vand.

Oversergenten blev idømt 50 dages betinget fængsel for husfredskrænkelser, tyveri og stillingsmisbrug.

Tiltalte har anket dommen til Østre Landsret, hvor sagen afventer berømmelse.

Sag 3 – Arealpleje – Mulig svindel i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Retten i Glostrup, dom af 2. juli 2025

(AU 2020/000349 og 2021/001658 og 2021/002588)

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse indgav i februar 2020 en anmeldelse til Auditørkorpset om, at en seniorsergent ansat ved styrelsen havde leveret ydelser til styrelsen gennem sit private firma.

Seniorsergenten blev sigtet for stillingsmisbrug efter straffelovens § 155 og grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, ved at have bestilt sit eget firma til at udføre opgaver for Forsvaret, selvom et andet firma havde vundet udbuddet på opgaverne samt for at have bevirket, at de fakturaer, som hans eget firma udskrev for opgaverne, blev godkendt til betaling, hvorved sigtedes firma fik udbetalt lidt over 400.000 kr. ekskl. moms.

Sagen blev den 2. juli 2025 - efter flere omberømmelser som følge af bl.a. tiltaltes sygemelding - hovedforhandlet i byretten. Retten lagde til grund, at seniorsergenten havde overtrådt forvaltningslovens og Forsvarets interne regler om habilitet ved at medvirke til, at hans eget firma blev tildelt opgaver for Forsvaret. Retten fandt, at der var tale om forsætlig pligtforsømmelse. Retten fandt imidlertid ikke, at overtrædelsen af habilitetsreglerne havde en sådan

grovhed, at han havde overtrådt straffelovens § 155 om stillingsmisbrug eller militær straffelovs § 27, stk. 1. Seniorsergenten blev derfor frifundet.

Auditørkorpset har anket dommen til Østre Landsret. Sagen afventer berømmelse i landsretten.

Sagen er omtalt i Årsberetningen 2024, side 64 f.

Sag 4 – Tyveri fra kantine

Retten på Bornholm, dom af 12. september 2025

(AU 2025/000165 + 2025/000166)

Auditørkorpset modtog den 29. januar 2025 en anmeldelse fra en bataljonschef om tyveri fra kantinen på en kaserne. Det var ved kameraovervågning således konstateret, at en konstabel og en sergent ved selvbetjeningskasserne begge havde betalt et mindre beløb, end de havde taget mad og drikke for.

De blev af byretten begge fundet skyldige i tyveri og idømt hver 4 dagbøder á 125 kr.

Dommen er med Procesbevillingsnævnets tilladelse anket af begge domfældte til Østre Landsret, hvor sagen afventer berømmelse.

Sag 5 – Blufærdighedskrænkelser

Retten i Hjørring, dom af 17. september 2025

(AU 2024/000584 + 2024/001464)

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse indgav i april 2024 en anmeldelse til Auditørkorpset om kønskrænkende adfærd begået af en chefsergent over for en kvindelig medarbejder, som chefsergenten var leder for.

Seniorsergenten blev af byretten idømt 14 dages betinget fængsel for blufærdighedskrænkelser efter straffelovens § 232 og grov pligtforsømmelse ved på et værelse i Borrilejren at have skubbet forurettede bagover på en seng, hvorefter han lagde sig oven på hende og fastholdt hende, mens han kyssede hende. Han blev endvidere dømt til at betale torterstatning til forurettede på 8.000 kr.

Sagen er anket til Vestre Landsret af domfældte og er berømmet til hovedforhandling den 16. marts 2026.

Sag 6 – Voldtægt

Østre Landsret, ankesdom af 26. september 2025 (Københavns byrets domme af hhv. 14. februar 2024 og 26. september 2024)

(AU 2024/000053, AU 2021/000609 & AU 2021/001606)

En seniorsergent blev ved dom afsagt af Københavns Byret den 14. februar 2024 fundet skyldig i blufærdighedskrænkelser og vold efter straffelovens §§ 232 og 244 samt overtrædelse af militær straffelovs §§ 18 og 27 ved at have udsat underordnet personel for

gentagen krænkende og kønskrænkende adfærd. Seniorsergenten ankede sagen til landsretten.

Seniorsergenten blev endvidere ved Københavns Byrets dom af 26. september 2024 frifundet for voldtægt (dissens). Auditørkorpset ankede sagen til landsretten.

Østre Landsret bestemte ved kendelse af 4. november 2024, at de to ankesager skulle behandles sammen ved landsretten. Ved Østre Landsrets dom af 26. september 2025 blev seniorsergenten fundet skyldig i voldtægt og voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje. Han blev herudover fundet skyldig blufærdighedskrænkelse og vold samt overtrædelse af militær straffelovs §§ 18 og 27, stk. 1, og blev idømt en samlet straf på fængsel i 1 år og 9 måneder.

Procesbevillingsnævnet meddelte i december 2025 seniorsergenten tilladelse til at anke landsrettens afgørelse til Højesteret for så vidt angår den del af sagen, der vedrører voldtægt og voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje.

Sagen blev endeligt afgjort i Højesteret den 11. juni 2026, hvor den pågældendes straf blev skærpet til 2 års fængsel.

Højesteret fastslog på baggrund af sagens faktiske omstændigheder – herunder navnlig, at voldtægten blev begået af en seniorsergent over for en ganske ung værnepligtig og fandt sted på den pågældende kaserne – at straffen for voldtægtsforholdet og de øvrige forhold skulle forhøjes til fængsel i 2 år.

**Sag 7 - Mandatsvig og stillingsmisbrug
Retten i Viborg, dom af 20. november 2025
(AU 2024/000513 m.fl.)**

Auditørkorpset modtog i april 2024 en anmeldelse fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse om, at en seniorsergent i en femårig periode havde udlejet et våbenrum på en flyvestation til Midt- og Vestjyllands Politi og i perioden modtaget i alt ca. 74.000 kr. i lejeindtægt. Våbenrummet var stillet gratis til rådighed af Forsvaret for en idrætsforening på flyvestationen, og seniorsergenten havde indgået udlejningsaftalen på vegne af idrætsforeningen, som han var en del af. Seniorsergenten overførte imidlertid løbende lejeindtægten til sin private konto. Herudover havde seniorsergenten i seks tilfælde booket skydebaner, således at idrætsforeningen og andre civile idrætsforeninger kunne anvende dem uden at betale leje herfor.

Seniorsergenten blev i byretten idømt 60 dages betinget fængsel for mandatsvig efter straffelovens § 280, nr. 1, for ikke under 65.000 kr. i forholdet vedrørende udlejningen af våbenrummet, men blev frifundet for stillingsmisbrug efter straffelovens § 155, 1. og 2. pkt. og grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27 i relation til booking af skydebaner.

Tiltalte har anket sagen til Vestre Landsret, hvor den afventer berømmelse.

11. Generalauditørens personvurderinger i hjemmeværnssager

Oversigt

Indledning

Hjemmeværnets organisation

Optagelse i Hjemmeværnet

Generalauditørens personvurderingssager

Konkrete sager i beretningsåret

Eksempler på udtalelser i hjemmeværnssager i beretningsåret

Indledning

Generalauditøren yder bistand til hjemmeværnsmyndighederne i form af en strafferetlig vurdering af ansøgere til og medlemmer af Hjemmeværnet i forbindelse med, at disse er sigtet for eller dømt for strafbare forhold. Generalauditørens bistand til hjemmeværnsmyndighederne udgør et væsentligt område inden for Auditørkorpsets opgaver uden for strafferetsplejen.

Generalauditariatet holder sig løbende orienteret om Hjemmeværnets virke og om Hjemmeværnets opgavevaretagelse, f.eks. ved tjenestestedsbesøg i relation til oprettelse og bevogtning af et midlertidigt militært område. I 2025 har Generalauditariatet således besøgt hærhjemmeværnet i Hjemmeværnsdistrikt København på Svanemøllen Kaserne og afholdt seminar med oplæg fra marinehjemmeværnet om dets virke.

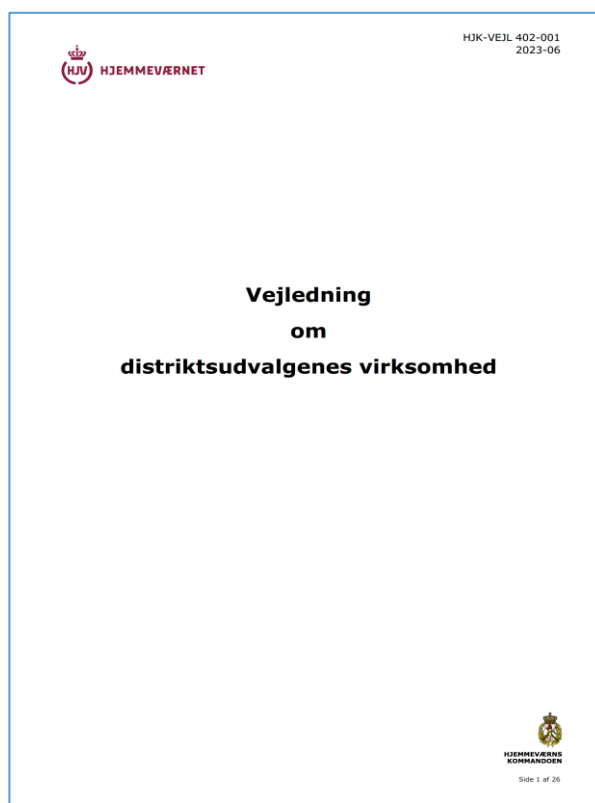
Hjemmeværnets organisation

Hjemmeværnet er en frivillig, militær beredskabsorganisation. Hjemmeværnskommandoen er Hjemmeværnets øverste myndighed. Herunder består Hjemmeværnet af Hjemmeværnsskolen, Marinehjemmeværnet, Flyverhjemmeværnet og Hærhjemmeværnet. Hærhjemmeværnet er inddelt i Landsdelsregion Vest og Landsdelsregion Øst. Hver region er inddelt i seks hærhjemmeværnsdistrikter, som geografisk svarer til landets politikredse, bl.a. fordi Hjemmeværnet i dag løser mange opgaver for politiet.

Der er i alt 18 værnssfælles distriktsudvalg fordelt med et til to udvalg ved hvert af de 12 hærhjemmeværnsdistrikter, hvor de er administrativt forankret. Medlemmerne af de enkelte distriktsudvalg mødes 10-12 gange om året og behandler de indkomne ansøgninger om optagelse i Hjemmeværnet.

Formanden for et distriktsudvalg udpeges af Forsvarsministeriet efter indstilling af den kommitterede for hjemmeværnet. Distriktsudvalgets øvrige medlemmer udpeges af Forsvarsministeriet efter indstilling fra hver af landets kommunalbestyrelser, jf. cirkulære om hjemmeværnets distriktsudvalg, § 3, stk. 2.

Hjemmeværnskommandoen har den 1. juni 2023 udstedt en vejledning om distriktsudvalgenes virksomhed med henblik på at orientere og vejlede udvalgene om opgaverne og ansvaret i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om optagelse i Hjemmeværnet.

HJK-VEJL 402-001 af 1. juni 2023.

Optagelse i Hjemmeværnet

Som udgangspunkt kan mænd og kvinder, som er fyldt 18 år, optages som frivillige i Hjemmeværnet, forudsat at de har dansk indfødsret. De skal endvidere, for at være egnede til tjenesten i Hjemmeværnet, som udgangspunkt være bosiddende i landet og være værdig til den agtelse og tillid, som tjenesten forudsætter. Det følger af § 7 i hjemmeværnsloven.

Hjemmeværnsloven

»§ 7. Som frivillige i hjemmeværnet kan optages mænd og kvinder, som er fyldt 18 år, og som

- 1) har dansk indfødsret, jf. dog stk. 2,
- 2) er egnede til tjeneste i hjemmeværnet,
- 3) er bosiddende her i landet, jf. dog stk. 2, og som
- 4) er værdige til den agtelse og tillid, som tjenesten forudsætter.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan tillade, at en person, der ikke har dansk indfødsret eller ikke er bosiddende her i landet, kan optages som frivillig i hjemmeværnet, når særlige omstændigheder taler derfor, og det ikke strider mod overenskomst med fremmed stat.«

Bekendtgørelse nr. 198 af 9. februar 2007 af lov om hjemmeværnet.

Hjemmeværnets distriktsudvalg, som er uvildige og uafhængige organer, træffer afgørelse om optagelse af frivillige i Hjemmeværnet på baggrund af indstilling afgivet af Personelkommandoen (PKOM).

PKOM indhenter ved behandling af alle ansøgninger oplysninger om, hvorvidt personen er registreret i Det Centrale Kriminalregister. Er dette tilfældet, anmodes politiet om yderligere oplysninger. Alle oplysninger sendes til Generalauditøren, som på baggrund heraf udarbejder en begrundet udtalelse, der indeholder en vurdering af, om ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering er egnet til at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet. Læs nærmere herom i afsnittet straks nedenfor.

Ved vurderingen lægges der vægt på, om udlevering af våben vil kunne udgøre en risiko for misbrug af våbnet (farlighed) samt om tidligere straffe har betydning for den pågældendes værdighed. Udtalelsen sendes til distriktsudvalget.

Distriktsudvalget sørger for at foretage den fornødne oplysning af sagen, herunder at indhente oplysninger fra relevante myndigheder, som skal bruges til en vurdering af ansøgerens egnethed. Kommandolægen vurderer ligeledes ansøgerens egnethed. Distriktsudvalget træffer endelig afgørelse om en ansøgers optagelse på baggrund af de indhentede oplysninger, hvis ansøgeren opfylder de fastsatte krav i hjemmeværnsloven. Disse afgørelser kan ikke påklages.

Generalauditørens personvurderingssager

Indledning

Generalauditøren foretager en strafferetlig vurdering af ansøgere til og medlemmer af Hjemmeværnet, såfremt disse er sigtet eller sanktioneret for strafbare forhold. Vurderingen sker på baggrund af en rapport fra 1990 fra Forsvarsministeriets styringsgruppe om et forbedret vurderingssystem i visse personelsager. Det nuværende

kontrollsystem vedr. frivillige medlemmer af Hjemmeværnet blev etableret med virkning fra 1. januar 1992 med henblik på at øge sikkerheden vedr. de personer, der som frivillige medlemmer af Hjemmeværnet kan få udleveret skydevåben.

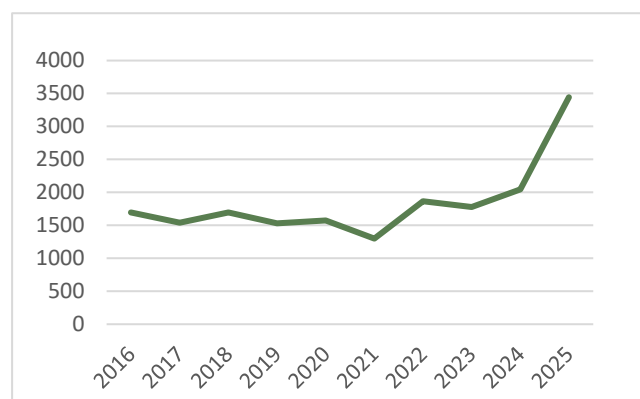
Politiets Administrative Center (PAC) har ansvaret for at sende afgørelser og akter til brug for den strafferetlige vurdering til Generalauditøren. Det Centrale Kriminalregister er i dag således en del af PAC.

Der kan erfaringsmæssigt medgå nogen tid med fremsendelse af akter og afgørelser fra PAC til Generalauditøren. Dette sker navnlig i sager, hvor en sag vedrørende et medlem, der er registreret med en sigtelse, skal afgøres ved domstolene. Dette kan ligeledes være tilfældet i sager, hvor en ansøger er sigtet for et forhold, der skal færdigefterforskes og evt. afgøres ved domstolene.

Det kan endvidere erfaringsmæssigt give anledning til en forøget sagsbehandlingstid, hvis PAC skal indhente konkrete afgørelser fra politikredsene til brug for fremsendelsen til Generalauditøren. Sagsbehandlingstiden i PAC har selvsagt også betydning for den samlede sagsbehandlingstid for afgivelse af Generalauditørens udtalelse.

Generalauditoriatet er i løbende dialog med PAC med henblik på optimering af samarbejdet og sagsbehandlingstiden for politiets fremsendelse af straffesagsakter til Generalauditøren.

Generalauditoriatet vurderer herudover løbende praksis og interne retningslinjer for behandling af hjemmeværnsager, afholder årlige møder med hjemmeværnsledelsen og distriktsudvalgene med henblik på erfaringsudveksling og gennemfører tjenestestedsbesøg for at holde sig orienteret om Hjemmeværnets virke mv.

Figur 12. Det samlede antal ansøgere til Hjemmeværnet 2016-2025.

Kilde: PKOM.

Medlemmer

Hvis et *medlem* af Hjemmeværnet registreres med strafbare forhold i Det Centrale Kriminalregister, vurderer politiet i henhold til databeskyttelsesreglerne, i hvilket omfang der skal ske underretning til Hjemmeværnet. I de tilfælde, hvor denne underretning gives, sendes den strafferetlige afgørelse eller sagens akter til Generalauditøren, der her fungerer som konsulent for hjemmевærnsmyndighederne.

Generalauditoriatet foretager herefter en konkret vurdering af sagens strafferetlige elementer og afgiver på den baggrund en udtalelse om det pågældende medlems egnethed til fortsat at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet.

Generalauditoriatet afgiver en udtalelse, hvorefter medlemmet kan være "egnet" (positiv udtalelse), "muligt egnet" (forbeholden positiv udtalelse) eller "uegnet" (negativ udtalelse). Vurderingen af en person som "muligt egnet" angiver, at hjemmевærnsmyndighederne på baggrund af de indberettede oplysninger bør have skærpet opmærksomhed med den pågældendes medlemskab. Den endelige afgørelse om medlemskab træffes dog ikke af Generalauditøren, men af hjemmевærnsmyndighederne.

Ansøgere

Proceduren er den samme, når der er tale om *ansøgere* til Hjemmeværnet. Der vil dog her altid på forhånd foreligge et samtykke fra den pågældende ansøger til at indhente oplysninger hos politiet.

PKOM anmoder i ansøgningssager politiet om at sende relevante akter til Generalauditøren. Den endelige afgørelse om optagelse i Hjemmeværnet træffes af vedkommende distriktsudvalg. Distriktsudvalget modtager, foruden Generalauditørens udtalelse, ligeledes akterne fra de straffesager, der har dannet grundlag for udtalelsen.

Kriterier for egnethedsvurderingen

Der anvendes to kriterier i forbindelse med Generalauditørens egnethedsvurdering – et farlighedskriterium og et værdighedskriterium.

I farlighedsvurderingen indgår bl.a. registreringer af visse overtrædelser af straffeloven, herunder vold, samt overtrædelse af våbenloven, lov om euforiserende stoffer og lov om jagt- og vildtforvaltningen.

I værdighedsvurderingen indgår alle fældende domme for overtrædelse af straffeloven samt særlovsovertrædelser, der har medført ubetinget frihedsstraf.

Kriterier for egnethedsvurderingen

Farlighed: karakteren af den begåede kriminalitet.

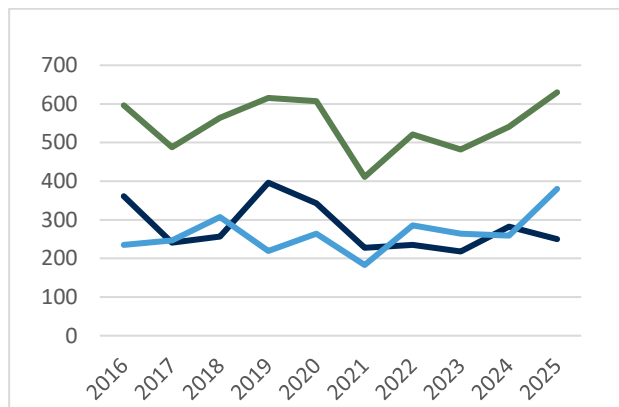
Værdighed: sanktionens karakter i form af f.eks. ubetinget frihedsstraf.

Generalauditoriatets udtalelser i hjemmевærnssager indeholder alene en *strafferetlig* vurdering af ansøgerens eller medlemmets egnethed til at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet.

Der foretages en konkret og individuel vurdering af hver enkelt sag. I vurderingen indgår bl.a. karakteren af lovovertrædelsen, strafudmålingen, antallet af lovovertrædelser og eventuel gentagelse af ligeartet kriminalitet samt den medgåede tid siden lovovertrædelserne blev begået.

Konkrete sager i 2025

Der blev i 2025 oprettet 630 nye sager mod 541 sager i 2024. Generalauditoriatet har i beretningsåret foretaget personvurderinger i samlet 612 ansøger- og medlemssager. Det fremgår af figur 13, at der i beretningsåret har været en stigning i antallet af modtagne ansøggersager i forhold til 2024.

Figur 13. Antal personvurderingssager ved Generalauditøren i perioden 2016-2025 - ansøgere og medlemmer samlet (grøn), ansøgere (lys blå) og medlemmer (mørk blå).

Det kan omvendt konstateres, at antallet af medlemssager er faldet i forhold til 2024.

For så vidt angår reduktionen i antallet af sager vedrørende medlemmer, er det pga. sagsbehandlingstiderne i det civile retsvæsen, hvor sagerne afgøres forinden Generalauditoriatet udarbejder en udtalelse, svært at konkludere noget definitivt om baggrunden herfor. Der kan i beretningsåret konstateres en mærkbar reduktion i an-

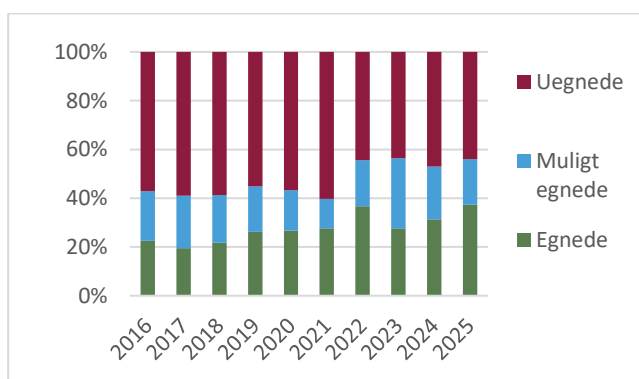
tallet af afsluttede medlemssager vedrørende overtrædelse af våbenloven i forhold til 2024. Sager med ulovlige knive har udgjort en lavere andel af overtrædelserne af våbenlovgivningen de senere år. En mulig forklaring herpå kan være, at Hjemmeværnets kampagner om bl.a. knivlovgivningen har båret frugt. Se videre om dette under afsnittet nedenfor om personvurderinger af medlemmer i 2025.

Personvurderinger af ansøgere i 2025

Ved behandlingen af i alt 365 afsluttede ansøgersager blev 130 ansøgere fundet "egnet", mens 65 blev fundet "muligt egnet" og 153 fundet "uegnet" til at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet. Resten af sagerne (17) blev henlagt, uden at der blev afgivet en udtalelse, eksempelvis fordi ansøgeren havde trukket sin ansøgning tilbage, af lægelige årsager var blevet bedømt som uegnet, eller fordi ansøgningen af andre årsager blev henlagt.

Figur 14. Antal personvurderinger af ansøgere 2016-2025.

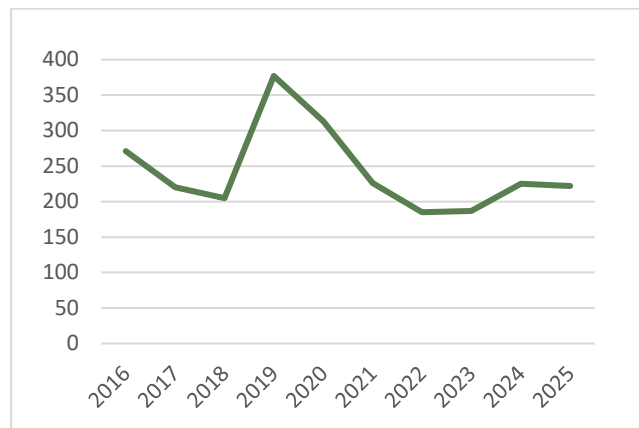

Figur 15. Personvurderinger af ansøgere 2016-2025 (fordeling af afgørelser i procent).

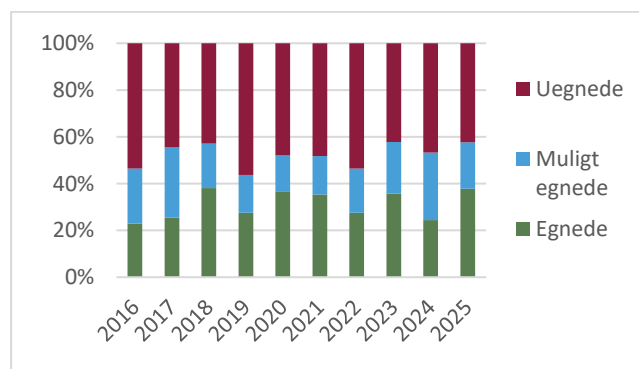
Personvurderinger af medlemmer i 2025

Ved behandlingen af i alt 247 afsluttede sager blev 84 medlemmer fundet "egnet", mens 44 blev fundet "muligt egnet" og 94 fundet "uegnet" til at forrette tjeneste som frivilligt medlem af Hjemmeværnet. 25 af sagerne

blev henlagt, uden at der blev afgivet en udtalelse, eksempelvis fordi medlemmet havde meldt sig ud, før behandlingen af sagen var tilendebragt, eller kontrakten om medlemskab blev ophævet på grund af manglende opfyldelse af uddannelseskraav eller af helbredsmaessige årsager.

Figur 16. Antal personvurderinger af medlemmer 2016-2025.

Figur 17. Personvurderinger af medlemmer 2016-2025 (fordeling af afgørelser i procent).

I 2025 har 62 af de afsluttede medlemssager omhandlet overtrædelse af våbenlovgivningen, hvilket er en reduktion af antallet fra 2024. I beretningsåret har 8 af disse sager, svarende til ca. 13 %, omhandlet overtrædelse af knivloven i form af f.eks. besiddelse eller import af ulovlige knive som springknive eller halsknive. Det er en mindre reduktion af sager vedrørende knivloven sammenholdt med 2024, hvor 12 ud af 78 sager, svarende til ca. 16 %, omhandlede knivloven. Størsteparten af sagerne vedr. knivlovsovertrædelser har ført til, at de pågældende medlemmer ud fra en strafferetlig vurdering blev erklæret "uegnet" til fortsat at forrette tjeneste i Hjemmeværnet.

Ca. 59 % af sagerne om overtrædelse af våbenlovgivningen vedrørte dog enten manglende ansøgning om eller fornyelse af våbentilladelser, hvilket indebar ulovlig besiddelse af hovedsageligt rifler og haglgeværer. Størstedelen af sagerne vedrørende våbentilladelser har ført til

vurderingen ”muligt egnet” til fortsat at forrette tjeneste i Hjemmeværnet.

Eksempler på udtalelser i hjemmeværnssager i 2025

Udvalgte eksempler på udtalelser i såvel ansøgnings- som medlemssager, som Generalauditoriatet har afgivet til hjemmeværnsmyndighederne i 2025:

Ansøgere til Hjemmeværnet

Eksempel 1: Egned

(GAU 2025/001621)

En ansøger blev i juni 2024 idømt en bøde på 2.500 kr. for rådhedshindring ved i februar 2023 uberettiget at have lukket for vandtilførslen til en lejlighed.

Generalauditoriatet udtalte på denne baggrund, at ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering var *egnet* til at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet. Der blev herved lagt vægt på forholdets karakter og den idømte sanktion.

Eksempel 2: Muligt egnet

(GAU 2025/000584)

En ansøger blev i oktober 2024 idømt en bøde på 1.000 kr. for overtrædelse af bekendtgørelse om euforiserende stoffer ved i august 2024 at have været i besiddelse af en hashjoint til eget forbrug. Bøden var nedsat fra 2.000 kr. til 1.000 kr.

Generalauditoriatet udtalte på denne baggrund, at ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering var *muligt egnet* til at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet. Der blev i skærpende retning lagt vægt på, at ansøgeren var straffet for besiddelse af euforiserende stoffer. I formildende retning blev der lagt vægt på sanktionens karakter.

Eksempel 3: Uegnet

(GAU 2025/000797)

En ansøger blev i marts 2018 ved Retten i Næstved idømt 40 dages betinget fængsel med en prøvetid på 1 år for vold ved i juli 2017 i et festtelt at have slået den forurettede i sagen mindst én gang i ansigtet med knyttet hånd med den følge, at forurettede brækkede kæben.

Generalauditoriatet udtalte på denne baggrund, at ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering var *uegnet* til at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet. Der blev herved lagt vægt på, at ansøgeren var idømt en betinget fængselsstraf for vold.

Medlemmer af Hjemmeværnet

Eksempel 1: Egned

(GAU 2025/001570)

Et medlem blev i oktober 2025 idømt en bøde på 1.500 kr. for overtrædelse af våbenloven ved på et ukendt tidspunkt forud for januar 2025 at have erhvervet et glatløbet haglggevær uden at have foretaget anmeldelse om dette til politiet. Medlemmet havde jagttegn ved erhvervelsen af haglggeværet. Politiet oplyste i den forbindelse, at forholdet ikke har haft betydning for pågældendes samtykke til jagttegn.

Generalauditoriatet udtalte på denne baggrund, at medlemmet ud fra en strafferetlig vurdering var *egnet* til at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet. Der blev herved lagt vægt på forholdets karakter og den idømte sanktion.

Eksempel 2: Muligt egnet

(GAU 2025/001338)

Et medlem blev i oktober 2025 idømt en bøde på 4.000 kr. for overtrædelse af våbenbekendtgørelsen ved i en periode op til august 2025 at have været i besiddelse af et haglggevær, som ikke var registreret hos politiet.

Generalauditoriatet udtalte på den baggrund, at medlemmet ud fra en strafferetlig vurdering var *muligt egnet* til at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet. Der blev i skærpende retning lagt vægt på, at medlemmet var straffet for overtrædelse af våbenloven. I formildende retning blev der lagt vægt på forholdets karakter og den idømte sanktion.

Eksempel 3: Uegnet

(GAU 2025/000040)

Et medlem blev i februar 2025 idømt en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af knivloven ved i december 2023 på et offentligt tilgængeligt sted - uden politiets tilladelse og uden anerkendelsesværdigt formål - at have været i besiddelse af en kniv, der i sammenfoldet tilstand fremtrådte som et dankort. Bøden var nedsat fra 10.000 kr. til 5.000 kr. Politiet oplyste i denne forbindelse, at medlemmet ville blive nægtet samtykke til at erhverve jagttegn og våbentilladelse.

Generalauditoriatet udtalte på den baggrund, at medlemmet ud fra en strafferetlig vurdering var *uegnet* til at forrette tjeneste som frivillig i Hjemmeværnet. Der blev herved lagt vægt på, at medlemmet var straffet for overtrædelse af knivloven samt på politiets negative udtalelse vedrørende medlemmets mulighed for at erhverve jagttegn og våbentilladelse.

Bilag

Oversigt over vejledende bødetakster (Bilag til Generalauditør Meddelelse nr. 2/2020)

Ved gentagelsestilfælde (bortset fra overtrædelse af § 25) pålægges i andengangstilfælde et tillæg på 50 % og i tredjegangstilfælde et tillæg på 100 %.

Bestemmelser i militær straffelov med pendant i militær disciplinarlov	
§ 11 (ulydighed)	2.500 kr.
§ 13 (respektstridig opførsel)	1.500 kr.
§ 15 (forskelsbehandling)	2.000 kr.
§ 16 (uberettiget modtagelse af ydelser)	2.000 kr.
§ 17 ("myndigheds ikke-brug")	2.000 kr.
§ 18 (overordnetes krænkelse)	2.000 kr.
§ 19 (sideordnetes krænkelse)	2.000 kr.
§ 23, stk. 1 (offentlig uorden, synlig beruselse i Danmark)	1.000 kr.
§ 23, stk. 2 (offentlig uorden, synlig beruselse i udlandet)	2.000 kr.
§ 24 (vagtforseelse)	2.500 kr.
§ 25 (ulovligt fravær ved første mødedag)	Første gang: 1.500 kr. Anden gang: 2.000 kr. Tredje gang: 2.500 kr. Fjerde gang: 3.000 kr. Femte gang: nedlæggelse af påstand om ubetinget frihedsstraf
§ 25 (ulovligt fravær efter første mødedag, > 10 tjenestedage)	2.500 kr.
§ 26 (militært hærværk)	Se Rigsadvokatmeddelelsens afsnit "Strafpåstanden i sager om overtrædelse af straffeloven"
§ 27 (grov pligtforsømmelse, groft uagtsomt)	1.500 kr.
§ 27 (grov pligtforsømmelse, forsætligt)	2.500 kr.
§ 27 (§ 27 træder i stedet for særlovgivning)	Se den relevante særlovgivning, herunder Rigsadvokatens Meddelelser
Bestemmelser i militær straffelov uden pendant i militær disciplinarlov	
§ 20 (påvirkethed i tjenesten)	2.500 kr.
(i forbindelse med vagt eller andre skærpende omstændigheder)	3.500 kr.
§ 21 (overtrædelse af promillegrænser)	2.500 kr.
§ 22 (narkotika/euforiserende stoffer)	Se Rigsadvokatmeddelelsens afsnit "Narkotika" med tillæg på 50 % af bødens størrelse.

Sagsstatistik 2025

1. Det samlede antal oprettede sager i Forsvarsministeriets Auditørkorps

Antal sager oprettet	2021	2022	2023	2024	2025
Straffesager ¹⁾	861	808	843	720	779
Hjemmeværnssager	411	521	482	541	630
Øvrige sager	553	530	458	374	417
I alt	1825	1859	1783	1635	1826

Noter

1) Antal forhold. Ud over de 843 anførte sager for 2023, er der oprettet 350 straffesager vedrørende genoptagelse af bødesager, som er behandlet med henblik på genoptagelse, fordi skiltning på militære områder (skiltesager) ikke var godkendt.

2. Straffesager

Anklagervirksomhed ^{1, 2)}	2021	2022	2023	2024	2025
Oprettede sager	861	808	843	720	779
Verserende sager	296	302	281	223	249
Afsluttede sager ³⁾	889	820	813	747	722

Noter

1) Konkrete straffesager oprettet hos Auditøren. Oversigten omfatter ikke generelle sager om strafferet og -proces samt sager, der er behandlet af Generalauditøren.

2) Hvert forhold tælles som én sag.

3) Sager afsluttet ved afvisning af anmeldelsen i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 1, indstilling af efterforskning i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 2, påtaleopgivelse efter retsplejelovens § 721, stk. 1, tiltalefrafald efter retsplejelovens § 722, stk. 1 og 2, bødedevtagelse, dom, henlæggelse uden yderligere sagsbehandling samt oversendelse til den civile anklagemyndighed, fordi sagen ikke angår personer, der er omfattet af den militære retspleje (f.eks. sager vedr. civilt personel, der er registreret i Automatisk Trafik Kontrol (ATK)).

Oversigt over sanktioner i militære straffesager 2025

Ved rubriceringen af sagerne bemærkes, at de enkelte personsager ofte rummer flere strafbare forhold. Der kan således være sager, hvori der indgår overtrædelser af eksempelvis både den civile straffelov og den militære straffelov. Sager, der indeholder flere forhold, er rubriceret under sagens hovedforhold.

Tabel 1. Oversigt over sanktioner i militære straffesager

Karakteren af sanktioner mv. ¹⁾	2021 ⁵⁾	2022	2023 ⁶⁾	2024 ⁷⁾	2025	%
Bødevedtagelse (udenretlig)	307	251	365	317	282	81,5
Tilkendegivelse	3	1	1	7	7	2,0
Tiltalefrafald	22	13	4	4	2	0,6
Dom	55	82	64	84	55	15,9
- heraf frihedsstraf ²⁾	15	19	18	19	19	5,5
- heraf bødestraf ³⁾	39	63	46	64	35	10,1
- heraf psykiatrisk behandling	1	-	-	-	-	-
- andet ⁴⁾	-	-	-	1	1	0,3
I alt	387	347	434	412	346	100
Frifindelse	6	6	8	3	10	2,9
Ankesager	4	5	5	9	7	2,0

Noter

- 1) Der kan indgå flere forhold i én afgørelse.
- 2) Domme vedr. betinget/ubetinget frihedsstraf/samfundstjeneste. I beretningsåret 2020 var der fire domme med ubetinget fængsel og 18 domme med betinget fængsel. I beretningsåret 2021 var der tre domme med ubetinget fængsel og 12 domme med betinget fængsel. I beretningsåret 2022 var der 11 domme med ubetinget fængsel og otte domme med betinget fængsel. I beretningsåret 2023 var der 6 domme med ubetinget fængsel og 12 domme med betinget fængsel. I beretningsåret var der to domme med ubetinget fængsel og 18 domme med betinget fængsel.
- 3) Herunder indenretlig bødevedtagelse.
- 4) Advarsel, straffortfald mv.
- 5) Opgørelse for 2021 er opjusteret med én afgørelse. Opgørelsen er ligeledes nedjusteret med én afgørelse, idet et tiltalefrafald er ændret til påtaleopgivelse.
- 6) Opgørelse for 2023 er opjusteret med én afgørelse.
- 7) Opgørelse for 2024 er opjusteret med én afgørelse.

Tabel 2. Fordelingen af sanktioner (lovgivning)

Fordelingen af sanktioner	2021 ¹⁾	2022	2023 ²⁾	2024 ³⁾	2025	%
Militær straffelov	140	128	183	124	79	22,8
Straffeloven	14	11	16	20	23	6,6
Færdselsloven	228	206	233	265	244	70,5
Øvrig særlovgivning	5	2	2	3	-	-
I alt	387	347	434	412	346	100

Noter

- 1) Se tabel 1, note 5
- 2) Se tabel 1, note 6
- 3) Se tabel 1, note 7

Tabel 3.a. Fordelingen af sanktioner (værn)

Værnsfordeling	2021 ¹⁾	2022	2023 ²⁾	2024 ³⁾	2025	%
Forsvarskommandoen	-	-	-	-	-	-
Hæren	304	264	346	334	252	72,8
Søværnet	45	45	41	40	52	15,0
Flyvevåbnet	33	36	44	38	42	12,1
Hjemmeværnet	4	0	1	-	-	-
Øvrige	1	2	2	-	-	-

Værnsfordeling	2021 ¹⁾	2022	2023 ²⁾	2024 ³⁾	2025	%
I alt	387	347	434	412	346	100
- heraf udsendte styrker						2,9

Noter

¹⁾ Se tabel 1, note 5

²⁾ Se tabel 1, note 6

³⁾ Se tabel 1, note 7

Tabel 3.b. Fordelingen af sanktioner (personelgrupper)

Personelgruppe mv.	2021 ¹⁾	2022	2023 ²⁾	2024 ³⁾	2025	%
M3xx / M4xx Officersgruppen	41	37	65	68	64	18,5
M2xx Sergentgruppen	113	89	101	100	101	29,2
M1xx Konstabelgruppen	130	131	157	146	127	36,7
Værnepligtige	97	87	109	95	49	14,2
Øvrige, herunder musikere, mekanikere og myndigheder mv.	6	3	2	3	5	1,4
I alt	387	347	434	412	346	100

Noter

Statistikens opbygning svarer til Forsvarets Personelkommandos (PKOM) statistik over disciplinarafgørelser.

¹⁾ Se tabel 1, note 5

²⁾ Se tabel 1, note 6

³⁾ Se tabel, note 7

Tabel 4. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af militær straffelov

Bestemmelse	2021 ¹⁾	2022	2023	2024	2025	%
Pligter som underordnet (§§ 11-13)	8	3	5	6	1	1,3
Pligter som overordnet/ sideordnet mv. (§§ 15-19)	4	3	6	3	2	2,5
Rusmidler mv.	13	17	29	23	23	29,1
§ 20 påvirkethed (alkohol)	9	13	15	16	15	19,0
§ 20 påvirkethed (narkotika)	1	2	1	1	3	3,8
§ 21 promillegrænser	-	-	1	1	-	-
§ 22 narkotikabesiddelse / indtagelse	-	1	12	5	4	5,1
§ 23 offentlig uorden mv.	3	1	-	-	1	1,3
Andre pligtforsømmelser	115	105	143	92	53	67,1
§ 24 vagtforseelse	15	5	11	3	1	1,3
§ 25 ulovligt fravær	49	56	30	57	19	24,1
§ 26 militært hærværk	-	1	2	3	1	1,3
§ 27 pligtforsømmelse	51	43	100	29	32	40,5
Forbrydelser mod forsvarsmagtens kampdygtighed og andre forbrydelser under væbnet konflikt (§§ 28-38)	-	-	-	-	-	-
I alt	140	128	183	124	79	100

Noter

¹⁾ Se tabel 1, note 5

Tabel 5. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af straffeloven

Bestemmelse	2021	2022	2023	2024	2025	%
Vold mv.	4	4	6	7	7	30,4
Berigelse	3	4	7	4	10	43,5
Andet, herunder blufærdigheds- krænkelser, voldtægt mv.	7	3	3	9	6	26,1
I alt	14	11	16	20	23	100

Tabel 6. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af færdselsloven

Sanktioner Færdselslov	2021	2022	2023 ¹⁾	2024 ²⁾	2025	%
§ 3 manglende agtpågivenhed	-	3	1	1	3	1,2
Hastighedsovertrædelser	101	98	157	211	160	65,6
- heraf § 4 skiltning	50	55	70	106	104	42,6
- heraf § 42 generel	51	41	86	104	56	23,0
- heraf § 43 tunge køretøjer	-	2	1	1	-	-
§ 53 spirituskørsel	1	-	-	-	7	2,9
§ 54 medicin- og narkotikakørsel	-	-	-	-	-	-
§ 56 kørsel uden kørekort	4	7	-	-	7	2,9
§ 80 undladt at bruge sikkerhedssele	28	14	14	14	30	12,3
Øvrige bestemmelser	94	84	61	39	37	15,2
I alt	228	206	233	265	244	100
- heraf frakendelser af førerret					8	3,3
- heraf klip					24	9,8

Noter

¹⁾ Se tabel 1, note 6

²⁾ Se tabel 1, note 7

Tabel 7. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af øvrig særlovgivning

Øvrige særlove	2021	2022	2023	2024	2025	%
Våben/fyrværkerilovgivning	2	1	1	1 ¹⁾	-	-
Øvrige	3	1	1	2 ²⁾	-	-
I alt	5	2	2	3	-	-

Noter

¹⁾ Våbenloven

²⁾ Overtrædelse af lov om forbud mod visse dopingmidler § 4, stk. 1, jf. § 3, stk. 1, jf. § 1, nr. 1.

3. Oversigt over Hjemmeværnssager i 2025

Indkomne sager	2021	2022	2023	2024	2025	%
Indkomne sager	392	521	482	541	630	
- heraf sager vedr. medlemmer	230	235	218	282	250	40%
- heraf sager vedr. ansøgere	162	286	264	259	380	60%
Behandlede sager i alt ¹⁾	402	388	532	650	612	

Personvurderinger ²⁾	2021	2022	2023	2024	2025	%
Egnet til tjeneste	112	94	145	171	214	
- heraf medlemmer	80	51	67	55	84	39%
- heraf ansøgere	32	43	78	116	130	61%
Muligt egnet til tjeneste	51	57	122	145	109	
- heraf medlemmer	37	35	41	65	44	40%
- heraf ansøgere	14	22	81	80	65	60%
Ikke egnet til tjeneste	179	151	202	279	247	
- heraf medlemmer	109	99	79	105	94	38%
- heraf ansøgere	70	52	123	174	153	62%
Antal udtalelser	342	302	469	595	570	
Udtalelser vedr. medlemmer	226	185	187	225	222	39%
Udtalelser vedr. ansøgere	116	117	282	370	348	61%
Henlagte uden udtalelse ³⁾	60	86	63	55	42	
Behandlede sager i alt	402	388	532	650	612	

Noter

¹⁾ Indkommet i beretningsåret eller tidligere.

²⁾ Procent af afgivne udtalelser vedr. henholdsvis medlemmer og ansøgere (afrundet).

³⁾ Denne kategori omfatter navnlig sager, hvor medlemmet har udmeldt sig af hjemmeværnet, eller ansøgeren har opgivet sin ansøgning om optagelse i hjemmeværnet, inden Generalauditørens udtalelse foreligger.

Generalauditøren
Kastellet 14A
2100 København Ø

Telefon: ++ 45 7281 1040
E-mail: FAUK-MYN@MIL.DK
WEB: WWW.FAUK.DK

EAN: 5798000201996
CVR: 25 77 56 35
ISBN 978-87-62431-22-6